

نظام شورایی بهترین نظام
برای جوامع است.

«خالص» صاحب

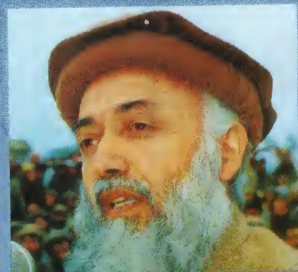
ولی د شعر په

ژبه غږیږي؟

مياشتني

حریت

داسلامي انقلاب د اهدافو خپروونکي

د استاد سیاف په دریغ کي
وزن د ی خو ...

محکم تیارولي

وارخطا ندي؟

نامه سرگشاده په محضر

استاد «رباني»

په آزاد خوښت کي د مجاهدینو
د اداري جوړیدل

ماله قاهره سره تر اوږده ملاقات
دروسته بیرغیلای ته وویل ...

د ژنیو ترون څنگه لاسلیک شو؟

མཆེད་སྟོན་ « འུ་ཏྲྱི »

۱۰-۱۱-۱۲

: ۱. مؤلف و مترجم

מבצע 00-73 - ירח

[illegible][illegible][illegible][illegible]

چہرہ خرم

میاشتنی

حریت

داسلامي انقلاب داھدافو خپروونکي

دليکوالو دشوړي ترنظر لاندې
سر محرر: محمد نذير « بشارت »

لومړي کال: سېپټمبر ۱۳۷۰ هـ ش دکت میاشت

د دي گني مطالب

- ۱- سرمقاله ..... « ۲ »
- ۲- دموکراسي در عمل ..... « ۵ »
- ۳- د پاکستان سياست ولي واوښت؟ ..... « ۹ »
- ۴- نظام شورايي بهترين نظام ..... « ۱۴ »
- ۵- د استاد سياف په دريځ کي ..... « ۱۸ »
- ۶- نامه سر کشاده عنواني ..... « ۲۱ »
- ۷- په خوځښت کي ..... « ۲۸ »
- ۸- برژنيف چگونه ..... « ۳۱ »
- ۹- بورسگري ..... « ۳۵ »
- ۱۰- تدوين قانون اساسي ..... « ۴۰ »
- ۱۱- د ژنيو تړون څنگه ..... « ۴۲ »
- ۱۲- دوي غازيان - ..... « ۵۶ »
- ۱۳- ليښ و ستالين دو دزد ..... « ۵۷ »
- ۱۴- ژور گچ نگونه ..... « ۶۱ »
- ۱۵- چاغي چيست ..... « ۶۵ »
- ۱۶- سور سهار تور ..... « ۶۸ »
- ۱۷- ستراتيژي و تكتيك ..... « ۷۱ »
- ۱۸- خالص صاحب ..... « ۷۲ »

بانکي يته

اکاونټ نومره (۷۰۱۴)

عمان بانک لميتد پشاور پاکستان

مؤقت پستي آدرس :

مياشتني حریت، پوست بکس - ۷۰۶

یونیورسټي ټاون، پیټیټور .

د گډون بیه :

کلني په پاکستان کي (۸۵) کلداري

په اروپا اوامريکا کي (۳۰) ډالره

په عربي هېوادونوکي (۷۵) ريال

ديوي گني بيه په پاکستان کي (۷) روپي يادهغه معادل

دمحصلينو اومتعلمينو له پاره نيمه بيه

د نجیب نوي اعلان

د حوت په ۲۸ مه د کابل د مزدور رژیم رئیس ډاکټر نجیب په خپله یوه اعلامیه کې اعلان کړه چې « په هغې افغاني جرګه کې به چې د ملګرو ملتو د سرمنشي بطروس غالي په میزباني جوړېږي، په خپل ګډون ټینګارنه کوم او پدې غونډه کې چې کوم انتقالي حکوت جوړشي په هماغه لومړي ورځ به اجرائي قدرت ورته سپارم ».

نجیب خپله دا خبره د هغه تعهد نتیجه وبلله چې د بطروس غالي او د افغانستان د خلکو په وړاندې یې کړې ۱۱ هغه د احم وویل چې زه د خپلو خپلو ګټې تر شخصي ګټو لوړې ګڼم او له نور و هم همدا توقع لرم ۱۱

بهر هم هغه خلقي چې د نجیب پلوي کوي او له مجاهدينو سره مخالفت لري، د نجیب اعلان د هغه د هیواد پالنې له روحیه څخه را ولاړ شوي اقدام تبلیغوي. خو موږ له نجیب او د هغه له بهرنیو پلویانو پوښتنه کوو چې هغه څوک چې په تیرو څوارلس کلونو کې پر له پسې او په ډیر شدت د خپل وطن په ضد ولاړو، د روس د بې رحمې خونیو لښکرو سره اوږه په اوږه د خپل مظلوم ملت په وژلو او بې عزته کولو لګیا و، د وطن فروش کمونیست ګوند غړي و، د «کي، جي، بي» د جهنمي دستگاه ډیر پلیټ او بد نام جاسوس و، د خاد د رسوا شیکې رئیس و، هغه شیکه چې د جنایت هیڅ داسې ډول نشته چې د روسانو د خوشحاله کولو لپاره یې زموږ د محروم ملت او ګران وطن پر ضد نه وي کړي، نجیب مستقیماً او حتی په خپل لاس د زرګونو هغو افغاني شازلو د بې رحمانه قتل مجرم دي چې د خپل وطن د آزادې لپاره پورته شوي وو، د زرګونو هغو مسلمانانو دوحشتناکو شکنجو او روانسوزي بې عزتي د ډیر سخت جنایت باریې په اوږو. دي چې جرم یې دا و چې روس او کمونیزم یې نه مانه، څنګه کیدای شي د وطن فروشې، بې شرمانه مزدوري، فساد، بې رحمې او پلیټې ابد ترینه څیره دي یو ناخاپه وطن دوست او ملت پال شي؟ آیا د داسې یو څیري له خولي دا خبره راوتل چې هغه د خلکو په وړاندې تعهد لري او د خلکو ګټې تر شخصي ګټو لوړې ګڼي په سالم عقل او ضمیر باندې له ملنډې وهلو پرته بل څه کیدای شي؟ واقعیت دا دي چې نجیب ښه پوهیږي چې د سیوان ماموریت او د ملګرو ملتو د طرحې هدف د مجاهدينو د حکومت د جوړیدو مخنیوي دي اوڅومره چې عملي او ممکن وي د ده او د ده د ګوند ګټې خوندي کوي.

نجیب هم په سیوان اعتماد لري، هم یې پدې باور دي او عملاً یې محسوسوي چې د سیوان د طرحې او ماموریت تر شا پروت زورور طاقت اوس په هیڅ توګه نه یواځې د ده بدخواه نه دي، بلکې حامی او موید یې دي. هغه د سیوان په طرحه کې د ګان او خپل وطن فروش ګوند لپاره پوره مصونیت ویني، هغه څه چې نجیب ته د ملګرو ملتو په طرحه کې ور په برخه کیږي، فکر نه کوو چې نجیب دي دومره احمق وي چې تر هغه دي د زیات څه ډیر لاسه کولو توقع ولري.

په همدې وجه ده چې که نجیب د نوموړې طرحې په رابطه هر څه کوي، نه باید غیر منتظره وبلل شي او نه د کومې حیرانتیا وړ.

تر کومه چې د ملګرو ملتو د سرمنشي له خوا په دا یریدونکې افغاني جرګه کې د نجیب د ګډون خبره ده نو داڅو باید ټولو ته د پېښېنې وړ وي چې د جرګې تر جوړیدو د مخه به نجیب دا اعلان کوي چې په هغې کې به په برخه اخیستو ټینګار نه کوي ځکه سیوان پوهیږي چې که دا کار ونکړي حتماً به ډېن د کنفرانس تجربه تکرارېږي، که

[illegible]

دموکراسی در عمل

سرمایه را بسته بود . سرمایه که با شعار آزادی و دموکراسی توانسته بود مردم تحت ستم را بدور خویش جمع نماید بانقلاب در قدرت سیاسی حاکم سهیم شد و بازرنگی و هوشیاری استثمار علنی و خشن را در پرده آزادی و دموکراسی پنهان تا غلام سرمایه خود را آزاد احساس کند و شب و روز بخاطر

گردیده اند . در حالیکه حکومت دموکراسی عملاً مانند هر حکومت دیگر دارای دو جنبه عمل است اگر از یکطرف بر آزادی های مردم و حقوق بشری تکیه میکند از سوی دیگر بمنظور حفظ بقای خویش اعمال دیکتاتوری مینماید . بناءً هر دولت دموکراسی را پهلوی دیکتاتوری مشاهده میکنیم .

زمانیکه در خلیج منافع سرمایه با خطر مواجه گردید مطبوعات کشور های علمبردار آزادی تا کلام حدود از آزادی بیان بر خوردار بودند ؟! این مطبوعات آزاد بودند ، آزاد از هر پابندی انسانی تا هر آنچه میتوانند بمنظور خدمت دموکراسی در رابطه با صدام و حکومتش تبلیغ نمایند ولی هیچ ژورنالیست حق نداشت از قتلعام مردم غیر نظامی عراق توسط بمباران قوای هوایی مدافعین دموکراسی سخن گوید

از دیاد سرمایه عرق بریزد و خود در حد برده مزد بردارد .
با تیغ عمل پرده مکر آزادی و دموکراسی از چهره کریه سرمایه دریده شد و آنگاه عوض دموکراسی جهت دیکتاتوری حکومت سرمایه نمودار گردید .
اعتصامهای مردمی را در هم شکستند .
تظاهرات بانوک سرنیزه به پراکنده شدن وادار گردیدند و با ستیل ها باردیگر اعمار شدند .
در همین نزدیکی ها مردم جهان ناظر بودند زمانیکه در خلیج منافع سرمایه با خطر مواجه گردید مطبوعات کشور های علمبردار آزادی تا کلام حدود از آزادی بیان بر خوردار بودند ؟! این

در حکومت های برده داران و فئودالها چون تنها برده دار و فئودال شامل مفهوم مردم میشود لهذا اشراف در حکومت خود از هر گونه حقوقیکه در مفهوم دموکراتیک می گنجد بر خوردار بودند . در حالیکه جهت دیکتاتوری دولت هر آن زندگی برده و دهقان را که انسان شمرده نمیشد تهدید مینمود . اکثریت نفوس جامعه زمانی در شرایط سخت و رقت یاری پسر میریدند که طبقه دارا از هر گونه نعمتهای مادی و آزادی های حیوانی بر خوردار بودند . در چنین جامعه سرمایه نیز تحت ستم قرار داشت و قدرت سیاسی حاکم با شرایط سخت مالیاتی و باج گیری دست و پای

آنجا که انسانیت مسخ شده وهیولای سرمایه انسان را به ابزار کارتیدیل غوده فرهنگ انسانی مفهوم عاطفه و احساس را از دست داده است آنهم در حدیکه انقلابیون دموکرات اولیه خود نیز غیبانستند که حکومت ایده آل شان در سیرود خود انسان را تا این سرحد بیگانه از خود خواهد ساخت .
دموکراتهای اولیه که در برابر استبداد مشترک فئودال ها و کلیسا بپاخاسته بودند تصور مینمودند که آزادی انسان مظلوم از قید فئودالیسم ممکن نیست . مگر اینکه انسان خود را از بندگی خدا نجات بدهد ، بدین ترتیب آنان به امید ایجاد جامعه اخوت انسانی در برابر فئودالیسم و پایگاه اعتقادی آن کلیسا قیام نمودند و توانستند نه تنها خود را از قید فئودالیسم و کلیسا نجات دهند بلکه رابطه خود را با خدا نیز قطع نمایند . با بغاوت از خدای واحد و لا شریک شرف انسانی خود را باختند و هر روز تابع خدایان جدید میشوند و هر چه درین راه پیش میروند بیشتر در بنزار بدبختی غرق می گردند .

از معنی لغوی و تعریف دموکراسی بر میاید که دموکراسی عبارت از حکومت مردم بر مردم است یعنی اینکه هیئت دولتی بدست نمایندگانیکه به ارای مردم انتخاب میشوند تعیین می گردد و بدین ترتیب تصور میشود که همه مردم از مزایای آزادی وعدالت اجتماعی برخوردار

اعدام فریاد میکشد ولی غرب آزاد و مشعل دار دموکراسی و حقوق انسانی خاموشانه نظاره میگن و در انتظار در هم شکستن مقاومت مسلمانان آنکشور روز شماری مینماید .

عملکرد بیرق داران دموکراسی ذهن انسانی را در سوالات متعدد می پیچاند : چرا غرب در دفاع از حکومت مردم بر مردم در شوروی سابق پشتیبانی کرد ؟ چرا کشور های دموکرات غربی و در راس آن امریکا در تمام جهان پریشان وضع حقوق بشر است ولی در الجزایر نه ؟ مگر مردم مسلمان الجزایر نه بشراند و نه حقوق بشری دارند ؟ بین حکومت مردم بر مردم در شوروی سابق و الجزایر چه تفاوتی وجود دارد ؟

اصل مطلب اینجاست که در الجزایر با منتخب شدن نیرو آگاه و مسلمان قدرت سیاسی بدست مسلمین می افتاد که معتقد به «ان الحكم الا لله» است . بنا بر این این نیرو در حاکمیت خود نه تنها از حدود الله تجاوز نمیکرد بلکه نمیتوانست در پا مال شدن این حدود بی تفاوت بماند ، درین صورت حاکمیت مردم مسلمان الجزایر تبلور حاکمیت قانون الهی بود و این نه تنها در مقابل طرز لیبرالیستی تفکر غرب قرار دارد بلکه در مقابله با آن راه جلد فکری و عملی را در پیش گرفته است . از همین رو حکومت مردم بر مردم را که مردم الجزایر خواهان آنست با حکومت مردم بر مردم در شوروی سابق و غرب از ماهیت در تفاوت است .

برای درک ماهیت حکومت دموکراسی و اختلاف اسلام با آن باید موضوع از دو زاویه دیده شود :

- ۱- عملیه انتخابات .
- ۲- قدرت قانون سازی .

اگر به حکومت دموکراسی از زوایه انتخابات نظراندازم درین صورت بین اسلام و دموکراسی تفاوت دیده نمی شود . اسلام نیز پیروان خویش را به انتخاب ارکان دولت و مشوره در امور پرورش میدهد بنا به دولت اسلامی راتا جائیکه به اخذی اعتماد از مردم مربوط میشود میتوان دولت دموکراتیک خواند . ولی اگر به حاکمیت از زاویه قدرت قانون سازی بینیم اینجاست که راه اسلام و دموکراسی از هم جدا میگردد . در زمینه قانون سازی ارشاد قرآنی است که می فرماید «و من لم یحکم بما انزل الله اولئك هم الکافرون» بنا بر این حکومت اسلامی با حکومت دموکراسی در قانون سازی تفاوت اساسی دارد . حکومت اسلامی در زمینه قانون سازی دارای اختیارات

در الجزایر جبهه نجات اسلامی در برابر نیرو های دموکراتیک قد علم نمود و با بدست آوردن آرای اکثریت مردم نشان داد که دیگر در کشور الجزایر دوران حکومت نظریات غیر اسلامی سپری شده است . در روز هایکه غرب دموکراتیک در تشویش سر نوشت دموکراسی در الجزایر بود نظامیان الجزایری بنام دفاع از دموکراسی و جمهوریت دست به کودتا زدند و بدین ترتیب در برابر انتخابات مردمی قرار گرفتند . کودتا چنان در اولین قدم نخستین اصل دموکراتیک یعنی رجوع به آرای مردم را زیر پا نمودند آنها در حالیکه دموکراسی در غرب ساکت ماند

محدود است یعنی این حکومت در بجایکه نص صریح وجود نداشته باشد باز هم مکلف است در روشنی آیات قرآنی و احادیث نبوی «ص» عمل کند . در اسلام افراد با هیچ تعداد نمیتوانند حکم الهی را نفی کنند

در حالیکه در حکومت دموکراسی اگر شراب فروشی با درک اضرار شراب غیر قانونی اعلام می گردید باز روز دیگر تحت فشار کار خانجات تولید شراب دوباره فروش آن جواز قانونی پیدا میکند

بمنظور حفظ منافع کدام طبقه اعمال میگردد درینجا اگر از مطلقیت و دیکتاتوری اثری دیده میشود بمنظور حفظ حدود الله است .

خصوصیت بی پایان دموکراسی در برابر حکومت اسلامی از همین جا نشأت میکند زیرا که توسط «ولا» کلمه الله این اله نیز نفی میگردد و مدافعین این بت نمیتوانند خاموشانه نظاره گر شکستن بت خود باشند . و اگر حاکمیت قانون الهی مد نظر نباشد بسیاری از کشور های اسلامی و دولت های به اصطلاح مردمی آن که غرب

د پاکستان سیاست ولی و اوښت؟

حکمتیار ولی وارخطا ندي؟

آيا دابدلون مثبتې اغيزې همرا منځ ته کولای شي...؟

زعامت منلو ته تيار نه يم .
که څه هم حکمتیار پوه شوي و . چې دا سطحې خبره نه ده او درک کړي يې وه چې هغه د افغان قضیې په باب د پاکستان پوځ د نوي مشر تابه د نوي میلان او بدل ذهنیت له نتیجې پرته بل څه نشي کیدای ، خو د جهاني وضعې او سیمه ایز و حالاتو او د هغوي په رابطه د پاکستان د ستراتیژیکي گټو او اهدافو ، د جمهور رئیس او صدر اعظم د څرگندونو په پام کې نیولوسره يې د یوه جدي بدلون فکر نه کاوه . پدې نظر و چې گرانه ده پاکستان دي په اسانې سره د خپلو اوږدو قربانیو او زیار ضایع کولو ته تن ورکړي . د جنوري په اوایلو کې د پاکستان د پوځ قوماندان جنرال اصف نواز امریکا ته تر رسیدو مخکې په روم کې تم شو او د ظاهر شاه له زم سره يې وکتل دا د پاکستان د بدلون ستر مظهر و . پدې پسې د جنوري په ۲۷ مه ددې هیوادو بهرنیو چارو دوهم وزیر صدیق کانجو په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې د پاکستان د اوسني سیاست مشخصات او کړنې په ډاگه کړي . البته د دې خبرې له کولو يې وروسته وکله چې گټې د دوي افغان سیاست بدل شوي دي ، او دا دهیري حیرانتیا وې هم ده چې پاکستانی واکمن د جمهور رئیس او صدر اعظم په شمول تراوسه هم د دې خبرې له منلو انکار کوي چې

د یعقوبي په مشرۍ له دوي سره خبرو اترو لپاره ژنیو ته تللي و او له

مجاهدینو سره يې ارتباط درلود .
دې کار ځینې موثر جهادي قوتونه د پاکستان د نوموړې ادارې په چال چلن یوڅه بدگومانه کړل او هغه يې د پاکستان د بعضي حلقو په روش کې د بدلون نښه وبلله .

تر دې پېښې څه وخت وروسته یو بل انکشاف هم وشو ، هغه دا و چې یوه مهم پاکستانی مسؤل د حزب اسلامي له امیر محترم حکمتیار سره د یوه ملاقات په ترڅ کې پدې خبره پېښگار وکړ چې پکار ده د یوې انتقالي دورې لپاره د ظاهر شاه زعامت ومنې ، هغه یو زوی سړي دي او ته ځوان ، ته ښه او له چانسونو ډک مستقبل لري . موږ په راتلونکي پړاو کې ستا د اقتدار بشپړ ملاتړ کوو . خو حکمتیار ډیر په ځغرده دا ځواب ورکړ چې «زه د یوې دقیقې لپاره هم د ظاهر شاه د

تر تیر «میزان» مخکې د پاکستان د انډر سرویس انټلجنس «ا. ای. ایس.ای» یوه لوړ رتبه مسؤل په ژنیو کې د کابل رژیم د خاد له مشر جنرال یعقوبي سره ملاقات وکړ . د پاکستان مقاماتو هڅه کوله چې د جهادي تنظیمونو مشران پدې ملاقات خبر نشي . «ا. ای. ایس.ای» مامور چې له ژنیو څخه راستون شو د مجاهدینو یوه مشر تري پوښتنه وکړه چې د خبرو اترو نتیجه څنگه وه .

هغه حیران شو ، هېڅ گومان يې نه کاوه چې نوموړي مشر دي د دوي له کتنې خبر شوي وي ، د ملاقات کیده يې په کلکه رد کړل او ورته وې ویل چې که د داسې کوم ملاقات بندوبست وای ، حتماً يې دې خبر اوه ، «دای، ایس، ای» د مامور پدې جواب جهادي مشر چوپ شو او څه ویل يې ونه غوښتل ، خو ورځې وروسته دې مشر بیا له نوموړي مسؤل سره ملاقات درلود . هغه له ځان سره موجود پوتن ، پاکستانی مامور ته معرفي کړ او ورته وې ویل چې دې پېښگار کوي چې له تاسره يې یو ځل مخکې هم کتلي دي . پدې وخت کې د تنظیم د مشر ملگري او د «ای، ایس، ای» مسؤل یو بل ته مخامخ وکتل او دا هغه موقع وه چې نور انکار مفهوم پایلې ورځکه د اکس د هغه هیأت غړي و چې

وخت کې یو په بل پړه اچوله په حکمتیار
 یې دیر ټینکار وکړ آن تر دې چې ورته
 ویلي یې و چې ته یو پښتون یې داسې
 فکر و کړه چې موږ دې کور ته راغلي یو
 او غلږ ورته کوو «د پاکستان د ډیرو لوړو
 ډرتیه، مقاماتو لږځیني کسان وایې چې»
 جمهورریس هم پکې شامل دي)
 حکمتیار ومنله چې زه یو تن روسي اسیر
 در کوم. کله یې چې هغه را ووست د
 روتسکوي او پاکستانیانو له اصرار
 اوډار یو سره سره هم د روسیې تگ ته

پوښتنه تړي وشوه چې ایا د کابل حکومت «صدر اعظم» د قبول
 وکړي؟ ځواب یې ورکړ چې بلدي باب څه ویل له وخته مخکې
 دي. همدا پوښتنه چې د پخواني پاچا په برخه کې تړي وشوه ویې
 ویل چې که ملګري ملتونه ورسره مشوره وکړي او یا یې راوبولي
 نویا دا پرېکړه به پاچا پورې اړه لري چې څه وکړي

لري چې د روسیې په شان هیواد سره
 نژدې اړیکې ولري. او دمجاهدینو د
 مشرانو په تیره حکمتیارخوا چې مهم
 روسي بندیان ورسره دي د دوي د
 غوښتنې نه منلو علاوه پدې چې دوي کم
 راوستل د بنو اړیکو د ټینګولو یوه
 موقع یې هم ترې ضایع کړه.
 اوس ځینې پاکستانی خلقي دا خبره
 کوي، چې وروسته پاکستانی مقاماتو
 اطلاع تر لاسه کړه چې محترم حکمتیار د
 روتسکوي د سفر په ورځو کې ملتان ته
 تللي وو او هلته یې له جنرال حمید گل
 سره ملاقات کړې و. جنرال حمید گل د
 حکمتیار ډیر نژدې او صمیمي دوست دي،
 دوي دواړه په خپلو کې ډیر تاوده شخصي
 تعلقات لري.
 حمید گل د قوي اسلامي احساساتو

چمتو نشو. په اخيري وخت کې د جبهه
 نجات ملي یو قوماندان محترم مجددي ته
 خبر ورکړ چې دې یو روسي اسیر لري که
 د ده د خوښې اندازه مبلغ ورکړل شي
 چمتو دي ورته یې وسپاري.
 مجددي صاحب ته دا شاید د کال له مهمو
 خبرو نو څخه و، دا پدې چې یوڅو هغه د
 روسي جنګي بندی د درلودونکو په کتار
 کې دریده او بل یې پداسې وخت کې
 پاکستانی دوستانو ته څه وړاندې کولای
 شوي چې هغوي له حکمتیار نه دهغه د
 نه وړاندې کولو په وجه خپه شوي وو
 ،محترم مجددي پاکستانیان خبر کړل،که
 څه هم اسیر یو څو هغوي بیا هم تر نشت
 ډیر ښه وگاڼه او پرې خوشحاله شول.
 روتسکوي یې له هوايي ډگره راستون
 کړ او له دې امله چې د دولتي میلمستون

ځاوند جنرال بلبل کبیري، هغه ته یواځې دا
 چې په پاکستانی پوځ کې د استعداد ،
 ذهانت او پرستیوله مخې منفرد مقام لري
 ، بلکې له جهاني شهرت نه هم برخمن دي
 هغه غواړي چې په سیاست کې د علامه
 اقبال «رح» نظریاتو ته عملي بڼه ورکړي
 د یوه اسلامي قوت او اسلامي بلاک جوړول
 خپل هدف عنوانوي لکه په خپله چې
 وایي د امریکا په وړاندې بیدار دي .
 امریکایان د هغه په وړاندې خپله کرکه نه
 پټوي .

شاید دغه ټکي د ده او حکمتیار د نژدې
 دوستي بنیاد وي، حکمتیار په هېڅ توګه
 د جنرال حمید گل له دوستي انکار نه کوي .
 په ۱۹۸۹ کال چې یې نظریاتو د «ای
 ایس ای» له ریاسته لرې کړ حکمتیار
 پداسې حال کې چې ښه پوهیده د
 پاکستان واکمن ګوند له حمید گل سره
 ژور حساسیت لري ، خو په اسلام اباد کې
 یې په یوه مطبوعاتي کنفرانس کې په
 ډیر و قوي الفاظو د هغه ستاینه وکړه او
 ویې ویل چې «حمید گل یو متدین، زړور
 او با شهامت جنرال دي ، چیرې هم چې
 وي موږ ورته دعا کوو خدای «ج» دي
 بریالي لري .»

همداراز دا څو ورځې د مخه سره له دې
 چې جنرال حمید گل اوس په کورکینول
 شوي او د پاکستانی پوځ د قیادت
 معتبور دي، حکمتیار له یوې معتبرې
 پاکستانی خپرونې سره په مرکه کې ویلي
 چې «د جنرال حمید گل تبدیلی د پوځ د
 روش د بدلون یوه نښه ده» هغه یو
 دیانتدار ، زړور او د زړه له کومې له
 اسلام سره مینه درلودونکي شخصیت دي
 او قلیا غولوي چې په افغانستان کې د ځ
 زموږ د مسلمان ملت د خوښې حکومت

لاسه کړي د خپلي قضیې په برخه کې له سیاسي جریاناتو نه خبر شي او له پېښو او جریاناتو سره پرځورډ وکړای شي .
همدا راز د خپل ولس او نړۍ په وړاندې خپل ښه استقلالیت ونډولای شي .
اوس د افغانستان حالات داسې دي چې

کیدو په خوا به یو څه پر مختگ وشي چې جهادي قوت او ولسي نفوذ دي - د حزابو او شخصیتونو د نقش اوسهم بنسټ وي .
زمونږ په جهادي موثر و قوتونو کې په ځان د اعتماد او اتکا روحیه ښکاري ، او

را ووځي او د انتشار او متعدد دحالت شدت راکم شي .
پدې کې شک نشته چې زموږ ډیر محدود تنظیمونه دي چې په پورتني کچه تریوه حده پوره ختلاي شي او یواځې د پاکستان په ملا تړ متکي نه دي . شاید همدا پاس عوامل وي چې حکمتیار چې د لوي جهادي حزب رهبري ورپه غاړه ده او د امریکا د مخالفت ډیر مهم هدف دي د پاکستان د سیاست بدلون نه دي وارخطا کړي او له پاکستانیانو سره په ملاقاتونو کې داخبره ډیره کوي چې که پاکستان د ځانگړيو شرایطو او فشارونو له امله دي ته مجبورېږي چې خپل سیاست واپوي ، داکار دي وکړي . موږ ترې گټله نلرو خو زموږ غوښتنه ترې داده چې زموږ پر خلاف دي په تطویې کې طرف نه واقع کيږي ، او زموږ د جهاد په ضد روان سازش په عملي کیدو کې دي مرسته نه کوي

شاید همدا پاس عوامل دي چې حکمتیار چې د لوي جهادي حزب رهبري ورپه غاړه ده او د امریکا د مخالفت ډیر مهم هدف دي د پاکستان د سیاست بدلون نه دي وارخطا کړي او له پاکستانیانو سره په ملاقاتونو کې داخبره ډیره کوي چې که پاکستان د ځانگړيو شرایطو او فشارونو له امله دي ته مجبورېږي چې خپل سیاست واپوي ، داکار دي وکړي . موږ ترې گټله نلرو خو زموږ غوښتنه ترې داده چې زموږ پر خلاف دي په تطویې کې طرف نه واقع کيږي ، او زموږ د جهاد په ضد روان سازش په عملي کیدو کې دي مرسته نه کوي

ته له مجاهدینو سره دومره مرسته کيږي چې فیصله کته نتیجه ولري او نه حالات داسې دي چې له بهرنیو زیاتو مرستو پرته دي د رژیم نسکورول ممکن نه وي که غښتلي او فعال تنظیمونه د یوې مشخصې ستراتیژي له مخې خپل قوتونه سوق کړي د نجیب د حکومت له منځه وړل ډیر ممکن دي .

په قضیې کې یې موجود نقش او اغیز ټول دوي ته منسوبیږي .
په جهادي لویو تنظیمونو کې جدیت د خطر احساس او د مسوولیت لادړک را پیدا کوي ، ابتکار او عمل ته یې مجبور وي ، بالاخره دوي به وي چې د خپل نظراتي شخص ، نظامي قوت ، ولسي نفوذ ، تشکیلاتي تفرقه ، جهادي پرستیو

په قضیې کې یې موجود نقش او اغیز ټول دوي ته منسوبیږي .
په جهادي لویو تنظیمونو کې جدیت د خطر احساس او د مسوولیت لادړک را پیدا کوي ، ابتکار او عمل ته یې مجبور وي ، بالاخره دوي به وي چې د خپل نظراتي شخص ، نظامي قوت ، ولسي نفوذ ، تشکیلاتي تفرقه ، جهادي پرستیو

هغه قوتونه ، اشخاص او گروپونه چې موجودیت او تشکیلات یې په کوم مشخص نظریاتي او تنظیمي سیاسي جوړښت ولاړ نه دي او زیاتره د پاکستان د یوه ځانگړي چاپل له خوا په مرستو ورکولو مینې دي او یا پاکستان د خپلو یو لې ځانگړيو مصالحو لپاره د لویو احزابو په کتار کې مطرح کړي دي شاید خپل موقعیت او موجودیت تر ډیر د حده له لاسه ورکړي او پدې ډول د سیاسي انتشار او افتراق تار راکم کړای شي .
بله دا چې زموږ د قضیې جریانات په داخل ته منتقل شي ، د دي اصل د پیاده

، سیاسي تجربې او پراخو بین المللي اړیکو د نسبي بر ترې له امله د جهاد د غايندگي میدان ته

اوس ځینې پاکستانی خلقي دا خبره کوي ، چې وروسته پاکستانی مقاماتو اطلاع تر لاسه کړه چې محترم حکمتیار د روتسکوي د سفر په ورځو کې ملتان ته تللي وو او هلته یې له جنرال حمید گل سره ملاقات کړي وو .

ترې گټله نلرو خو زموږ غوښتنه ترې داده چې زموږ پر خلاف دي په تطویې کې طرف نه واقع کيږي ، او زموږ د جهاد په ضد روان سازش په عملي کیدو کې دي مرسته نه کوي .
والله اعلم

در سودان عملاً اساس نظام جمهوری بی گذاشته شده است که در آن مردم، متعلمین، محصلین، زنان، علما و دانشمندان همه و همه رأیاندگی مناسب داده اند.

س: جنرال محمد ضیاء الحق شهید به ریاست مولانا ظفر احمد انصاری مرحوم کمیسیونی را تشکیل داده بود که در پاکستان نظام غیر حزبی را صواب دانسته و سفارش نموده بود، غالباً شما نیز رکن آن کمیسیون بودید؟

ج: بلی! در آن کمیسیون همه علما و فضلا بر این امر اتفاق داشتند که در اسلام احزاب سیاسی رسمیت ندارد و این از جمله بدیهیات است. برخی از دانشمندان زیر تاثیر کمونیسم رفته و دو چار این لغزش و غلطی شده اند که بین اسلام و کمونیسم تا اندازه بی مائلت وجود دارد و به نظر بعضی جمهوریت و دموکراسی غرب با اسلام وجود مشترک دارد ولی حقیقت امر این است که غرب با پخش این اندیشه در بین مسلمانان به هدفی دست یافته است که مسلمانان جهان به عوض وحدت گرفتار پنجه های نفرت انگیز اختلاف شده اندو یکی در تضعیف دیگری مصروف کار و پیکار اند و به این ترتیب زمینه بی راساعد ساخته اند که دشمن درین شان رخنه کند و جای پای بازنماید، جمهوریت غربی باشد و یا سوسیالیسم یکی هم به نفع ما نیست اگر نظامی میتواند که قابل قبول ما باشد، نظام شورایی است که نه مزاج آمرانه دارد و نه مشاجرات ذات الیبتی را دامن میزند، برای این نظام اصطلاحی بهتر از شوری دیده نمیشود، در سودان نیز نظام شورایی رانافذ نمیکند.

س: آیا ضروری است که در مبارزات انتخاباتی معیارهایی در نظر گرفته شود که نامزدو یا کاندید از عهده آن بر آید (در صورت داشتن آن معیارها بتواند کاندید شود و در صورت نداشتن آن مسترد د شود)؟

ج: هنوز در این رابطه کار میشود تا اکنون نظامی که حاکم بود، زیر نظارت

این نظریه که در اسلام گنجایش نظام قبایلی وجود دارد، لذا گنجایش احزاب سیاسی نیز هست، اساساً غلط است، زیرا خاندان یا قبیله و قبایل فقط مخاطر اظهار شناخت و معرفت افراد و قبایل است، خط مشی سیاسی ندارد

آن همان طرز جمهوری غربی رواج داشت و بر اساس همان ارزشهای غربی انتخابات صورت میگرفت.

در این گونه انتخابات طبق اوضاع محیطی به عصبیت های جاهلی قومی، قبیله و لسانی، نیروهایی پروپاگند و سرمایه گذاری دامن زده میشد اینکه کاندید خود کاندید شود، اسلام این نظر را رد میکند در اسلام ذهنیت تاجران انتخاباتی غرب وجود ندارد، حالا در این جا (سودان) طبق اصول اسلام ضوابط و قواعد ترتیب میشود و مطابق خواسته های اوضاع نظام بهتر تری پی ریزی میشود.

س: در سودان قانون سازی ملی در کدام مرحله اش قرار دارد؟

ج: در حقیقت اجزای مختلف قانون در مراحل مختلف ترتیب و تنظیم قرار دارد، نقشه نظام حکومتی طرح شده است به همین ترتیب در ساحه های دیگر این ترتیب میشود و توأم با تجربه، اصلاحاتی در آن می آید عمل نفاذ اسلام که جزء لا ینفک قانون ما است قبلاً نافذ گردیده است به این ترتیب آهسته آهسته، در مدت دوسال قانون ملی ما ترتیب و در معرض تطبیق گذاشته خواهد شد خاصیت این قانون ما که تنها نتیجه فکر و اندیشه قانون دانان نبوده طوری خواهد بود که بر ساحات نظامی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و تمام گوشه های زندگی محیط خواهد بود، او تلاین و خاکه این قانون طی کانفرانس منظور شده اکنون کمیسیونی بر جزئیات آن کارمیکند...

س: منظوری این قانون را که خواهد داد، کدام اداره معین؟

ج: چون قانون تصویب شود سپس بعد از تحقیق و معلومات اداره معین ارزیابی قانون که قبلاً از طرف دولت تعین گردیده است و رای گیری عامه ریفرنند گذاشته میشود....

س: در قانون فعلی نفاذ اسلام کدام اولویات در نظر گرفته شده (به کدام معاملات حق ارجحیت داده شده است)؟

ج: با احساس این امر که جهت نفاذ عملی اسلام به ترجیحاتی ضرورت هست، ما این کار را لازم می دانیم که در هر شعبه زندگی ایدیالوژی جهانی اسلام محیط باشد، این کار غیرممکن است که در نفاذ اسلام استثنائی وجود داشته باشد به این معنی که در یک شعبه زندگی اسلام حاکم و نافذ باشد و در گوشه دیگران نباشد این کار مشکلات را بهار می آورد: زیرا تقاضای اسلام در برابر زندگی همه گیر است در هر جا باید حاکم باشد، اسلام دین وحدانیت است، تعلیمات و نفاذ آن بر یک کلیه بزرگ محیط میباشد، لذا ممکن نیست که به شکل مجزا و پارچه پارچه تطبیق شود، ترجیح و اولویت اولین ما این است که اناتومی واسکلیت قانون را صبهه اسلام بدهیم... توأم با این تعلیم عامه رانیز طبق تقاضای اسلام شکل داده عیار میسازیم، نصاب تعلیمی جدید طوری ساخته می شود که متعلمین و محصلین نه تنها تربیه اسلامی بگیرند بلکه در نفاذ عملی اسلام نیز نقش بسزای داشته باشند،

مشکوک است که ما در آنجا سلام را پخش می کنیم این حقیقت را هر کسی میداند که مادر موقعیتی قرار نداریم که با کسی کمک اقتصادی نماییم ، ایکاش میتوانستیم به دیگران کمک اقتصادی نماییم ، حتما می کردیم حقیقت این است که ما به جهان اسلام مثالی ارائه میداریم قابل تقلید و ایشان را این کار سخت قام میشود با این روشنی بی که تا دور دستها پخش میشود چشمان آنها خیره میشود (و قریب است کور شوند) آنها از هرگونه کمک با ما احتراز میکنند ، ولی این بی قراری و فریاد مطبوعات جهانی حقانیت ما را از هر چه بیشتر ثابت میسازد و محرکی است که مارا به سوی خود کفایی اقتصادی و نظامی رهبری مینماید .

که در صومالیا نیز عمل نفاذ اسلام آغاز یافته است .
س : روابط لیبیا با سودان از چه نگاه است ؟ آیا از نظام سیاسی لیبیا نیز استفاده نموده اید ؟
ج : ما با لیبیا در بعضی شعبه ها کمک میکنیم ، ما به لیبیا گروشت و شکر صادر میکنیم و از آنجا تیل وارد مینماییم ، ولی بین نظامهای ما هیچگونه مماثلتی وجود ندارد ، ممکن است که احیای مجدد اسلام در سودان بر لیبیا نیز دشوار تمام شده باشد ، اما این يك حقیقت است که خواه سودان باشد ، تونس الجزایر و یا لیبیا باشد ، اسلام در همه این کشورها بحیث يك نیروی فعال و پر تیش تبارز مینماید .
س : در پالیسی خارجی سودان ایران

برعراق کار نادر و ظالمانه است .... در بحران خلیج موقف لیبیا و سوریه بالکل مبهم بوده است ، ما تجاوز نظامی عراق را بر کویت محکوم نموده بودیم ، توسط این جنگ املاک و نفوس اعراب را تها و بر باد کردند و وسایل آنها را به غارت بردند
س : وجوه بر طرفی حکومت صادق المهدی و پیمان آمدن حکومت نظامی چه شده میتواند ؟

ج : حکومت سودان از لحاظ اقتصادی روز تاروز ضعیف شده و به کمک های خارجی محتاجتر میشد ، تا این که دار و مدار ۸۰٪ بودجه سودان متعلق به همین کمکها شده بود ، برای تهیه مواد غذایی مجبور بودیم بخش عمده این بودجه را اختصاص بدهیم ، حتی خطر قحط سر تاسری سودان احساس میشد پول صادرات سودان بر وارد نمودن تیل مصرف میشد ، در هیچ معامله بی قانون واضح ملی وجود نداشت ، زمانی خطوط اقتصادی سودان بر پایه های سوسیالیزم طرح ریزی شده بود ، صاحبان قدرت با وضعی که با آن اختلاف نیز داشتند درالغای آن اقدامی نکردند .... این يك سلسله عواملی بود که باعث زوال قدرت صادق المهدی شد ...

س : در بین شما و جنرال عمر البشیر هم آهنگی و توافق ایدیولوژیک وجود دارد ؟
ج : بالکل و بطور قطع ....

اگر نظامی میتواند که قابل قبول ما باشد ، نظام شورایی است که نه مزاج آمرانه دارد و نه مشاجرات ذات الیبینی را دامن میزند ، برای این نظام اصطلاحی بهتر از شوروی دیده نمیشود ، در سودان نیز نظام شورایی رانافذ میکنند

عراق سوریه و لیبیا از چه اهمیتی بر خوردار اند ؟ خصوصاً بحواله بحران خلیج ...
ج : در رابطه با خلیج موقف ما کاملاً آزادانه بوده است واز همین سبب چند کشور عربی نیز پشتیبان و حامی ما شده اند ولی بیشتر آنها با ما قطع روابط نموده اند ، زیرا وقتی عراق باشکست مواجه شد آنها به کمک فاتح شامل شدند ، ما اکنون نیز بر این موقف خود ثابت واستوار می باشیم که تحریم اقتصادی

کشور ما از منابع طبیعی سرشاری است ، زرخیزی زمین فراوانی آب سرمایه تیل و نسبت به کشور های دیگر افریقای دارای نفوس کم بوده اگر این تمام نعمتها را بطور درست آن به کار گیریم و استعمال نماییم به زود ترین فرصت به منزل مقصود خواهیم رسید ایا دین انعام قدرت به ما کم است که درکشور های افریقای دشمنان ملحد ما یکایک از پا می درایند و به سوی زوال و نابودی می شتابند ، در ایتوپیا بعد از بر همی قدرت منگستهای ماربا ملحد ، خانه جنگی آغاز شده است ، در جنوب سودان بعد از زوال اتحاد جماهیر شوروی کمک با باغیان بند شده است ، خبرخوبی دیگر این است

او هغه نه ، له دی او هغه انجام سره به مخامخ شی .

بین سیوان له ټولو سیاسي او اخلاقي معیار وټو او پر نسپونو چی باید بودریکې په تیره د ملگرو ملتو په څیر ټولنی استاخی ورته پابند وی ، پنبه

خو په هماغو ورځو کی سیوان په ډیره حاکمانه او ځیرې لهجه وویل چی دافغانستان بحران هر ځل چی دملگرو ملتو له لاری پرته له پلي طریقې محقق شی د اعتبار وړ نه دی .
همدا راز کله چی په تیر دیسمبر کی د

خپلو نظریاتو پر حقانیت ټینګارکړی دی .
په پېښور کی د سیوان سیاسي سلاکار حسین آغا «پتوالي» چی دهمدی دفتر له مسولینو سره په کتنه کی کومی خبری کړی د غونۍ لپاره یې یوه برخه را اخلو

« ډیر پدی متعقد دی چی په افغانستان کی جهاد اصلا مطرح نه ؤ دا یوه لویه وه ، یو لوی درواغ ؤ ، په افغانستان کی پنځلړزه روسان له منځه تللی او یو نیم ملیون افغانان دهر روسی په مقابل کی سل افغانان وژل شوی دی . دا یو قتل عام ؤ ، څه مو وکړل ، جگړه مو بایللی ده تاسی استعمالیدی ، دا چی ځینو د استکبار بین المللی خبره کوله او ځینو د

خارجی یرغل ولی یې ستاسی مرستی ته یوعسکر ته راولیږه ، تیر دپارلس کاله مو خلکو په غرونو کی تیر کړل ، له تعلیم او تربیی لری په جهالت کی»

« رهبرانو ته مو وویاست چی زموږ د سولی پروسه له بهره مه تخریبوی له داخله یې ویجاړه کړی موافقه وکړی ، پنځه کسه ورو لېږی چی کله جگړه دا یره شوه له داخله یې منفجره کړی .»

سیوان د خپل ماموریت د مخالفینو په باب په داسی لهجه خبری کوی « که څوک د سولی له ترین نه د باندی پاتی کیږی زموږ حرکت نشی اغیزمنولای او په مخالفت یې څه نتیجه نه مرتبیری .»

« پاکستان له تاسی سره عقده لری ستاسی حکومت د پاکستان دموچودیت

جهادی تنظیمونو د مشرانو تر منځ د قیادی شورئ طرحه لاسلیک شوه او دا امید پیدا شو چی جهادی قوتونه به د قضیې د حل ابتکار نوډیره حده په خپل لاس کی واخیستلای شی سیوان په ډیره پېنګه ژبه وویل چی هره طرحه چی دملگرو ملتو ملاتړونلری د منلو وړ نه ده .
له دی خبرو نه معلومیږی چی د سیوان د ماموریت تر شا دڅومره ناولیو اغراضو نقشې پرتی دی ؟

څه وخت وواندی پښ سیوان په پېښور کی د یوه دفتر له مسولینو سره چی دی یې د « بنیاد گرایانو » په نامه پېژنی ملاقات درلود په هغه کتنه کی سیوان مزدور او جانی عجیب یو « شجاع با منطقه او معقول» شخصیت او د افغانستان لویه پانګه گنلی دی ، پدی بر سیره که څه هم پښ سیوان د هغوی د پوښتنو په ځواب کی ویلی چی دده ځینی خبری مطبوعاتو اړولی دی مگر د لهجی په بدلون یې دخپل ماموریت او د هغه په وړاندى د مخالفینو په باب د

اړوی اوعملایو طرف واقع کیږی .
دی چی د بنیاد گرایانو په نامه د کوم قوت او موضع پر ضد د کینی او دښمنی علنی څرگند ونه کوی . هغه زموږ د ټولنی یوسوجه حقیقت او مسلم واقعیت دی . او زموږ د قضیې اساسی طرف جوړوی ، سیوان د خپل ماموریت د مخالفینو په باب په داسی لهجه خبری کوی « که څوک د سولی له ترین نه د باندی پاتی کیږی زموږ حرکت نشی اغیزمنولای او په مخالفت یې څه نتیجه نه مرتبیری .»

کله چی د عقرب په میاشت کی دمجاهدینو یو هیأت مسکو ته تاوداسی ، ذهنیت وچی شاید هغه د افغانستان د قضیې د حل لپاره د یوه مهم حرکت پیل شی ، او د قضیې د حل د هڅو او هاند نوری مجراوی بیکاره کړی د همدی خوش باوری په وجه وه چی محترم استاد ربانی د خپل سفر په ورځو کی سیوان ته ویلی ؤ چی ما نور ستاتکلیف ختم کړ ، نور ستا ماموریت پای ته ورسید .

• کفر و فسق سے بچنا

[illegible][illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

[illegible][illegible][illegible][illegible]

نامهء سرگشاده به محضر محترم استاد رباني

حامد

ورور «حامد» دردمند مجاهد ليکوال دي. د محترم استاد «رباني» په عنوان يې ډېي کړم پرانيستي ليک کيښلي دي، که څه هم په هغه کې د اخلاص او استدلال د روش پيروي پوره څرگنده ده خو له ټول متن سره يې د اداري توانو شرط نه دي. که څوک د دې ليک پر موضوع «د ورور حامد صاحب له تحليل او نظر سره اختلاف لري د حريت پاڼې يې په پوره امانتداري په خدمت کې دي. اداره

شدند که شکست کمونزم روسی را بدنبال داشت. سقوط دیوار برلین، آزادی اروپای شرقی و انقراض امپراطوری عظیم سرخ از پیامدهای رهبری داهیانه و ایشار مجاهدان افغان بود.

بنده بیشتر از اکثر برادران عضو "جمعیت اسلامی" بشما بعنوان یکی از دو رهبران عمده جهادی احترام میگذارم. استاد گرانقدر!

چندی قبل جرائد "خبر" مربوط به تشریف فرمائی شما به تهران و شرکت در مجمع شیعیان افغان را منتشر نمودند که مسئله جدیدی نیست و در مورد شما، رهبران محترم منظمات مستقل (محترم وقاد، محترم منصور و محترم مؤذن) و دو رهبر غیررکبا یعنی مجددی صاحب و مستر گیلانی يك امر عادی بشمار میرود. شما رهبران محترم بگواهی نشریات منظمات تابعه خودتان، بیشتر در خارج و تهران تشریف دارید تا در دفاتر مرکزی خود در پشاور. البته باستثناء محترم منصور و مستر گیلانی افندی که دفاتر مرکزی شانرا به تهران و لندن منتقل نموده و گهگاهی مریدان کتوازی و خویشاوندان زرمتمی را در

کوتاه با رهبرانشان ملاقات و صحبت نمایند. رهبرانیکه این افراد به "جرم" ابلاغ و انتشار پیغام آنان سالها مرارت، مشقت، عسرت، محبس، شکنجه، تحقیر، توهین و انزواء متحمل و متقبل شده اند. سعادت دیدار این طیف رهبران برای پیروان صرفاً در محافلی میسر میگردد که بخاطر توجیه پالیسیها و کوبیدن رقبا، برگزار میگردد.

باری، بر آن شدم تا توسط نامه ای سرگشاده عرائض را تقدیم و سؤالات را مطرح سازم. سرگشاده بامید اینکه شاید زحمت پاسخ سؤالاتم را تقبل نمایند.

بنده با القاتات رادیو مسکو، بی بی سی، صدای امریکا و تهران و این تحلیل برادران "ناراضی" موافق نیستم که رهبران و تعدد منظمات جهادی، وضع نامطلوب سیاسی کنونی را بیار آورده اند. معتقدم که افغانان مجاهد با پیروی از چنین رهبری و علی الرغم تعدد منظمات موفق به از کارانداختن ماشین جنگی و اقتصادی امپراطوری روسیه کمونست

استاد محترم و بزرگوار، السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته! مدتهاست که میخوام با شما صحبت و با بهتر بگویم درد دل نمایم. اما، مصروفیتها و به تعبیر دقیقتر مسافرتهاى رو بتزاید شما بخارج، مارا ازتعمت محضر شما محروم و شما را از زحمت استماع دردهای ملت تان آسوده ساخته است.

از آفاتیکه بعضاً گریبانگیر انقلابها و نهضتها میشود اینست که قبل از رسیدن به پیروزی به نهاد و مؤسسه مبدل شوند. رابطه رهبر انقلاب یا نهضت با پیروانش شکل رابطه آمر و مأمور، کارفرما و کارکن و بوروکراتیک را بخود میگیرد. نهضت/انقلاب بیک دفتر کاربایی مبدل میشود که در آن دفتر تقوی و تعهد و ایشار نه بلکه شعارهای فصلی، قلق و مهارت در توجیه نظریات هیئت حاکمه و رقابتهای منفی ملاک ارتقاء میگرددند. افراد ملت/نهضت نمیتوانند در طول چندسال برای دقائقی

قرار دادند، در ایران شرف حضور داشتید. در همان ایام بی بی افندی "خبر" داد که سازمانی بنام "رشد، توسعه و ترویج زبان و فرهنگ فارسی" در تهران تأسیس شده و شما، وزراء امور خارجه، جمهوریت "آزاد شده" تاجکستان و ایران و نماینده حزب وحدت، بنیانگذاران این سازمان هستید!

قبل از اینکه شما "خبر" تأسیس چنین سازمان فرهنگی را بمحترم داکتر عبدالحی که از حسن یا سوء تصادف اینبار نیز طبق معمول شما را در سفر به تهران همراهی میکردند بدهید، بی بی سی "خبر" آنرا منتشر نمود!

برادران فائز و فاضل رئیس و سرپرست کمیته فرهنگی يك منظمه معتقد به تقدم كار فرهنگی بر جهاد مسلحانه حتی در زمان حاکمیت مستقیم روسها در افغانستان، خبر تأسیس سازمانی فرهنگی، توسط منظمه، فرهنگپرور خود در خلال يك سفر فرهنگی را از بی بی سی میشوند. از آنجائیکه ایشان کما فی السابق و "کما حقّه" نسبت به اقدامات رهبر محبوب و دانشمند خود حسن نظر دارند این مسئله را حتماً و صرفاً از پیامدهای انقلاب در وسائل ارتباطی جمعی میدانند ویر دیگر جنبه های این مسئله قاسم نمیگیرند. رهبر گرانقدر پس از اقصاء شدن راز درینمورد يك کنفرانس مطبوعاتی ترتیب میدهند و با این امید با خبرنگاران و روبرو میشوند که

امروز به قصه دل من گوش میکنید فردا مرا چو قصه فراموش

میکنید

استاد بزرگوار ما به قصه ساخته و پرداخته شما گوش کردیم. ولی آنرا فراموش نکردیم و نباید فراموش کنیم و از آن سرسری بگذریم. استاد بزرگوار! مار گزیده از ریسمان سیاه و سفید میترسد.

ملت ما اگر نان گندمی نخورده باشد در دست مردم آنرا دیده و میشناسد. نامهای مشابه آنرا نیز میشناسد. بهمین دلیل است که مردم ما بین معاهده "گندمک" و معاهده تهران شباهت غیر قابل انکار ماهیوی و محتوایی می بینند. البته اینکه درین روزها معاهدات فروش بخشی از وطن ما توسط یعقوب خانهای معاصر بجای گندمک در تهران و روم بامضاء میرسد، خود نشانه ایست از رشد آگاهی و شعور سیاسی ملت مجاهد و مظلوم افغان.

خدا کند که این احساس مردم ما ناشی از حساسیت بمقاصد مقامات حاکم بر ایران و سابقه ای که از "چالها و تاکتیکهای" شما دارند، باشد.

بهر حال این احساس مرا واداشت تا این نامه را بمحضر شما بنویسم.

استاد گرانقدر!

میخواهم سؤالاتم را پس از آن مقدمه چینی شبیه مقدمه چینیهای شما، اینگونه بعرض برسانم:

۱- شما در کنفرانس مطبوعاتی گفتید به نمایندگی از جمعیت اسلامی معاهده را امضاء کرده اید. وزیر امور خارجه ایران میگوید به نمایندگی از

مجاهدین افغان و قیوم زاده میگوید استاد به نمایندگی بخشی از اپوزیسیون افغانی معاهده را امضاء کرده اند. تعبیر کدامیک را بپذیریم؟ طبعاً میفرمائید تعبیر شخص شما را! درست! اما نمیتوان گفته های قیوم زاده و ولایتی را نادیده گرفت. آنان مخالف اقدام شما نبودند که تاپه کهنه "حسادت" را که بر پیشانی هر مخالف تان میکوبید نثار اظهارات آنان نیز بسازید. آنان چون شما متعاهدین معاهده تهران اند.

۲- شما در تهران، جهت رسانیدن پیام انقلاب اسلامی به ترکستان غربی بالخصوص تاجکستان، با وزیر خارجه رژیم کمونیست تاجکستان معاهده دوستی و تفاهم بامضاء میرسانید. ولی "فرمانده" شما در شمال یعنی محترم انجنیرمسعود معاهده ای با آنان بامضاء میرساند مبنی بر اینکه هیچ مجاهد افغان حق ورود و ارسال کتب اسلامی بپاک تاجکستان را نخواهد داشت و هر فرد تاجک مسلمان که از جور و ستم کمونستان بمجاهدین پناهنده شود، ویرا بر میگردد! عین قرار داد را نادراخان و ظاهرخان نیز در مورد مهاجرین مسلمان ترکستان با حکام کمونیست مسکو و پیکنگ بامضاء رسانده بودند که همواره بعنوان یکی از موارد خیانت آنان ذکر میگردد. شما پیام اسلام را چگونه به تاجکستان و ترکستان غربی میرسانید؟ از طریق افغانستان که نمی توانید زیرا انجنیر مسعود به آنان تعهد سپرده که مانع ورود مجاهدین به تاجکستان شود.

از طریق ایران؟ اینکار از مذتهای قبل جریان دارد. در زمان گریه چوف هیئت‌های مذهبی ایران پناه دعوت خود مقامات حزب کمونسٹ روسیه به ترکستان غربی و آذربایجان مسافرت میکردند تا ضمن دعوت مردم آن‌سامان به "اسلام خمینی" اذان آن‌انرا در مورد مجاهدین افغان مسموم سازند.

آیا معاهده شما در برابر معاهده انجمن مسعود فاقد اعتبار و ضمانت اجرایی نخواهد بود؟ زیرا در گذشته بارها شما معاهدات و توافقاتی با محافل گوناگون داشته اید که انجمن مسعود در جهت خلاف آن عمل نموده است. از جمله با محترم حکمتیار معاهده ای با مضامین رسانیدید مبنی بر قطع مخاصمت و تبادل اسراء طرفین ولی فردایش در اثر تهدید انجمن مسعود تعهد شما نقض گردید. حتی آمرصاحب مسعود اسراء را نیز بدار آویخت.

۳- چگونه است که ایران از یک طرف میخواهد با شما مشترکاً پیام انقلاب اسلامی را به ترکستان غربی برساند، و از طرف دیگر در ترکستان با حمایت حکام کمونسٹ محلی بر علیه جهاد افغانستان اذان را مسموم میسازد؟

۴- شما در معاهده از رشد، توسعه و ترویج زبان و فرهنگ فارسی نام برده اید. در مصاحبه مکرراً گفتید که هدف‌تان این‌بود که "رسم الخط عربی و فارسی جایگزین رسم الخط روسی گردد". درحالی‌که استاد بزرگوار،
۱: فارسی زبان نیست. بلکه لهجه

ایست از لهجه های متعدد زبان دری. دری لسانیست که در افغانستان، ایران، تاجکستان و بخشی از پاکستان بآن تکلم میشود. به آن لهجه دری که در ایران (فارس باستان) تکلم میشود فارسی و به لهجه ای که در تاجکستان تکلم میشود، تاجکی میگویند.

ب: آیا بخود حق میدید که از مردم تاجکستان بخواهید لهجه خود را رها کرده و به لهجه فارسیا تکلم نمایند؟ آیا این کار ممکن است؟ اصلاً نفع اینکار چه بوده و در ابلاغ پیام انقلاب مورد نظر شما چه تأثیری خواهد داشت؟ اگر منظور همین باشد، چرا نمی‌گذارید خود فارسیا اینکار را بکنند؟ چون لهجه آنان فارسی بوده و میتوانند بگویند که برای رشد، توسعه و ترویج و در اصل حاکمیت و تحمیل لهجه خود کار میکنند. شما که فارس نیستید، افغان هستید. شما چرا برای لسان و لهجه خود کار نمی‌کنید که برای ایران کار میکنید؟ تفاوت اینکار ما با پالیسی رژیم ظاهرخان هندو زاده در چیست که بر اساس سیاست "تفرقه بینداز و حکومت کن" مردم بدخشان دستور داده بود که به لسان پشتو درس بخوانند؟

استاد گرانقدر مرا ببخشید! اینجا جرم مضاعف شده است. یکی اینکه ما زبانی را در بین مردم سرزمین دیگری ترویج نمائیم. یعنی کاریکه استعمارگران انگلیس، هالندی، پرتگالی، فرانسوی و ایتالیایی میکردند. جرم دوم اینکه ما داشته، فرهنگ و فکر خود را نه بلکه متاع، فرهنگ و فکر کسانی دیگر را در

کشوری ثالث ترویج نمائیم. در حالیکه شما و به تأسی از شما مجاهدین همواره کمونسٹ افغانستان را اجیران و توکران روسیه و چین خوانده اند. بخاطر اینکه میخواستند فرهنگ و ایدئولوژی و زبان دیگرانرا در بین مردم خود ترویج نمایند. گذشته از آن بر اساس احصائیه رسمی حدود ۶۰٪ مردم در تاجکستان بزبان دری تاجکی صحبت میکنند.

خان عبدالولی خان بنام پشتو و پشتونوالی میخواهد رژیم کمونسٹ دست نشانده روسها در کابل را از سقوط نجات دهد و پس ازینهمه مبارزه ملت مسلمان افغان با اربابان ولی خان، آیا بعضی از بزرگان میخواهند اینک بنام تاجک و تاجکخواهی و فارسیگری همراه با سیاستمداران ورشکسته تهران بکمک رژیم کمونسٹ دست نشانده روسها در تاجکستان بپشتانند؟

ج: اگر منظور شما از فارسی، دری باشد، این دیگر عذر نیست بدتر از گناه. نمیتوان از شما پذیرفت که تفاوت بین فارسی و دری، لهجه و لسان را ندانید.

د: گفتید هدف از معاهده تهران "ترویج رسم الخط عربی و فارسی" بوده است.

اگر بخواهید رسم الخط عربی را در کشوری ترویج نمائید، اقدامیست بهجا، معقول، پسندیده و اسلامی. زیرا لسان و رسم الخط عربی، لسان و رسم الخط قرآن است و ما منعیست مسلمان مکلف به تعلم و تعلیم آن. ترویج لسان و رسم الخط عربی نه تنها در تاجکستان و

سرتاسر ترکستان شرقی و غربی مورد نیازست که در خود افغانستان این ضرورت بیشتر محسوس است.

اما، منظور شما از رسم الخط فارسی چیست؟ چرا می‌خواهید رسم الخط کشوری، آنهم نه کشور خود بلکه کشور دیگری را بکس یک نظام مستبد و مزدور بر ملتی بنام ترویج، تحمیل نمایند؟ یعنی کمک در راه استعمار و استعمار هر چه بیشتر ملت مسلمان تاجک بکس رژیم مستبد کمونست حاکم بر تاجکستان که جز ادامه حیات رژیم کمونست، ارمنانی برای ملت مسلمان تاجک نخواهد داشت. اما، اسم این کار را می‌گذارید ابلاغ پیام انقلاب اسلامی به ترکستان! انصاف با شما! تفاوت بین اینکار و کار کمونستان تاجک در زمان لیتن و ستالین وجود دارد؟ حکام ایران باید بخود ببالند که چنان "فرهنگ قوی" (۱) دارند که میتوانند یکی از رهبران انقلاب اسلامی ما را عامل ترویج و صدور فرهنگ خود به کشورهای دیگر بسازد.

اگر منظور شما از رسم الخط فارسی رسم الخطی است که ایرانیان به آن مینویسند و رسم الخط ها نیز هست، این رسم الخط عربی است نه فارسی. رسم الخط دری، پشتو، اردو، ترکی، ازبکی، سندی، پنجابی، بلوچی، کردی، سندی، هندکو، سرائیکی و ترکمنی همه عربی است. قبل از اسلام این رسم الخط وجود نداشت. پس از آنکه دین اسلام پانچا رسید، مردم این مناطق این رسم الخط برپور زمان اختیار کردند. اگر منظور شما

حروف پ، چ، ژ و گ باشد که در عربی وجود ندارد، این حروف در دری، پشتو، ترکی، کردی و لری مشترک است و مختص به اهل فارس نیست که شما بخاطر این چهار حرف رسم الخط عربی را فارسی بخوانید. یعنی استاد ما اینرا هم نمیدانند؟

ه: شاید منظور شما از فارسی، دری باشد. زیرا هر بار که شما کلمه فارسی را بکار میبرید، جریده مجاهد آنرا "دری" مینویسد و حتی اسم سازمان را نیز در جریده وزن مجاهد "سازمان رشد، ترویج و توسعه فرهنگ و زبان دری" نوشته بودند. البته کلمه "فرهنگ دری" نیز خود جای سؤال دارد

و: چرا معاهده را در تهران امضاء کردید نه در افغانستان و بالخصوص در قطفن و بدخشان و در زمان حکومت فعلی و آینده خود تان در افغانستان (انشاء الله)؟ چرا منتظر نمائید که افغانستان آزاد شود و حکومت مجاهدین در آنجا استقرار یابد؟

اگر شما از طریق جهاد و بقدرت مجاهدین نتوانید در افغانستان بقدرت برسید، آیا خواهید توانست از طریق "تفاهم" با تاجکستان و ایران بقدرت برسید؟ آیا نصائح پدران و موقف حسودانه خود را در جریان قیام تشی برعلیه رژیم کمونست کابل فراموش کرده اید؟

ز: اگر دلیل این باشد که ایران آزاد است و در افغانستان جنگ جریان دارد. دلیل موجهی نیست. زیرا بناء بگفته

مبنی بر واقعیت خودتان، بیشتر از ۹۰٪ خاک افغانستان از جمله ولایت آزاده پرور بدخشان آزاد است. اگر منظور این باشد که در آنجا قدرت امضاء این معاهده را ندارید بازهم درست نیست. زیرا برادر فرمانده بزرگ گفته اند منطقه را از "لوث وجود تمامی عناصر مغل نظام" پاک ساخته اند.

ح: اگر منظور مرکزیت لسان باشد. حتی خود اهل فارس نیز مدعی اند بر اینکه مرکز و مهد لسان دری افغانستان نه ایران. در مجله وزن "میشاق خون" نیز بارها و ازجمله اخیراً طی مقالات تحقیقی برادر محمد یاسین این مطلب تصریح گردیده است.

بلی! منظور این نیست که امضاء معاهدات ترویج و تأسیس کورس لسان عربی در جزیره العرب صورت بگیرد. اما، باید تصریح نمود که درین شرائط که حکام رژیمهای کمونست ترکستان غربی اظهاراتی مبنی بر مداخله در امور افغانستان ایراد می نمایند، عقد قرارداد فرهنگی با آنها، آنهم در تهران تشویشهای بوجود آورده است.

ط: اگر صرفاً وسائل و امکانات موجود در ایران برای این پروژه مورد نظر بوده است، بهتر بود این معاهده از طریق مجددی صاحب، مستر افندی یا جناب خلیلی با صدای امریکا و بی بی سی بامضاء میرسید. چون اولاً دستگاه پخش آنان قوی و مدرن است. ثانیاً شتوندگان بیشتری نسبت برادریو تهران دارند. ثالثاً پاندازه رادیو تهران بصورت

علنی برای یک مذهب خاص تبلیغ نمیکند. رابعا در تبلیغات ضد مجاهدین و نهضت اسلامی صراحت و علنیت رادیو تهران را ندارند بلکه در بسا موارد رادیو تهران بر آنان سبقت میجوید.

ی: عجیب تر اینکه یک سازمان معتقد به کار فرهنگی، هنوز فرق دری وفارسی و اسم رسم الخط خود را نداند و در عین حال برای ارتقاء فرهنگ کار کند. اما، نه برای فرهنگ خود بلکه برای ترویج فرهنگ دیگران.

استاد بزرگوار!

منظور حکمت آموختن به لقمان نیست. غی خواهم روش و اسلوب کار فرهنگی را بشما بیاموزم. ابدأ چون شما به اهمیت کار فرهنگی نیک واقف هستید و درین رابطه میتواند ساعات متوالی استدلال و احتجاج نمائید والحق که نشریات قوی و نویسندگان وزیده ای هم در اختیار دارید. از یمن وجود شماسست که امروز صاحب نظران امور مطبوعاتی جهادی جریده وزین "مجاهد" و مجله "میشاق خون" را معیارترین جریده و مجله جهادی میدانند. کسی غیتواند انکار کند که شما میتوانید در مورد تقدس و ارجحیت و جامعیت و علاج بودن کار فرهنگی بر هر امر و در هر زمانی و حتی در زمان جنگ ساعتها داد سخن برانید و فی الواقع سازمان و رهبری شما را زاده همین پیش و ذیدگاه در نهضت اسلامی افغانستان میدانند. اما اینکه معتقدین بمبارزه فرهنگی در جامعه خود، امروز برای رشد، توسعه و

ترویج فرهنگ پیگانگان کار کنند، مایه تمعجب و تأسف است.

تأسف ما بحال کسانیکست که ۳۴ سال پس از آغاز مبارزه شان، حالا در مییابند که برای ریشه کن ساختن استبداد، فرهنگ اسلامی یا حداقل افغانی را نه بلکه باید فرهنگ پیگانه و آنهم فرهنگ فارسی را ترویج کنند. افسوس! فرهنگ فارسی نه ایرانی!

فرهنگیکه حتی در ایران اکثریت مردم آنرا قبول نداشته، صرفا بعضی از فارسیا آنرا تقدیس میکنند و بیشتر ارامنه، یهودیان و سلطنت طلبان آنرا آلتزناپور فرهنگ و دین اسلام قرار میدهند. در ایران ملیتهای مختلفی زندگی میکنند: ترک (که اکثریت ایران را تشکیل میدهد)، کرد، لر، عرب، ترکمن، بلوچ، خراسانی، ... ولی یک غیرایرانی برمیخیزد شعار یک گروه سکتاریست و شونیست حاکم بر تهران را بلند کرده و اسم آنرا میگذازد "ابلاغ پیام انقلاب اسلامی به ترکستان مظلوم تحت سیطره روسیه کمونست."

شاید بعضی استادان ما فراموش کرده اند که در سال ۱۳۵۷ ملت قهرمان ایران و از جمله فارسیهای ایرانی بر علیه حاکمیت فرهنگ فارسی ساخته و پرداخته کسری و شاهنشاه قیام نموده و خون دادند تا فرهنگ اسلامی را جایگزین آن فرهنگ طاغوتی بسازند.

شما متعاهدین معاهده تهران بر خون پاک شهداء مظلوم و قهرمان انقلاب اسلامی ایران پا گذاشته اید. خداوند شما

را ببخشد. جوانان مسلمان افغان، تاجک و ایرانی بشمول فارس، خون میدهند تا فرهنگ اسلام را احیا و درین خطه حاکم گردانند. ولی استاد ما، آقای ولایتی و رفیق قیوم اوف بر خون آنان پا میگذازند و میخوانند فرهنگ منط شاهنشاهی را بر دیگران تحمیل نمایند. اگر آنان اینکار را بکنند درست. حکام ایران که به قحط الشعرا دچار شده اند، حکام کمونست تاجکستان هم میخوانند بخاطر مقابله با موج اسلامخواهی اینکار را بکنند. ولی چرا شما؟

هزاره افغان در غرجستان خون میدهد تا فرهنگ اسلامی بر کشورش حاکم گردد، ولی غایبند حزب وحدت میخواند فرهنگ اسلامی نه، افغانی نه، هزارگی نه بلکه فرهنگ فارسی را بر او حاکم سازد. فرهنگ کسانیکه او را پدرسوخته، سر بر، بربری و مادون بشر میخوانند. آیا حزب وحدت غایبند و مدافع راستین هزاره افغان است یا برادر مسلمان اهل سنتش؟

شما را نیز بعضا رادیوهای استعماری امریکا، لندن و تهران غایبند و رهبر دری زبانان افغان میخوانند. در حالیکه افغانان مسلمان دری زبان برای احیا و جهانشمول شدن فرهنگ و لسان اسلام تلاش میوزند، رهبرما برای ترویج زبان دری ما نه بلکه برای ترویج "زبان فارسی" کار میکند. تو خود حدیث مفصل بخوان ازین مجمل!

آیا آقایان خامنه ای، رفسنجانی و ولایتی به ایرانیان اجازه خواهند داد که

برای ترویج زبان دری یا پشتو کار کنند؟
من بکار فرهنگی معتقد هستم. ولی
مفهومش این نیست که بهر نوع فرهنگی
و آنهم فرهنگ بیگانگان.

گروهکهای ملحد مزدور خلق، پرچم،
شعله، جاوید، ستم ملی، ملت، مساوات
و صدای عوام نیز برای ترویج، توسعه و
رشد فرهنگهای بیگانه، روسی، چینیائی،
غربی و امریکائی کار میکردند و ملت
مسلمان افغان آنانرا از خود راند. گروهک
مزدور افغان ملت نیز شعار رشد و
توسعه، فرهنگ افغانی سر داده بود و
آخرالامر بعنوان ستون پنجم متجاوزین
کمونسنت روس در کنار خلقیان،
پرچمیان، شعله ایها، ستمبها و غریزه ها
برای متجاوزین به افغان زمین خدمت
میکردند و میکنند.

ملت مسلمان افغان گروههای مزدور
شرق و غرب را از خود راند و برای احیاء
و حاکمیت فرهنگ اسلام مبارزه میکند.
اما، با کمال تأسف مشاهده میشود که
بعضی از بزرگان ما از يك طرف مدعی

بنیانگذاری و رهبری نهضت اسلامی
افغانستان اند، و از طرف دیگر قدیمی
فراتر از گروه منحنط و مزدور افغان ملت
گذاشته و برای فرهنگ بیگانگان کار
میکند.

اینکه نظامها و قدنها سقوط میکنند،
بای تأسف زیادی ندارد. زیرا شاید
ارزشهائیکه آن نظامها و قدنها بران اعمار
گردیده بودند، پس از مدتی باز هم بتوانند
بصورت نظام، قدن، پیام، مکتب و
ایدئولوژی ای قویتر، پویاتر، و جامعتر
عرض اندام نمایند. اما وای از روزیکه
ارزشها سقوط کنند.

ایران امروزی اینک درین مرحله قرار
دارد. اما، افسوس بر حال بزرگان ما. آنان
نه تنها لاجورد، زمرد و یاقوت را نگیں
انگشتر سیاست شان میخوانند، بلکه
همواره مدعی حاکمیت بر معادن لاجورد
بدخشان، زمرد پنجشیر و یاقوت جگدک
اند. توقع ملت ما از آنان اینست که این
بزرگان باید در پی الماس باشند. اما، با

تأسف شنیده میشود که لعل بدخشان و
جام جم را از کف عنان رها کرده و بصوب
ایران میدویند. نه در پی فیروزه بیهق که
بامید خرمهره، تهرانی، خدانادا! اندکی
مناعت طبع به بزرگان ما ارزانی دار که
نزدیک است در هوس حکومت قومی را
بفروشدند و چه ارزان خواهند فروخت!

استاد نهایت محترم و عزیزالقدر!
چرا تهران را برای امضاء معاهده
انتخاب کردید؟

تهران از کی مرکز وحدت بوده است
که ملت ما اطلاع ندارد؟ آیا فراموش
کرده اید که حکام کنونی تهران شیخ
منتظری یعنی شخصی را که "امام"
آینده شان بود و "هفته وحدت با
برادران اهل سنت و جماعت" را در تهران
اعلام کرده بود، در پیش پای مک فارلین
مشاور ریگن رئیس جمهور "شیطان
بزرگ" در جشن وحدت با امریکا قربانی
نمودند؟ آیا از سرنوشت منتظری، حاج
داوود، حسین خمینی و ابوشریف که
حامیان جهاد افغانستان بودند اطلاع
ندارید که بجم دفاع از جهاد افغانستان،
حکام تهران با آنان چه کرد.

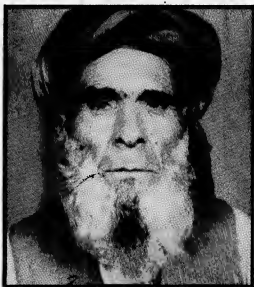
و ادامه دارد »

په ډیره خواشیني سره مو خبر تر لاسه کړ چي د پکتیا یو دروند سپین ږيري او نوميالي مجاهد

الحاج خان محمد خان په حق ورسيد

الحاج خان محمد د درخان زوي د پکتيا ولايت د منگلو موسي خېلو ولسوالي کي ۸۰ کاله پخوا د زړو کوټ په کلي
کي زيږيدلي ؤ نوموړي کله چه د ځواني مرحلي ته ورسيد په قومي مسائلو کي د پوره مهارت او تجربې له کبله د قوم د
مشري دننه ور په غاړه شو، دمنطقي اکثره ذات الېبني مسائل نوموړي فيصله کړل د ثور د کودتا په اولو ورځو کي
کمونسټانو بندي کړ په همدې ورځو کي مجاهدينو د زړو کوټ په ولسوالي باندې عمليات پيل کړل پدې عملياتو کي د

ده پوځي زوي انجنير عبدالغفور چه د تحريک يو ځوانانه ستري ؤ په شهادت ورسيد الحاج خان محمد د زوي له شهادت نه وروسته کمونسټانو د خوست په زندان کي تر
زاتي شکنجې او فشار لاندې ونيو چه په نتيجه کي يې دغه مخلص سپين ږيري ته دوايماره ناروغي ورپه برخه شوه چې بالاخره يې په ۱۳۷۰/۱۲/۴ کال دپکشنې په
ورځ له فاني دنيا څخه سترگي پټې کړي د ده مېنه د ولايت د ټولو قومونو په خاصه توگه د منگلو قوم لپاره لويه او ستره ضايعه ده روح يې ښاد او ياد يې تل ري

په آزاد خوست کې دمجاهدينو د اسلامي ادارې جوړيدل

ورور انجنير فيض محمد د پکتيا ولايت د جهاد امير د حريت مجلې د خبريال د يوې پوښتنې په ځواب کې په آزاد خوست کې د مجاهدينو له خوا د اسلامي ادارې د جوړښت په هکله داسې معلومات ورکړل: تاسې ته بهتره معلومه ده چې د خوست تر فتحې وروسته مجاهدينو د خوست د نظم او ادارې لپاره سمدستي په کار پيل وکړ، او د يوې پراخه اسلامي او جهادي ادارې د جوړولو لپاره په عملي اقداماتو لاس پورې کړ.

د دې کار لپاره لومړي سر کې يو ۱۴ کسيز کميسون وټاکل شو چې د هر تنظيم څخه دوه، دوه تنو پکې گډون درلود، دې څوارلس کسيز کميسون د يوې پراخه ادارې د جوړولو په طرحه باندې خپل کار پيل کړ.

د پکتيا د جهاد امير د دې څوارلس کسيز کميسون غړي په لاندي ډول را معرفي کړل:

- ۱- د حزب اسلامي څخه: قوماندانان ارمان او محمد حکيم مکرم
- ۲- د اتحاد اسلامي څخه مولوي پير محمد، او جگتورن اسماعيل
- ۳- د حرکت انقلاب اسلامي څخه: مولوي ميا جان او ملا نسيم کوچي
- ۴- د حقاني صاحب له خوا، داکتر نصرت الله او عبدالقيوم خان
- ۵- د محاذ ملي اسلامي څخه: قوماندان حميد الله جان او شير خان
- ۶- د جبهه نجات ملي څخه: قوماندان اسماعيل، او محمد خان

۷- د جمعيت اسلامي څخه: مولوي محمد شريف خان او انجنير خليل. پورتنی څوارلس کسيز کميسون د ادارې لپاره مناسبه طرحه جوړه کړه او د ادارې وروستي کار يې اوه کسيز کميسون ته

انجنير فيض محمد

چې لانديني کسان پکې شامل وو، وسپاره:

د حزب اسلامي څخه انجنير فيض محمد، د حقاني صاحب له خوا مولوي صاحب نظام الدين، د حرکت انقلاب اسلامي لخوا مالي خان، دمحاذ ملي اسلامي له خوا

مولوي نظام الدين صاحب

حميد الله جان، د جمعيت اسلامي لخوا تورن امان الله د جبهې نجات له خوا پير نور محمد د اتحاد اسلامي لخوا مولوي

پيرمحمد خان ورور انجنير فيض محمد د خپلو خبرو په دوام زياته کړه:

دغه اوه کسيز کميسون پريکړه وکړه چې پر آزاد خوست کې د امنيت د ټينګولو لپاره تر ټولو لومړي بايد يوه مشترکه امنيتي اداره جوړه شي او د امنيت تر تامين وروسته به هلته نورې ادارې هم فعالې شي بالاخره د امنيت د تامين لپاره هم يو اوه کسيزه شورا جوړه شوه چې لانديني کسان پکې شامل وو.

۱- قوماندان معاني خان د جنوبي محاذ څخه د حقاني صاحب مربوط

۲- ضابط محمد قاسم د شرقي محاذ څخه دحرکت انقلاب اسلامي مربوط

۳- ظابط نظر جان د شمالي محاذ څخه د حزب اسلامي مربوط

۴- انجنير نياز مير د تتيو له محاذ څخه د حزب اسلامي مربوط

۵- د غربي محاذ څخه قوماندان نظام الدين د حزب اسلامي مربوط

۶- د لکڼو له لوري قوماندان خجې د حقاني صاحب مربوط

۷- د کوچيانو دمحاذ له لوري قوماندان عالم خان د محاذ ملي مربوط

پورتنی اوه کسيزي شوري، په خوست کې د امنيت د تامين لپاره په عملي اقداماتو لاس پورې کړ، او دچارو واګي يې په لاس کې واخيستې.

د نورې ادارې د جوړولو لپاره مخکيني اوه کسيز کميسون پر کار لگيا وو، فيصله داسې وشوه چې د خوست عمومي

، او د قرباني په ډگر کې یې ملت ته د خوست د آزادي نعمت ور په برخه کړي ، دغه خلکو چې نن وايي چې د خوست په اداره کې تنظیمونو ته ضرورت نشته ، هماغه کسان دي چې پرون به یې ویل چې مجاهدين د جنگ له لاري خوست نشي ازادولای . بالاخره تنظیمونه پدې خبره سره توافق ته ورسیدل چې یوه مشترک اداره باید جوړه شي ، او د دې ادارې د جوړولو لپاره له سره کار پیل شي ، په همدې خاطر مو بیا ۱۴ کسيز کميسون ته وظيفه ورکړه چې باید خپل کار پیل کړي ، او د دې لپاره چې د اهلي ځمکې یو حتمي نتیجه ورکړي مولوي صاحب نظام الدين ته مو کامل واک او اختیار وسپاره چې که د تنظیمونو ترمنځ په کومه مسئله اختلاف را پیدا کېږي ، دې به د هغې فیصله کوي . ۱۴

کسيز کميسون پریکړه وکړه چې په خوست کې د نظم د سنابلت لپاره باید د تنظیمونو تر منځ یوه ګډه شورا جوړه شي ، خو پدې شورا کې د تنظیمونو د غړيو د معیار او اندازې صلاحیت مولوي

تبلیغات پیل کړل چې قوماندانان او تنظیمونه ، نه غواړي چې خوست بیرته آباد شي ، ځکه نو په کار ده چې د سیمې اوولس خلک د ادارې چارې په خپل لاس کې واخلي ، هغوی داسې څه دلایل یواندي کول چې تنظیمونو څو جهاد کړي ، اما په اداره کې دوي ته دومره ضرورت نشته ، البته دا د پردیو دسیسې وي ، چې خلک او تنظیمونه په

خپل مينځ کې سره بې اتفاقه کړي .
انجنير فيض محمد زياته کړه :

د تنظیمونو او قوماندانانو له خوا خلکو ته اطمینان ورکول کیده چې تنظیمونه او قوماندانان دومره بې تفاوته

اداره به هلته د مجاهدينو د قوت په تناسب جوړېږي ، د قوت د تثبيت لپاره کميسون په کار پیل وکړ ، خو متاسفانه د يو لړ مشکلاتو سره مخ شو ځکه ضعیفو تنظیمونو چې دقوت له تثبيت څخه ویریدل د دې کار مخالفت کاوه او د تساوي پرنیاد يې د شورا غوښتنه کوله ، ولي قوي تنظیمونو د تساوي پر اساس جوړه شوي شورا رد کړله ، په هر صورت داکار کومي نتيجې ته ونرسید ، ځکه په هغه وخت کې پر گردیز باندي د عملیاتو سخت ضرورت لیدل کیده . له همدې امله فیصله وشوه چې د خوست امنیتي اداره (چې اوه کسيزه شورا يې په راس کې واقع ده) خپل کار پر مخ بیايي ، او نور قوماندانان باید پرگردیز باندي د عملیاتو تیاري ونیسي ، پر گردیز باندي عملیات ټولو تنظیمونو په ډیر اخلاص پیل کړل ، خو کله چې د ژمي او یخني موسم را ورسید او عملیات څه ناڅه کمزوري شول ، قوماندانانو د دې فرصت څخه استفاده وکړه او د سیمې د خلکو د پیشنهادونو د عملي کولو لپاره چې په خوست کې يې

فیصله داسې وشوه چې د خوست عمومي اداره به هلته د مجاهدينو د قوت په تناسب جوړېږي ، د قوت د تثبيت لپاره کميسون په کار پیل وکړ ، خو متاسفانه ي د يو لړ مشکلاتو سره مخ شو ځکه ضعیفو تنظیمونو چې دقوت له تثبيت څخه ویریدل د دې کار مخالفت کاوه او د تساوي پرنیاد يې د شورا غوښتنه کوله ، ولي قوي تنظیمونو د تساوي پر اساس جوړه شوي شورا رد کړله

صاحب نظام الدين ته وسپارل شو . د پکتيا ولایت د جهاد امير د حریت خبريال د يوې بلې پوښتنې په ځواب کې زياته کړه :
په آزاد خوست کې د مجاهدينو له خوا د

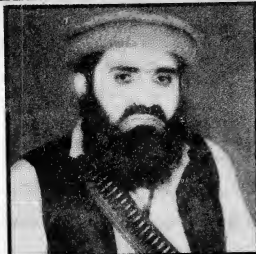
ندي چې د ملک په ابادو لو کې له بل چا نه وروسته پاتې شي ، هغه څوک چې ملک په وينو ازادولای شي نو په څولو يې اباد ولای هم شي . د دې ملک اصلي وارثان هغه دي چې قرباني يې ورکړي ده

د يوې اصولي او اسلامي ادارې د جوړښت غوښتنه کوله ، په کار پیل وکړ .
ورور انجنير فيض محمد وويل :
د مجاهدينو د مصروفیتونو څخه په سؤ استفادي سره یو شمیر خلکو دغه منفي

جوړې شوي ادارې نوم) د خوست ولایت د مجاهدينو اسلامي اداره) د شورا له خوا تصویب شوې ، او لاندې ریاستونه د هغې په چوکاټ کې کار کوي :

- ۱- د امنیت ریاست : ۲- د بیاردانولو ریاست
- ۳- د قضاء ریاست
- ۴- د اسلامي شتونو ریاست
- ۵- د ارشاد او فرهنگ ریاست
- ۶- د تعلیم اوتربیې ریاست
- ۷- د مالي ریاست
- ۸- د اوبو او بریښنا ریاست
- ۹- د دارالانشاء ریاست .

دغه لس ریاستونه د شورا په توافق تصویب شول چې د هغې څخه به دوه ریاسته حزب اسلامي ته اودوه ریاسته حقاني صاحب ته ورکول کېږي ، پاتې

محمد کټیبي «تقویر»
نور ریاستونه به په نورو (تنظیمونو د

تنظیم) پر سر یو ریاست ویشل کېږي . دچارو د سنډالینټ او د نظم د کنترول لپاره یوه عمومي یا صلاحیته مرجع د (شورای نظار) په نامه جوړه شوه چې ۵۰ تنه غړي لري د هر تنظیم څخه اوه اوه

کسه ، او یو کس هم د مولوي صاحب منصور د تنظیم پکې گډون لري .

وورو انجنیر فیض محمد د خبریال د یوې بلې پوښتنې په ځواب کې د خوست ادارې د شورا د غړو یو په هکله وویل :

فیصله داسې شوې چې د هرې ولسوالي څخه به د افرادي قوت په تناسب معقول افراد را غوښتل کېږي ، د افرادو د تعین لپاره یو له شرطونه ټاکل شوي چې د هغې له جملې څخه خوشځلونه دادي چې هر غړي باید بارز جهادي صفتونه ولري ، د رژیم په فاسده دستګاه کې یې کار نه دي کړي ، د جهاد څخه بهر نه دي پاتې شوي او د جهاد او مجاهدينو پر ضد یې کوم اقدام نه دي کړي .

په ځایو کې د «سپتناز» ماتې گورباچوف پدې متیقن کړ چې دا جگړه نشي گټلای !

د پاکستان متقاعد جنرال حمید گل خپل یونزدي دوست ته چې د پاکستان نامتو ژورنالست دي ويلي چې : د افغانستان په قضیه کې دهشید ضیاء الحق د ژوري دلچسپي دا حالت و چې څو واري به د دې اړتیا محسوسیده چې په خپله د مجاهدينو له مشرانو سره کيښي، خوځله زما په کور کې غولنوي وشي ما به په خپله په یوه عادي موقر کې یې پروتوګوله هغه له کوره را وړو . او بشپړي ، بشپړي ورځې به خبرې اثرې روانې وي . زه چې کله د «اي ، ایس . اي» رئیس شوم نو جنرال ضیاء الحق راته وویل

چې د وه خبرې به دي په یادوي : یو د مجاهدينو اتحاد چې پدې کې زموږ بري دي او همدا د جهاد د بریالیتوب کوچنۍ ده .

بله خبره یې دا وکړه چې د جهاد تودوخه یو دم لوړه نشی . چې مبادا د تودوخې د یو دم جگیدو په وجه روسیه بد حواسه نشی ، خو د خدای کړه داسی و چې کله ما د مارچ په دوهمه وظیفه اشغال کړه ، په خپله روسانو داسی اقدامات پیل کړل چې د جهاد موج په توندیدو شو، ان تر دې چې د ۸۷ کال په جولای کې یې د مخامخو په سیمه کې خپله د نړۍ مشهوره

«سپتناز» کومانډو هم استعمال کړه دا هغه جگړه وه په کومه کې چې تر ماتې وروسته گورباچوف پدې خبره متیقن شو چې هغه دا جنگ په وسله نشي گټلای ، او زه باور لرم چې د ۸۷ کال د جولای دې جگړې ډیر مهم نقش تر سره کړ . روسان پدې جگړه کې د سپتناز تر ماتې وروسته سخت عصبانی شول او د مجاهدينو په مورچو کې خطر ناک زهری گاز استعمال کړ .

کرنل "دیتری زیتو سکی" یکی از اعضای فعال دسته محافظین برژنیف رئیس جمهور سابق شوروی متحله است ، هنگامیکه در دوران زمامداری گورباچف روسها از اندک آزادی اظهار نظر بهره مند شدند ، کرنل زیتو کتاب کوچکی تحت عنوان "یادداشت های یک محافظ رئیس جمهور" نوشت ، قسمتی جالب و مهمی از این کتاب که از یک سلسله راز های مخفی پرده بر می دارد در شماره برج فیبروری مجله «قومی دایجست» چاپ لاهور به نشر رسیده که یقین داریم ترجمه آن به دری خالی از دلچسپی برای خوانندگان ما نخواهد بود : اداره

تعداد درست اعضای دسته محافظین رئیس جمهور برژنیف رایا پرسونل دیپارتمنت (دفتر مخصوص ریاست جمهوری) می دانست یا هم جنرالی که تقسیم وظایف به محافظین رئیس جمهور هم به شکلی صورت می گرفت که حتی برای افرادی که در یک قسمت با هم کار می کردند موقع شناسایی و صحبت کردن با چیزی نمی دانم ، من در طول این همه مدت فقط یک بار موقع یافتن تا با برژنیف صحبت کنم که آن موقع هم به ضرر من تمام شد ، مادر حال اجرای وظایف

از یادداشت های یک محافظ رئیس جمهور

برژنیف چگونه به قتل رسید؟

خوش اجازه نداشتیم تا به برژنیف نزدیک شویم ، ولی مانعت از دیدن وی از یک فاصله ممکن نبود .

من وقتی متوجه شدم برژنیف در حالت نا موزون حرکت می کند خیلی پریشان و متعجب شدم ، قدم های وی غیر متوازن بود ، در حال رفتار بطور مسلسل به سمت های چپ و راست می جنبید ، حرکت دادن به جسم خویش برای وی عمل خیلی تکلیف ده می نمود .

معمول چنان بود که هر وقتی که برژنیف می خواست بیانیه ایراد کند جنرال « مسؤل دسته محافظین » مسوده بیانیه ، عینک و حتی بعضی اوقات دستمال دست را برای وی تهیه می کرد . جنرال آدم هوشار و مستعدی بود برژنیف به هر چه ضرورت می داشت او همه آن را قبلاً آماده

یکدیگر مساعد نمی گردید .

بهر صورت ، جنرال مسؤل دسته محافظین همه ما را فردا فردا می شناخت ، گرچه جنرال ۲۴ ساعت در شبها روز

اجرای وظیفه نمی کرد ، ولی همه روزه بالای وظیفه اش حاضر بود . رئیس جمهور برژنیف ضعیف و بیمار بود اینکه چه مرضی داشت ؟ در این مورد من

مسؤل دسته بود ، در این تعداد نا معلومی از محافظین یکی هم من بودم ، ما دسته محافظین وظایف خود را در چهار قسمت انجام می دادیم و هر قسمت آن یک شب روز را در بر می گرفت ، و بعد از انجام وظیفه روز آینده آن ما را دوباره به طریق دیگری تمرین و تربیت می دادند ، به عبارت دیگر ما بعد از یک روز اجرای وظیفه روز دوم تربیت جدیدی حاصل می کردیم ، روز تمرین شبانه رخصت می بودیم ، تعداد ما چه اندازه بود ؟ در این مورد من چیزی نمی توانم بگویم . شاید این موضوع راز دولتی بود ، یقیناً از بین ماسکانی مریض هم می شدند و رخصتی هم می گرفتند ، وعده و بخاطر اشتباهات شان و یا به سبب ناپسندیدگی اخراج هم می گردیدند .

می ساخت، کلاه های مختلف النوع و شاپو های بخاطر حفاظت از سردی هوا و چتری های رنگارنگ بخاطر حفاظت از گرمی و بارش همیشه نزد جنرال آماده می بود، من بایقین و اعتماد می توانم بگویم که حافظه برژنیف فعالیت باز مانده بود و از کار افتیده بود ولی جنرال گفته های فراموش شده را بیادش می آورد. در مورد جنرال این روایت معروف بود که هنگامیکه برژنیف به عهده ریاست جمهوری نرسیده بود، و در مناطق جنوبی شوروی ایفای وظیفه می کرد، جنرال مذکور درایور برژنیف بود. برژنیف بر جنرال آتشر اعتماد داشت که همگام باخود

جمهور و در نزدیکی مقبره لین در محله مخصوص و بر دیوار بلند ایستاده رژه سربازان را تماشا می کردند. قسمت مهم این محفل طوری می باشد که تعدادی از اطفال دسته های گل را به اعضای بیروی سیاسی و رئیس جمهور تقدیم می کنند و اعضای بیروی سیاسی و ریس جمهور در جواب بسته شیرینی رابه شکل تحفه به اطفال می دهند. که بعد از ادای این رسم به اجازه رئیس جمهور رژه نظامی آغاز می یابد.

در آن روز اطفال هر یک به یک تن از اعضای بیروی سیاسی دسته گل را تقدیم کردند و در جواب تحفه خود را گرفتند ولی

در آن روز اطفال هر یک به یک تن از اعضای بیروی سیاسی دسته گل را تقدیم کردند و در جواب تحفه خود را گرفتند ولی دختری که دسته گل را به برژنیف داده بود ترسنده و لرزنده در مقابل برژنیف ایستاده بود، دختر ک گلدسته را به برژنیف داده بود ولی رئیس جمهور بسته شیرینی را در دست خود گرفته ایستاده بود

که چه باید بکند بالاخره بعد از چند لحظه جنرال که همیشه در چنین مواقعی در عقب برژنیف ایستاده می بود، پیش آمد، نزدیک برژنیف رفته و آهسته چیزی برایش گفت، برژنیف نگاهی به وی کرد، و بعداً با دستان لرزنده بسته شیرینی را به دخترک منتظر سپرد. و به این ترتیب مراسم رژه نظامی آغاز یافت.

وظیفه جنرال تنها این نبود تا از نظام حفاظت برژنیف نگرانی کند، بلکه این کار نیز از جمله مسؤولیت های او بود تا رئیس جمهور مخفیات الحواس، مریض و بی کاره را در موقعش متوجه مسؤولیت ها و کوتاهی هایش نماید. ما که از جمله محافظین شخصی برژنیف بودیم، کار ما انجام وظایف مطابق اوامر و انتظار نمودن بود. ما باید هر لحظه آماده می بودیم. هر لحظه و هر لمحّه تیار بودن برای هر گونه خطری وظیفه ما بود. اصل کار ما انتظار بود، و انتظار خطر که خیلی ها خسته کن بود.

ما ظاهراً دیده نمی شدیم، ولی در همه جا، و در عقب همه چیز موجود می بودیم، ما در بین هجوم مردم خود را گم می کردیم و در تاریکی ها ایستاده می بودیم. ماهمیشه خود را از انتظار رئیس جمهور دور نگه می داشتیم، زیرا برای ما همانگونه امر شده بود، و اگر گاهی در پیشروی برژنیف هم می بودیم، برژنیف سویی ما نگاه نمی کرد.

اگر برژنیف در هنگام راه رفتن می جنبید، یا قدم هایش را ست و کج می شد، و خطر افتادن او نزدیک می بود، با وجود این همه ما اجازه نداشتیم تا به برژنیف نزدیک شویم، این کار را تنها جنرال یا کدام تن از اعضای بلند رتبه بیروی سیاسی می توانست انجام دهد.

دختری که دسته گل را به برژنیف داده بود ترسنده و لرزنده در مقابل برژنیف ایستاده بود، دختر ک گلدسته را به برژنیف داده بود ولی رئیس جمهور بسته شیرینی را در دست خود گرفته ایستاده بود دخترک پریشان بود، زیرا به او هدایت داده شده بود که در مقابل دسته گل بسته شیرینی را از رئیس جمهور اخذ نماید. در حالیکه بسته شیرینی در دست برژنیف بود و او کاملاً از یاد برده بود که چه باید انجام دهد، و به همین دلیل فراموشی او بود که در آغاز رژه نظامی نیز تاخیری وارد آمد.

کسی جرات نداشت تا به برژنیف بگوید

او را هم ترفیع می داد و او را همیشه در پهلوی خود نگه می داشت و اکنون درایور مذکور در رتبه جنرالی قرار داشت، و او تنها کسی بود که جرأت داشت تا نزدیک برژنیف برود و بدن او را لمس نماید و می توانست اشتباهات برژنیف را برایش نشاندهی کند.

یک واقعه رامن بخوبی بیاد دارم، سالگرد انقلاب شوروی تجلیل می شد. در این روز رئیس جمهور و اعضای بیروی سیاسی حزب در میدان سرخ ماسکو رژه نظامی عساکر شوروی را تماشا می کردند، اعضای بیروی سیاسی حزب و وزرا مطابق به رتبه هایشان در پهلوی رئیس

هنگامیکه برژنیف به قریه ابایی خویش می رفت ، فرایض و وظایف مادوچندان می گردید .

همه راه های آمده پسوی قصر برژنیف مسدود می گردیدو محافظین وی در سنگرهای مخفی خود جابجا می شدند هر شخصی که پسوی قصر می آمد دیوار تلاشی خیلی دقیق از او صورت می گرفت ، حتی اعضای پیروی سیاسی که می خواستند با گورباچف در منزل دهاتی وی ملاقات نمایند خیلی به دقت تلاشی می گردیدند . دختران ، پسران و خویش و اقارب خیلی نزدیک وی هم اگر می آمدند ، آنها هم تلاشی می گردیدند ، باری من دیدم که برژنیف در صحن حویلی خود نشسته با چشمان پژمرده و غمگین قماش می کند که ما چند تن خوشاوندان نزدیک او را تلاشی می کنیم ، او با دستان بزرگ و نیم مرده خود ما را امر نکرد تا از تلاشی خوشاوندان وی دست برداریم .

در بین محافظین برژنیف من این افتخار را داشتم که با برژنیف از نزدیک صحبت نموده ام ، اینکه ملاقات من با برژنیف به چه قیمتی برایم تمام شد ذکر آن در محل خود خواهد آمد .

به خاطر خرابی صحت ، برژنیف را به منطقه ساحلی کنار بحر برده بودند مدت زیادی از آمدن وی به منطقه ساحلی می گذشت نمی دانم پروگرام بردن رئیس جمهور مریض و بی کاره را به مناطق ساحلی چه کسی ترتیب داده بود ، یا خود برژنیف خواهش آنرا داشت ، بهر صورت باترتیبات خیلی دقیق و مطمئن امنیتی برژنیف را به منطقه ساحلی آوردند . هوا خیلی گرم بود ، در مقابل ما بحر بود ، و وظیفه من

در محلی تعین شده بود که خیلی گرم و تکلیف ده بود ، من باید در عقب پته های نیم قد پنهان می بودم ، در اینجا شدت گرمی و حبس هوا آنقدر تکلیف ده بود که برای من پنهان بودن در آنجا ناممکن گردید . به همین دلیل من همه قوانین رازری پا گذاشته از عقب پته ها بیرون بر آمدم و روی یک گرسی سنگی نشستم : من متوجه امواج بحر بودم و

تاو و پیچ می خورد ، ضعف و کمزوری در چهره وی نمایان بود .

با یک قدم غیر متوازن روی کرسی سنگی نشست در حالیکه می لرزید بارد یگر برایم حکم داد تا بنشینم و من هم در کنجی از گرسی نشستم برژنیف گرفته گرفته و با تنفسهای عمیق برایم گفت : من برای چند لحظه اینجا در هوای تازه می نشینم ، از معالجن خود پنهان به این

ما ظاهراً دیده نمی شدیم ، ولی در همه جا ، و در عقب همه چیز موجود می بودیم ، ما در بین هجوم مردم خود را گم می کردیم و در تاریکی ها ایستاده می بودیم . ماهمیشه خود را از انتظار ریس جمهور دور نگه می داشتیم ، زیرا برای ما همانگونه امر شده بود ، و اگر گاهی در پیشروی برژنیف هم می بودیم ، برژنیف سوی ما نگاه نمی کرد

ارزو داشتم که با یک دوش خود را با امواج بحر هماغوش سازم تا احساس گرمی در وجودم اندکی کمتر شود . در همین افکار بودم که آوازی را شنیدم که مرا مخاطب ساخته بود : شما کی هستید ؟ وقتی نگاه کردم دیدم برژنیف بالای سرم ایستاده بود ، چند لمح جابجا نشسته ماندم ، ولی بعداً برخاستم ، سلام دادم و خود را برایش معرفی نموده گفتم که من محافظ هستم .

برژنیف گفت : بنشین ! در لهجه تکلم وی نارضایتی به خوبی هویدا بود ، ولی من ایستاده ماندم ، به حیثیت محافظ برژنیف در حالیکه خودش ایستاده بود ، من نمی توانستم بنشینم ، برژنیف به جسم خود حرکت داد ، و من احساس کردم که او بخاطر این حرکت عادی تکلیف بزرگی را متحمل شد ، او در حالیکه ایستاده بود ،

سوآمده ام . برژنیف با نگاه های دقیق سویم نگاه کرد و با لهجه گرفته گفت : شناخت نامه شما را دیده می توانم ؟ من فوراً شناخت نامه خود را بیرون آورده برایش دادم ، دیدم که انگشتان ضعیف وی در باز نمودن صفحات شناخت نامه دو صفحه ای با مشکل روبرو ست ، چند دقیقه شناخت نامه را در انگشتان خویش گرفته بدقت انزاملحظه کرد بعداً آنرا سوی من پیش آورده پرسید : آیا مسلح هستید ؟ جواب دادم : « بلی رفیق رئیس جمهور من مسلح هستم » .

وتفنگچه ایرا که در زیر واسکت جابجا بود برایش نشان دادم ، گفت : واسکتی خیلی خوبی است ، ظاهراً معلوم نمی شود که اسلحه زیر آن وجود دار ، ایا ساخت روسیه است امن جواب مثبت دادم بعداً

برژنیف خودش آغاز کرد ، گاهی سخن می گفت و گاهی توقف می کرد : «روزها ی خوبی گذشت ، .... زمانه جنگ ... هنگامیکه من جوان بودم ، ....» و بعد هم ذکری از يك نرس سرخ روی به میان آمد ولی این بحث رانامکمل گذاشت ، و سوال کرد : «می دانی اقتدار چه چیزی را می گویند ؟ اقتدار چیزی تعجب انگیزی است ، کسی که یکبار مزه آنرا چشیده ، بعد مزه دیگری را نمی پسندد » .

در حالیکه خیلی مریض ، ضعیف و ناتوان معلوم می شد سوال کرد .

صاحب فرزند و اولاد هستی !

من برایش گفتم که پدر يك طفل هشت ساله هستم بعد خودش حرف را آغاز کرد : « دختران ، پسران و نواسه های من .... حالا آن دور قدیم باقی نمانده همه شان عاشق موسیقی امریکایی اند ، هنگامیکه برای ملاقات می آیند ، فرمایشات گوناگونی می دهند ، ... برای من موثر بده ... برای من فلان چیز بیار ... من از آنها به تنگ آمده ام ، از همه آنها به تنگ آمده ام . من آزاد نیستم ، زندانی هستم ... پلی ، من زندانی هستم » .

در همین لحظه صدای پایی از فاصله دور بگوش رسید ، برژنیف سوی من نگاه کرد : « آنها در تلاش من به اینسو آمده اند ، من برای يك لحظه هم تنفس آزاد گرفته نمی توانم » رویه من نموده گفت : « برو و در عقب پته ها پنهان شو ، اگر آنها دیدند که با من صحبت داری برایت جزا خواهند داد » .

بازحمت زیاد دستش را طرف من دراز کرد ، دست سنگین و وزنی وی سردومرده بود ، من با عجله طبق امری در عقب پته ها پنهان شدم ، از عقب پته ها دیدم که

جنرال ، دوعضو بیروی سیاسی و يك داکتر معالج برژنیف را گرفته و انتقال می دهند .

چند روز بعد ما در مسکو بودیم از بعضی حرکات و سکنات جنرال فهمیدم که اشتباه دارد که بین من و برژنیف گفتگویی صورت گرفته . به هر صورت او از این شبهه خود پا من چیزی نگفت . بعد از بازگشت از مناطق ساحلی من برژنیف را ندیدم ، ولی باز هم می دانستم که رفیق برژنیف خیلی مریض است ، چندی بعدیک شب جنرال ما رانزد خود خواست و در مقابل همه محافظین گفت :

«امروز دو تن از اعضای بیروی سیاسی ساعت ۱۱ شب برای ملاقات رئیس جمهور برژنیف می آیند ، هیچ یکی از شما نه آنها را تلاشی می کنید و نه آنها را توقف داده می توانید ، آنها مستقیماً به خوابگاه رئیس جمهور می روند » .

فی دانم در من این جرأت چگونه پیدا شد که بی اختیار گفتم :

رفیق جنرال : این کار خلاف اصول و قوانین است ! خلاف وزی از قواعد است .

جنرال با لهجه درشت گفت : این امر من است ! و اگر از تعمیم اوامر من انکار نمایی همین لحظه از وظیفه اخراجت خواهم کرد ، من از رویه خود به مسولین امربر شکایت خواهم کرد .

در آن وقت من از آنجا رفتم ، موضوع عجیب این بود که جنرال نه شناخت نامه مرا از من خواست و نه اسلحه را . بهر صورت فهمیدم که بعد از این وظیفه من خاتمه یافته است .

روز آینده روز رخصتی من بود و روز بعد تر بخاطر راپور دادن تقریبات خود رفتم در آنجا دانستم ، که امروز همه مصروفیات تعطیل گردیده رئیس جمهور

برژنیف به اثر حمله قلبی جان داده است . ولی تا هنوز مرگ وی بصورت رسمی اعلان نگردیده است . در دل من يك شبهه پیدا شده بود ، که بعداً به یقین مهبل گشت .

مرگ رئیس جمهور برژنیف یقیناً بواسطه آن دو عضو پر اسرار بیروی سیاسی صورت گرفته بود ، کسانی که بدون هر گونه تلاشی مستقیماً به خوابگاه برژنیف رفته بودند . اینکه در این سازش چه کسانی شریک بودند ، من نمی دانم .

یوری اندروپوف رئیس جمهور جدید کشور بود ، جنرال مرا نزد خود خواست و بدون هرگونه اطلاع و مقدمه مرا به دفتر رئیس جمهور جدید برده پا او روبرو ساخت و خودش از دفتر خارج گردید .

اندروپوف پرسید : با رئیس جمهور مرحوم برژنیف چه گفتگویی داشته ای ! من در الفاظ کوتاه به اندروپوف شرح دادم که با برژنیف چگونه ملاقات کردم ، و اندروپوف راز تاثرات خود آگاه کردم که برژنیف مریض بود ، و خیلی غمگین و اندوهگین می نمود .

اندروپوف با لهجه درشت و قاطع برایم گفت :

« چون از اوامر افسر مسؤل خود سر پیچی نموده ای لهذا از وظیفه شیکدوش گردیدی ، از ملاقات خود با برژنیف نباید باهیچ کسی چیزی بگویی » .

اندروپوف با اشاره دست برایم امر خروج داد ، و من هم بیرون آمدم در نزدیکی دروازه جنرال ایستاده بود و تبسمی بر لب داشت . و چند روز بعد جنرال هم از وظیفه اش سبکدوش گردید .

@ @ @ @
@ @
@

**ما له ظاهر شاه سره تر يوه ملاقات وروسته خپلو ځينی
دوستانو لکه پير گيلانی ته ویلی و چی هغه ورځ لری
نه ده چی پاچا روم ته وتستی او کمونیستان په وایونو
او کوڅو کی زموږ په عزتونو او بدنونو لوبی وکړی**

فاتح الملك تنگ برونزی.

محترم فاتح الملك «تنگ برونزی» د افغانستان د مطبوعاتو او سیاست یو مشهور نوم دي. هغه د دی دواړو ډگرونو نږدی ۲۸ کلنه سابقه لری. دی په څلویښتمه لسیزه کی د دوهمی دوری د پارلمان غړی و، یوسفزی صاحب په سیاست او ادب کی لیکنی کوی، وراسته فیچراو تبصره یی د ذوق ځانگړی صفتونه دی. د پراخی مطالعی خاوند دی، په شعر ویلو کی هم ښه لاس لری. محترم یوسفزی ته ځای «ج» د ښه قلم تر څنگ جادویی ژبه هم ورکړی ده. د سیاست وچ او غیبه مطالب او د خپلی سیاسی مدعا او داعیې دلایل هم د شعر او افسانې د ژبې په مرسته داسی خواږه او جذاب بیانوی چی مقابل لوری ته یواځی قناعت نه بلکی **هکذا** او خوندی ژوبه نصیبوی. محترم «یوسفزی» څه موده مخکی د پاکستان له مشهوری اونیزې «تکبیر» سره یوه په زړه پوری مرکه کړی چی داده: پښتو ژباړه یی د حریت گرانو لوستونکو ته پدانلی کوو. «اداره»

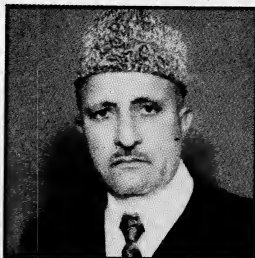
بايللی دی او د هغود فيصلو اعتبار ندی پاتی.

په افغانستان کی تر کمونیزم په تیره روسی جارحیت وروسته معیار واوښت له کورنیو اوحتی وروڼو څخه یو یا څو تنه د کمونیزم خوا ته ودریدل، کورنی قبیلې نژاد او قوم نورو افرادو د اسلام په پلوی د کمونیزم په مقابل کی مورچې وښوی داسی هم وشول چی ورور د ورور اوزوی د پلار په مقابل کی راغی ان د وینی رشتی پکی خپل اهمیت له لاسه ورکړ، د وینی د پسوند ځای د عقیدې او فکر پیوند وښو، کټ مټ داسی لکه چی د بدر په جگړه کی حضرت ابوبکر رضی الله تعالی عنه

اود هغه زوی د یو بل په مقابل کی راغلی وو، اوس افغان ولس دومره سیاسی شعور تر لاسه کړی دی چی په خپله ښه پوهیږی چی د خپل دین، وطن او ملت د خیر او گټی لپاره څه وکړی او څه ډول یی وکړی افغانان پوهیږی چی ظاهر شاه

داپریدی د احمدشاه ایدالی له دوری څخه د هیواد په سطحه پیل شوی خو دا جرگه تل سلطنتونو او حکومتونو د خپلواهدافو لپاره استعمال کړی ده.

تکبیر : اوس د هغو جرگو څخه مفهوم او حیثیت پاتی دی ؟

یوسفزی : اوس هغه جرگی مفهوم او حیثیت نه لری، جهاد زموږ پرمخونه کی د بوستر ټولنیز سیمې شعور را پیدا کړی افغان ولس په سیاسی او نظریاتی توگه په ډلو کی تنظیم شوی دی اوس د قبیلو پر بنسټ پریکړو خپل افادیت او حیثیت

تکبیر : که د لویې جرگی پر پس منظر څه رڼا واچوی ؟

یوسفزی : پخوا د افغانستان حکومتونه شاهي وو، کله چی په نړی کی د جمهوریت هوا ولگیده، نو دی واکمنو د دی لپاره چی دنیا ته وښی چی موږ هم دخلکو رایې ته درناوی کوو، د خپلی خوښی د څو ملکاتو، سردارانو، خانانو او ځینی پوهانو په رابللو جرگه جوړوله او هغی ته یی د لویې جرگی نوم ورکاوه دا به تل د حکومت او سلطنت پریریکړو باندی د تایید د قاپی د لگولو لپاره رابلله کیده، له هغی په نظر نه اخیستل کیده، یواځی به یی نوم استعمالیده.

تکبیر : لویه جرگه له کومه وخته پیل شوه ؟

یوسفزی : جرگه د قبایلی نظام برخه پاتی شوی ده په افغانستان کی قبایلی سیستم و د کلی سیمې او قبیلې په مستوی به دوری اولویې سطحی جرگی

په تيره څلويښت کلنه دوره کې افغانستان دومره وروسته پاتې وساتل چې د اتوم په دې دور کې د افغانستان په ډيرو سيمو کې اوس خلک دفتر په وجه د پسونو پوستکي اغوندي او د پسونو او وزوېټکي په خوړو کې استعمالوي . جوار او نرواډو د دې لپاره ترخړي چې زيات خوراک ته ئې زړه ونشي ، او په کله ډوې گوزاره وکړای شي .

په ۱۹۶۹ چې کله د بدخشان او چغچران په علاکو کې قحطي راغله ، نو خلکو خپل ورکوئې ، ورکوئې بچيان په درې زره افغانو خرڅول چې له دې لارې د څه خوراک څښاک چاره وکړي مگر پدې حالت کې هم ظاهر شاه او د هغه کورنۍ افراد و دارو پا چکرونه وهل او عيش اوعشرت يې کاوه .

ما د نور محمد تره کې تر کودتا نهه کاله د مخه له ظاهر شاه سره يو ساعت او اته دقيقې اوږد ملاقات وکړ . ظاهر شاه ته مې اوضاع تحليل کړه ، مشوره مې ورکړه چې پوځي افسران د روزنې لپاره روسي ته مه ليزه ځمکه چې هلته لومړۍ هغوی په نظرياتي توگه کمونيستان کوي ، بيا استعداد افراد ترې چي کوي ، د کي ، جی ، بي ايجنټان جېني جوړوي او تر هغه وروسته بيا د خپل مسلک تعليم ورکوي په دې ډول چې په مستقبل کې د افغانستان کوم پوځ تياريزي او په مهمو چوکيو چې کوم کسان راځي هغه به د کمونيستانو او کي ، جی ، بي ايجنټان وي بيا به د افغانستان دسلطنت ، ملي خپلواکي او اسلام دساتنې څه ضمانت وي ؟ تر هغې اوږدې کتنې وروسته زه دې نتيجې ته ورسيدم او ما په هغو ورځو کې خپلو ځينو دوستانو لکه پير سيد احمد گيلاني ته هم دا ياده کړه چې پاچا

په ذهني لحاظ فلج شوی دی هغه د کمونيزم په وړاندې تسليم دی او هغه ورځ لری نه ده چې دی روم ته وتښتی او کمونستان په واپړنو او کوڅو کې زموږ پر عزتونو اوید نونو لوبی وکړی او که د پاچا په برخه کې دا خبره رښتیا وه چې د چرسونشته کوله ، نو بیا په طبیعي توگه د هغه له شخصيته داسی توقع کیده . تکبير : يعنی تاسی فکر کوی چې په

هم وانه خيست حتی خلکو په سبا د ده تخت اووونکی ټانکونه د گلاتو په اميلونو پوښل او له ده يې د نجات جشن لمانځه او س به هماغه ظاهر شاه چې د بی چاره عمر هم ۸۰ کلونو ته نږدی دی او په ذهني لحاظ فلج شوی دی او د خلکو په قول خوب د نشه يې فېزيونو په مرسته کوی يو داسی انقلابی افغانستان څنگه کنترول کړای شی چې دوينو په سمندر

اوس هغه جرگې مفهوم او حيثيت نه لری ، جهاد زموږ پرېوتله کي د يوستر ټولنيز تياري شعور را پيدا کړی افغان ولس په سياسي او نظرياتي توگه په ډلو کي تنظيم شوی دی اوس د قبيلو پر بنسټ پرېکړو خپل افاديت او حيثيت پايللی دی او د هغود فيصلو اعتبار ندي پاتې .

افغان قضيه کړ پخوانی پاچا هيڅ نش نشته ؟ يوسفزی : پاچا له سره مطرح نه دی . د افغانستان خلکو د اسلام لپاره قرباني وکړې ، زما په فکر که مارکس ، انگلز ، لينن او ستالين څلور واړه سره يو ځای شوی وای هم په افغانستان کې يې کمونيزم او روسی جارحيت ته دومره لار نشوای او رولای لکه دظاهر شاه دحکومت نيمگړی سيستم او سياست چې اواره کړه . زه له عقله هغو بی برخی خلکو ته حيران يم چې اوس هم داوایي او شرمېزې نه چې يواځې ظاهر شاه د افغان قضيه حل دی . هغه ظاهر شاه چې څلويښتو گمنامو کمونيستانو د څلويښتو کلو پاچاهي فقط په څلويښتو دقيقو کې ترې ونيوه ، هغه ظاهر شاه چې په هغه وخت کې يې په ملا تې کې څلويښتو کسانو يو پل

کي يې غرقې وهلی دی . پر دی بر سیره د افغانانو دا تریخ واقعیت هم په ټول قوت په یاد دی چې د افغانستان د ازادی جگړې په دی اوږده خونړی دوره کې نه يواځې دا چې ظاهر شاه یاد هغه کورنی د افغان ولس ملگرتيا ونکړه بلکې چيرې او شمېره چې کيدای شوای پشجاهدینو کې د درز اچولو لپاره د روس ، اوداسلام او افغانانو د ټولو دښمنو قوتونو د پټواو ښکاره حريو همکارو که لويديځ په ظاهر شاه زور اچوی او وايي چې د پخوانی پاچاهي وارثان دی راوستل شی نو بيا د اعليحضرت غازي امان الله خان د زوی شهزاده رحمت الله خبره ولی نه کوی ، هغه چې په روم کې استاذ دی او د تاج او تخت اصلی وارث هم دی . د هغه پلار غازي امان الله خان د

افغانستان د خپلواکي لپاره خپل تاج پرېښود حال دا چې نادر خان د پرديو په رحم او کرم د افغانستان پا چا شوا و زوی

اعتراف و هم نکړی ، بيا هم هر د نظر خاوند شخص محسوسو لای شی چی دا دواړه طرحی بیلې بیلې نه بلکی یوه ده .

اقتدار ته ورسول شی د کوموپه وسیله به چی بالاخره ظاهر شاه ته د واک سپارل آسانه وی .

تاسی د هغه مخکینی څرگندونی راټولی کړی او یو نظر پری وایو ، تاسی ته به معلومه شی چی هغه له یوی خوا داغنانانو تر منځ درز اچوی او له بل لوری په نژادی اوژنیو پښتونو د افغانستان بیلا بیلې ډلې هڅوی چی افغانستان ټوټه ټوټه شی . په کابل کی د هغه وروستی اظهارات د هغه د نورو څرگندونو تر څنگ زما د خبری ښه ثبوت دی اوس تاسی وروایاست چی له یوه دغسی شخص څخه څه وې د توقع کیدای شی چی هغه دی د ملگرو ملتو په څیر دیوې نړیوالی اداری د یوه بی طرف نمایندنده نقش ولویوې . زه فکر کوم چی پښن سیمون تنخواه له ملگرو ملتو اخلی او فکر له بل کوم اسلام او افغان دښمنه مرکز څخه ، که د سیمون په څیر کسان د ملگرو ملتو نمایندگی کوی ، نو هغه ورځ لری نه ده چی د دی اداری یو څه پاتی عزت او حیثیت که وی ، هم ختم شی . موږ هیله کوو چی ښاغلی بطروس غالی چی یو پوځ سیاست پوه دی د خپل ضمیر او نړیوالی اداری د مقام او موقعیت په پام کی نیولو سره له زیات تاوانی کیدو څخه د دی نړیوالی اداری دوقار د بچیدو لپاره مدبرانه او جرات مندانه تگلار غوره کړی .

تکبیر : پدی لړ کی تاسی د امریکا نقش څه وڅیږی ؟ یوسفزی : پدی کی شک نشته چی امریکا یولی جمهوروی هیواد دی او د روس تر ټوټه کیدو وروسته یی موقعیت او زور ډیر غښتلی دی مگر پدی حالت باندی امریکا ته مغرور بدل نه دی پکار بلکی ورته ښایي چی خپلو اخلاقی قدرونو ته

په ۱۹۶۹ چی کله د بدخشان او چغچران په علاقو کی قحطی راغلله ، نو خلکو خپل ورکوټی ، ورکوټی بچیان په دری زره افغانیو خرڅول چی له دی لاری د څه خوراک حبشاک چاره وکړی مگر پدی حالت کی هم ظاهر شاه او د هغه دکورنی افراد و دارو پا چکرونه وهل او عیش او عشرت یی کاوه

تکبیر : ښاغلی بیتن سیوان چی د کوم ماموریت مندی ترې کوی ، د هغه په برخه کی ستاسی څه نظر دی ؟ یوسفزی : زه فکر کوم ستاسی پوښتنه دوه اړخه لری یو د افغان قضیې په باب دا طرحه چی سیوان راوپی ده او مندی ترې ورته کوی او بل د پښن سیمون خپل کړه وډه او نقش تر کومه چی د طرحی خبره ده ، مخکی می عرض وکړ چی ملگری ملتونه خپله هیڅ طرحه نلری دا د نجیب د پلان لنډیز دی ، پاتی شو د سیوان شخصی کړه وډه سیوان مطلقاً یو طرفه اقدامات کوی د افغانانو په رابطه یی ژبه اولهجه ډیره زیاته گستاخانه او حاکمانه ده . هغه هڅه کوی چی یوه داسی لار ویسی (که څه هم د عدل ، انصاف اوشرافت خون ورته واخیستل شی) چی په هره بیه وی افغانستان دغورونکی حقیقی ، اوخواکمن جهادی قیادتونه له اقتداره لری وساتل شی او د هغوی پر ځای د تش په نامه لویې جرگی په عنوان او یا کومی بلی حیلې او پلمی ، تطمیع او هڅونی له لاری له ذهنی لحاظه ځینی منفلوج او غیر موثر افراد او فراریان

یی ظاهر شاه افغانستان د روسانو لاسوته وسپاره

تکبیر : که دلویې جرگی د انعقاد په باب د ملگرو ملتو پر طرحه څه تبصره وکړی ؟

یوسفزی : تاسی د ملگرو ملتو د طرحی په باب وپوښتم ، پدی برخه کی ما ځینی بیا نونه هم ورکړی زما په فکر ملگری ملتونه له سره خپله کومه فارموله او طرحه لری نه ، کوم پلان چی د کوټیار یا ملگرو ملتو د طرحی په نامه د دنیا پر ژبو دی ، هغه اصلاً د ډاکتر نجیب د څو کاله مخکی ملی پخلاتوب د پلان یو موهم او مبهم لنډیز دی زه ته پوهیږم چی ځینی خلک په تیره بعضی افغان مشران یا نه پوهیږی او یا ځان نه پوهوی چی هغوی د نجیب دا طرحه چی اوس د ملگرو ملتو د طرحی نوم ورکړل شوی د ملگرو ملتو طرحه بولی او هغه د ملگرو ملتو د طرحی په نامه د دوی یایی قبلوی د ډاکتر نجیب مرستیال اسحاق توخی په خپله له بی بی سی سره په مرکه کی ویلی چی ملگرو ملتونه دا طرحه اصلاً موږ ورکړی ده ، که اسحاق توخی دا

پام وکړې او د دېو کړيو هيواد په وړاندې تر پخوا زياته د لوړ ظرفيت مظاهره وکړې نن سبا امريکا د تل ابیب د ريوټ کنټرول حيثيت غوره کړي، دې کار د امريکا وقار د نړيوالو په وړاندې په ډيره بده بڼه وړا پرستې دی. ما ته خو داسې معلومېږي چې صهيوني حلقې په امريکا باندې د خپل مقصد د ټولو کارونو ترکولو وروسته امريکا په يوه داسې څه بدلوي چې هيڅ وړپاتې نشي .

تکبير : د پاکستان د حکومت د بهرني سياست بدلون او يا يې د افغان قضيه په باب اوسنی دريځ څه ډول تحليلوي ؟

يوسفزی : ترکومه چې د پاکستان د حکومت د فعلی دريځ خبره ده په هغه کې ماته له دې پرته بل کوم خاص بدلون په نظر نه راځي چې د پاکستان حکومت دملگرو ملتو طرحه کې مټ منلې ده ، ترکومه چې د ملگرو ملتو په طرحې پورې اړه لري ما مخکې وويل چې دډاکټر نجيب دملی پخلا توب د پيشنهاده مېهمه خلاصه ده که پاکستان د اسلامي معيار له محور او مداره د افغان قضيه د حل د خارجولو هڅه وکړه نو بيا به خبره څې په قوميت او ناسيونايزم په درېږي .

اوس داد پاکستانی مسؤلينو کار دی چې په ساړه دماغ سوچ وکړي چې دقوميت په کچه پاکستان ترکومه اوڅومره تلای شي دپاکستان يوه ځانگړې صنعت کاره طبقه داغواړي چې دافغانستان دقضيې په حل کولو سره پاکستانی مالونو ته د افغانستان له لاری د مرکزي اسيا مارکېټونو ته رسيدل ممکن شي خو دا هوښياران پدې فکر نه کوي چې مرکزي اسيا ته به رسيدل هغه وخت ممکن وي چې په افغانستان کې سوله او امنيت تامين شي او داقتدار واگي د يوه مضبوط او

ټينگ حکومت په لاس کې پرېوځي په افغانستان کې که د مجاهدينو اسلامي جمهوري حکومت نه وي نه امن نشي جوړېږي . له کوم نه چې د گرواکی سر اقتدار کيدو سره په افغانستان کې په انصاف ولاړ مضبوط اسلامي حکومت

تر هغې اوږدې کتنې وروسته زه دې نتيجې ته ورسيدم او ما په هغو ورځو کې خپلو ځينو دوستانو لکه پير سيد احمد گيلاني ته هم دا ياده کړه چې پاچا په ذهني لحاظ فلج شوی دی هغه د کمونيزم په وړاندې تسليم دی او هغه ورځ لری نه ده چې دی روم نه وتېښتي او کمونيستان په واتونو او کوڅو کې زموږ پر عزتونو او بد نونو لوبی وکړي او که د پاچا په برخه کې دا خبره رېښتيا وه چې د چرسونښه کوله ، نو بيا په طبيعی توگه د هغه له شخصيته داسې توقع کيده

ټينگيدای نو پدې حالت کې به د پاکستانی ورور مال څه وړ او له کومې لاری مرکزي آسيا ته ورسيدلای شي ؟ تکبير : لويديز ځواکونه په افغانستان کې د بنسټ پالو يامذهبي افراطيونو حکومت نه غواړي نو د هغه اندېښنی څنگه لری کيدای شي ؟

يوسفزی : کوم افغان مجاهد قيادتونه چې افراطيون بلل کېږي هغوی خو يواځې په خپلو سرونو باندې په لوبو سره د روس مقابلې وکړه او هغه ته يې شکست ورکړ او دې حده قربانيو په بڼه يې خپل دين ، مذهب ، تاريخ ، تهذيب او د ثقافت او وطن د آزادۍ حفاظت ساتنه وکړه که دا افراطيون وی نو د تېرې ټول آزادۍ خونړيونکي او د خپلواکۍ لپاره قرباني ورکونکي ملترته افراطيون دی . ددې خلکو په باب داهم ويل کېږي چې مذهبي جنون لری حال دا چې هغوی نهايتاً معقول او معتدل مزاجه مسلمانان دي .

مگر دمخالفيو په زوونو کې چې کومه خبره څرخېږي هغه داده چې د دوی له بر

حکومت کارنشی اخيستل کيدای . تکبير : د افغان قضيه حل څه دی د مجاهدينو مضبوط حکومت څه ډول جوړيدای شي ... ؟

يوسفزی : ترهغه چې د ولس دروازی وروته ټکول شي او د وينو له سمندر نه په راتبريدو سره يوه لوی طاقت ته له ماتې ورکونکي ملت څخه پوښتنه ونشي د هغه هيلو او راټيو ته د روانی ونکړای شي د ولس د منتخبو غايندگانو په مرسته عبری حکومت جوړ نشي او تنظيمونونه د برابرې پر ځای د هغوی د حيثيت سره سم برخه ورنکړای شي تر هغه وخته د قضيه پايدار او مستحکم حل نه يواځې مشکل بلکې نا ممکن دی .

تکبير : ستاسې په نظر ددې لپاره کوم صورت يا صورتونه کيدای شي ؟ يوسفزی : زما په نظر اوس ددې صورتونه داسې دي چې د قضيه پايدار حل کيدای شي .

لومړی دا چې په پاکستان او ايران کې د مهاجرو په کمپونو کې کوم شپېته لکه

او په اروپا او امريکا کې کوم يونيم لکه افغانی وگړي دی پدغو د هجرت په کمپو کې او د افغانستان په ټولو آزادو سيمو کې چې د ټول افغانستان په سلو کې ۸۹ فیصده ده د ټولو تنظيمونو ترمنځ د متناسبی نمایندگی پر بنسټ عمومي انتخابات وکړای شي . او د دی په نتیجه کې چې کومه شوری را منځ ته کېږي هغه یو عبوری حکومت جوړکړی بیا پاکستان داسلامي نړۍ هیوادونه او د نړۍ خپلواکۍ خوښونکی ملکونه هغه په رسمیت وپيژنی ، دا عبوری حکومت به د یو کال لپاره وي ، ټول جهادي ځواکونه چې گوډه قوماندې یې حکومت ته سپارله کېږي د کابل له گورځي حکومت څخه اقتدار واخلي بیا د شپږو یا یوه کال په موده کې د تنظیم پر بنسټ په ټول هیواد کې د مناسبی نمایندگی ګی آزاد اوعادلاته عمومي انتخابات دایر شي او د هغوی په نتیجه کې قانونی حکومت جوړ شي .

داسی کول مشکل نه دی ، ممکن دی او کیدای شي . که څینی ښاغلی له دی ویرېزي : چې په انتخاباتو کې به د هغوی سر او پوښنه ، فاشون شي او دا لاره او ډډه گټی نو بیا دوهم صورت دا

زما په فکر که مارکس ، انگلز ، لینن او ستالین څلور واړه سره یوځای شوی وای هم په افغانستان کې یې کمونیزم او روسی جارحیت ته دومره لار نشوای او رولای لکه دظاهر شاه دحکومت نیمګړی سیستم او سیاست چې اواره کړه

کیدای شي چې ټولو جهادي تنظیمونو ته دهغوی د ځواک په تناسب نمایندگی ورکړه شي له دی نمایندې گانو څخه دی یوه

شوری جوړه شي . دا شوری دی یو عبوری حکومت جوړکړی کوم چې پاکستان اسلامي نړۍ او دوست هیوادونه په رسمیت وپيژنی اودا حکومت د له نجیب څخه د اقتدار را اخيستو سره د

د قیادت لپاره تر ټولو موزون شخصیت څوک دی ؟

یوسفزی : کله چې په قومونو کې ټولنیز ، سیاسي شعور راپیدا کېږي نو بیا یواځی د انفرادی او شخصی قیادت

ترهغه چې د ولس دروازی ورونه ټکول شي او د وینو له سمندر نه په راتیریدو سره یوه لوی طاقت ته له ماتې ورکوونکي ملت څخه پوښتنه ونشي د هغه هیلو او رانیو ته د رنای ورنکړای شي د ولس د منتخېو نمایندګانو په مرسته عبوری حکومت جوړ نشي او تنظیمونو ته د برابری پر ځای د هغوی د حیثیت سره سم برخه ورنکړای شي تر هغه وخته د قضیې پایدار او مستحکم حل نه یواځی مشکل بلکې نا ممکن دی .

پوښتنه نه مطرح کېږي ، پر ډله ایز قیادت هم خبری کیدای شي له دی سره سره محترم انجنیر گلبدین حکمتیار ، محترم استاد برهان الدین رباني ، محترم عبدالرب فرسول سیاف ، محترم مولوی محمد یونس خالص ، او محترم مولوی محمد نبی محمدی چې په افغان جهاد کې کوم مهم نقش تر سره کړی هغه یقیناً د قدر وړ او د هیریدونه دی البته تر کومه چې په انجنیر گلبدین حکمتیار پوری لږه لری نو د هغه خیزه خو یوڅه بله ده ، د علامه اقبال «روح» په قول:

هزار سال تر گس اپنی بی نوری په رو تی می
بڑی مشکل سی هوتا می چمن می دیده
ور پیدا .

ترگس په زرگونو کاله خپله بی نوریت ژاړی ، په ډیره سختی سره پیدا کېږي په چمن کې سترګور .

راتلونکی عمومي ازادو انتخاباتو لار آواره کړی هغه دی تر سره کړی او کوم تنظیم یا تنظیمونه چې اکثریت وگټی هغه دی حکومت جوړکړی او پدی ډول دی په افغانستان کې د یوه خپلواک خپل اختیاره اسلامي جمهوری حکومت بنسټ کېښودل شي .

دریم صورت دا کیدای شي چې په ازادو سیمو او د مهاجرو په کمپو کې چې د متناسبی نمایندې گي پر بنسټ کوم انتخابات وشي اود هغه په نتیجه کې چې په شوری کې د چا څومره نمایندې گي په برخه شوی هغه نمایندې گي اورغړیتوب دی په خپل ځای وی مګر په عبوری حکومت کې دی دلیر والی او ډیروالی له معیاره پرته ټولو تنظیمونو ته نمایندې گي ورکړه شي ترڅو ملی اتحاد قایم شي او چا ته د تېښتی پلمه پاته نشي خو د انتخاباتو کول لومړنی لازمی شرط دی .

تکبیر :- ستاسی په نظر اوس د افغانانو

تدوین قانون اساسی دولت اسلامی افغانستان

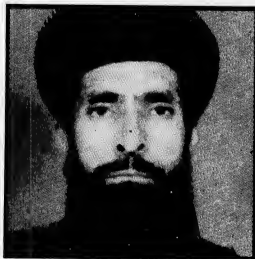
انجمن تحقیقات علمی و مشورتي که دارای بخش های متعدد در رشته های مختلف علمی بوده اخیراً طرح مسوده قانون اساسی دولت اسلامی افغانستان را توسط شعبه تحقیقات اسلامی تکمیل و در معرفی نظر خواهی دانشمندان و اهل خبره قرار داده است.

فایده مجله حریت درین مورد با برادر محترم محمد اسحاق مجددي عضو بخش تحقیقات اسلامی که طرح قانون توسط ایشان تدوین و از طرف یک کمیسیون متشکل از یکمده دانشمندان و خبرا تدقیق گردیده مصاحبه ای به عمل آورده که اینک تقدیم خوانندگان میگردد (اداره)

سعی و تلاش مسوده قانون اساسی را تهیه نماید بهتر است مسوده از قبل آماده بوده در اندک زمانی مراحل تدقیق و تصویب آن طی گردیده در معرض اجراء قرار گیرد.

علاوتاً درین اواخر که قوت های کفري از گسترش روز افزون دامنه فعالیت جنبش های اسلامی احساس خطر میکنند جهت جلوگیری از اوج گیری تحرکات مسلمین و تشکل بیشتر آنها و بالاخره جلوگیری از تشکیل حکومت اسلامی از هر حربه و وسیله ای استفاده مینمایند، منجمله تبلیغات و سعی را بر ضد قوانین اسلامی براه انداخته چنین وانمود میکنند که گویا قانون اسلامی حاوی دساتیر و وحشتناکی است که با کرامت انسانی و موازین حقوق بشر مغایرت دارد. و هر گونه ظلم و بی عدالتی را در حق افراد غیر مسلمان مجاز میشمرند و دیگر اتهاماتی ازین قبیل. لذا با نشر و اشاعه مسوده قانون اساسی اسلامی مردم دنیا باخصوص مسلمانان قریب خورده به بی بنیاد بودن

سوال: به نظر شما تدوین قانون اساسی قبل از تشکیل حکومت اسلامی در افغانستان یک اقدام قبل از موقع نخواهد بود؟

جواب: در حال حاضر ما در یک مرحله اساسی از مراحل انقلاب قرار داریم باید برای انجام کار هائیکه در پیشرو داریم از هر فرصت مناسبی استفاده نماییم، چنانچه تمیخواهیم بعد از سقوط رژیم مزدور در کابل در خلائی قدرت قرار گیریم، لازم است که در خلائی قانون نیز قرار نگیریم از نیرو باید نمونه و یا مسوده ای از قانون اساسی اسلامی در اختیار حکومت اسلامی قرار داشته باشد و بجای آنکه آنگاه کمیسیوني بدین منظور توظیف گردد و این کمیسیون بعد از ماهها

سوال: اگر توضیح دهید که چه انگیزه ای سبب شد تا به تدوین قانون اساسی اقدام نمائید؟

جواب: بسم الله الرحمن الرحیم انقلاب اسلامی ما بتوفیق خدای توانا و مهربان «ج» بعد از گذشتانیدن یک دوره طولانی مبارزه و دادن قربانی های بیشمار در استانه پیروزی قرار دارد و انشاء الله در آینده نزدیک شاهد نتایج و ثمرات آن منجمله تاسیس حکومت اسلامی در افغانستان خواهیم بود. این حکومت طبیعتاً تابع اصول و قواعد شریعت اسلامی خواهد بود زیرا ما وقتی حکومتی را اسلامی گفته میتوانیم که بر اجرات آن قانون اسلامی حاکم باشد بنا بر ملاحظات فوق بخش تحقیقات اسلامی انجمن تحقیقات علمی مشورتي افغانستان تصمیم گرفت تا در کنار خدمات تحقیقاتی خود به تدوین مسوده قانون اساسی برای حکومت آینده افغانستان نیز بپردازد که هم اکنون نخستین مرحله این طرح بیاری خداوند «ج» به پایه اكمال رسیده برای نظر خواهی آماده گردیده است.

سوال : حالا که نخستین مرحله

طرح قانون اساسی بپا به اكمال رسیده

موازين مسلم شرعي بوده از اندیشه هاي

شخص و مفكوره هاي فریبندۀ غیر

چنین اتهامات متوجه شده تا حدی از

اثرات چنین شایعات می کاهد .

سوال : در تدوین مسوده قانون

اساسی چه شیوه ای بکار گرفته شده ؟

جواب : در تدوین مسوده قانون

اساسی از کتب معتبر اسلامی ، متون

قوانین اسلامی و قوانین معاصر تا جائیکه

با احکام شرعی مطابقت داشته استفاده

بعمل آمده و بعد روی تمام مواد قانون از

طریق مراجعۀ بمرجع عمده و متمم

شرعی تحقیق صورت گرفته است

سوال : این مسوده حاوی کدام

مطالب میباشد ؟

جواب : مسوده قانون اساسی

حاوی مطالبی از قبیل : اهداف اساسی ،

اصول کلی حقوق و واجبات مردم ، بخش

دولت ، شوری ، ارکان اداری ، ولایات ،

قضاء ، سپاه ، نظام تعلیمی ، نظام

اقتصادی ، نظام اجتماعی و سیاست

خارجی میباشد .

در تدوین مسوده قانون اساسی از کتب معتبر اسلامی ، متون قوانین اسلامی و قوانین معاصر تا جائیکه با احکام شرعی مطابقت داشته استفاده بعمل آمده و بعد روی تمام مواد قانون از طریق مراجعۀ بمرجع عمده و متمم شرعی تحقیق صورت گرفته است

بعد ازین چه مراحل را خواهد

پیمود ؟

جواب : مسوده قانون اساسی هم

اکنون برای نظر خواهی آماده گردیده و

نسخه هایی از آن در اختیار علماء و

دانشمندان مسلمان قرار داده میشود تا

از نظریات و پیشنهادات ایشان در زمینه

اكمال خلا ها و نواقص آن استفاده بعمل

آید و در قدم بعدی مسوده قانون اساسی

بعد از اصلاحات ضروری در پرتو این

نظریات از نظر کمیسیون عالی مرکب از

اسلامی متاثر نگردیده و قانونی

باشد كاملاً اسلامی .

همچنان در تدوین این قانون جهانی

بودن آن نیز ملحوظ میباشد تا بخواست

پروردگار «ج» بعد از تأمین وحدت امت

مسلمه که علی الرغم تلاشهای خصمانه

دشمنان اسلام برای جلوگیری از آن علایم

و شواهد آن روز بروز در گوشه و کنار

جهان آشکار می گردد این قانون با حذف

مشخصات محیطی آن که از دو سه تا

همچنان در تدوین این قانون جهانی بودن آن نیز ملحوظ میباشد تا بخواست پروردگار «ج» بعد از تأمین وحدت امت مسلمه که علی الرغم تلاشهای خصمانه دشمنان اسلام برای جلوگیری از آن علایم و شواهد آن روز بروز در گوشه و کنار جهان آشکار می گردد این قانون با حذف مشخصات محیطی آن که از دو سه تا تجاوز نمیکند قانونی خواهد بود همگانی و مورد قبول برای تمام مسلمین جهان و جوابگویی نیاز های حکومت بزرگ اسلامی .

علماء و دانشمندان آگاه بسایر متعلق بقوانین

اسلامی گزارش می یابد . بعد از تأیید و تصویب این

کمیسیون به نشر و طبع آن به صفت مسوده قانون

اساسی حکومت اسلامی افغانستان اقدام خواهد شد

و من الله التوفیق

تجاوز نمیکند قانونی خواهد

بود همگانی و مورد قبول برای تمام مسلمین

جهان و جوابگویی نیاز های حکومت

بزرگ اسلامی .

سوال : مسوده قانون اساسی

دارای کدام خصوصیات میباشد ؟

جواب : در تدوین این مسوده

سعی بعمل آمده که مبتنی بر اساسات و

د ژنیو ترون څنگه لاسلیک شو؟

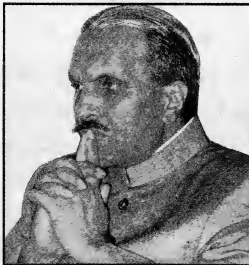
کله چی د ضیاء الحق جنازه پورته شوه ....!

د «فاتح» کتاب د وروستي باب ژباړه

د صدر اعظم له دفتر نه هغه ته لیکلی بیانيه ورواستول شوه هغه سړی چی یوازی د ملی شوری په یوه حلقه کی یې انتخابات گټلی وو اود صدارت چوکی وریځښل شوی وه ، د هند او بریتانی د صدر اعظم د اختیار او صلاحیتونو غوښتنه کوله ، او هغه هم د قوت په ښودلو سره ، د هغه قوت چیرته ؤ ؟

که چیری جمهور رئیس د هغه پر خلاف د بی باوري تحریک چلولی وای نو هغه به د خپل منصب دفاع کړی وای ؟ دا سمه ده چی صدر اعظم د جمهور رئیس له مجبوریتونو څخه ناوړه گټه واخسته او له انتخاباتو نه بهر گوند ونو سره یې رابطه ونیوله خو په شوری کی د ننه د جمهور رئیس ملگری زیات وو او جونجیو په هیڅ ډول هم له جمهور رئیس څخه ښه ستراتیژیست نه ؤ ، هغه د شخصی رابطی ټینګولو صلاحیت او اهلیت نه درلود او بیا د هغه سروکار له داسی شخصیت سره ؤ چی په حلم او بردباری کی یې پر دښمنی راولتی اشخاص هم تسلیمولای شول ، ایا یې جرئت صدر اعظم د پوځی واکمنی پر خلاف سسیاستمدارانو ژورنالستانو ، پوهانو او نورو مختلفو ناراضو ځواکونو نفرت او کرکه دجمهور رئیس پر خلاف یوه وسیله گرځوله ؟ او

صدر اعظم د هغه د خبری له منلو نه سرغړاوی کړی خو جمهور رئیس سر بیرته په ناراضیاتی خاموش پاتی شوی . د مثال په توګه کله چی په شارجه کی جاوید میا داد په وروستي توپ له هند نه لویه وگټله او هغه ته په سوغات کی یو موټر ورکړل شو ، دجاوید میانداد په

شهید ضیاء الحق

غوښتنه هغه ته د سوغات په ډول دورکړل شوی موټر د ګمرک د محصول معافی امر ورکړ شو ، ټول ولس دغه لوښاږی ته شاباسی ووايه او هیڅ یو پاکستانی هم د جمهور رئیس له لوری هغه ته د ورکړل شوی سوغات او رعایت مخالفت نه کاوه خو جونجیو داسی وکړل او د جمهور رئیس پردی امر یې اعتراض وکړ هغه به پرالا د جمهور رئیس سپکاوی کاوه ، په اپریل کی چی کله جمهور رئیس پارلمان ته خپله کلنی وینا اوروله نو

د می په ۲۹مه د صدر اعظم جونجیو او دملی او ایالتی شوراګانو برطرفی او انحلال نه یوازی د پاکستان ولس بلکی ټولی نړی ته یو لېژونکی خبر ؤ ، جمهور رئیس له دی نه څو شپی وپاڼدی ه پارلمان غړو ته په یوه وینا کی صدر اعظم ته اشاره ورکړی وه چی په خپلو کړو وړو کی تغیر راولی ، دا وچیی کیمپ د پېښی په رابطه د پروپاګنډ ونو لړی روانی وی ، هر هوښیار سړی په دی پوهیده چی دجمهور رئیس او صدر اعظم ترمنځ روابط څی پې دی خړټول په دی هم پوهیدل چی جمهور رئیس غیر معمولی حوصله او زغم لری نو ځکه خو لږ کسانو د دومره ستر ګام پورته کولو امید کولای شو جمهور رئیس ورو ورو د هیواد د ښیو چار و ټول واک صدر اعظم ته وسپاره .

کله چی په ۱۹۸۷ کال صدر اعظم د پوځ د عمومی قوماندانی د مرستیالی پوست ته په خپله را په زور اچاوه او د ملتان د قول اردو عمومی قوماندان تورن جنرال راجه سروپ یې پر دی منصب ټاکه نو جمهور رئیس د خپلی خوښی له امیدوارنه لاس پر سر شو ترڅو بیا د دی معاملی د حل لپاره جمهور رئیس د مرکزی قول اردو قوماندان جنرال اسلم بیګ د مقرری پر یکړه وکړه . د یرحله

کہ بنیابی د جینواد خبرو اترو لپاره د امریکا، روسیې اولویدیځی اروپا له تاکید او اصرار نه ښه خبر ؤ ، هغه د شریعت بل د پاس کیدو مخه ونیوله او لویدیځو الزوکرکه نه ورڅخه درلوده .

هغه له افغانستان سره هیڅ ډول رابطه نه درلوده او په سیمه کی یې د هند د برلاسی ختمولو په هلو ځلو کی هیڅ رول نه درلود . جونینجو اصلاً یو لیبر نه ؤ هغه یو داسی څوک ؤ چی اوس امریکا ، لویدیځه اروپا او آن روس ورته ضرورت درلود ځکه ده د دغو څلورو واپو د خوښی شخص ظاهر شاه له واکمنولو سره هیڅ ډول مخالفت نه کاوه .

اوس چی د ځنو لویو رتبه امریکایانو د کلونو کلونو زیار او هلو ځلو په نتیجه کی د روسیې ، هند ، اسرانیلو او امریکا تر منځ اړیکې ټینګی شوی دی نو ځکه خو د پاکستان د اتومی ځواک حامی ، د کشمیر د آزادی د تحریک چوپ ملګری ، د افغانستان د بشپړی خپلواکی هیله من او له هند سره د ټکر او مخالفت غوښتونکی جمهور رئیس « شهید جنرال ضیاء الحق » د دښمنانو او د هغوی د سر پرستانو سترگو ازغی ؤ او د تعجب خبره دا ده چی نور نو په سیمه کی د دوی ټولی ګټی او اهداف سره شریک شوی وو ، هغوی ټول په سیمه کی هند د برلاسی غوښتونکی وو ، دوی ټول د بنسټ پالو دښمنان وو او ټولو پر ظاهر شاه توافق ګډی ؤ .

دجینوا خبرو اترو په وروستیو پړاوونو کی جمهور رئیس یوازی پاتی شو . جونینجو د خلکو د ګوند ملا ټی او تایید مه تر لاسه کړی ؤ کوم ګوند چی په ۱۹۸۴ کال کی یې له ببرک کارمل سره د نیغ په نیغه خبرو اترو غوښتنه کوله

اومشران یې له افغانی مجاهدینوسره دومره مخالف وو لکه هند پال او روس پال عبدالولی خان کله چی د لاسلیک ټاکل شوی نیټه را نژدی شوه او جمهور رئیس به دا ویل چی په څو او نیو شاته غورځولو څه آسمان نه را لویږی او په دی ډول به یې غوښتل چی دټیرون لاسلیک وځنډول شی همدغه وخت د امریکا جمهور رئیس ریګن پرتیلیفون له ده سره رابطه ونیوله تر دی چی بالاخره هغه له مجبوریته هرکی کړه ، د تل په څیر یې دغه معامله یوځل بیا شاته غورځوله تر څو له سره څه نوی لازمه طرحه جوړه کړای شی ، جمهور رئیس کوم ګوند جوړ نه کړ ، هغه په افغانستان کی چکړه په چوپه خوله اویوازی په مخ بیوله هغه دغه راز پټ ساتلی و او اوس یې سمدستی له ټولی نړی سره د جګړی اعلان نه شو

رابرت اولکی چی د اګست په ۱۷ مه یې د دغه ټیم د پاکستان ته نه راتګ په لار کی مهم رول لوبولی ؤ سمدستی په پاکستان کی د امریکا سفیر مقرر شو . کله چی دکانګرس دجرايو دتحقیقاتو د کمیټی له خواله هغه څڅه پوښتنه وشوه چی F.B.I. ټیم یې ولې پاکستان ته وانه استاوه ، هغه ځواب ورکړ « دی ته دچاپام هم نه وو »

کولی په داسی حال کی چی په پاکستان کی د افغانی مجاهدینو ملا ټری ټولی هم له ده څخه لری شوی وی .

آزوده ، خفه اویوازی جمهور رئیس چی تر ستر ګولاندی یې یوه عظیمه تاریخی معرکه له لاسه ورکوله پر خپلو اعصابو ځان قابو کړی ؤ ، د شپي د وروستی برخی په لومځ او عبادت عادی او پر تقدیر باوری انسان دی ته بل کوم

ځواب نه درلود ، د نورو په وړاندی به په خندا ؤ ، خپل همیشنی عادی کړه ډډه یې کول خو هیڅوک هم نه پوهیدل چی په زړه یې څه تیریزې .

هغه اقتدار عملاً نوروته سپارلی ؤ او له حساسو بهرنیو معاملو پرته چی په هغو یې برالاڅه ویل لازم نه بلل نور یې هر څه ته شا کړی وه او د یوه ښوونکی او فلسفی په څیر یې له هر څه سره ځان یې پروا غوندی ښکاره کاوه ، ایا هغه ته کنځلی کوونکو او د سیاست له ډګره ګوښه کوونکو د دی احساس نه کاوه چی اخر هغه هم د غوښو او هلوکو نه جوړ یو بڼی آدم دی ، یوه ورځ یې اعصاب او حوصله ځواب هم ورکولی شی .

خو لکه چی سیاست کار او بارته ورته شی چی په هغه کی هر څوک یوازی خپلی ګټی سنجوی اوپه دی کی د طمعی خاوندان کله کله نوروته د زیان پر ځای ځانونه په تاوان کی اچوی .

صدر اعظم هغه وخت څو ساعته وړاندی د لری ختیځ له سفر څخه راستون شوی ؤ اویوه بل هیواد ته د تګ په تکل ؤ هغه د جینوا ټیون خپل شخصی بری ګاڼه چی په نتیجه کی به یې مهاجر بیرته خپل هیواد ته ستندیل ، د پاکستان سیاسی ګوند ونو او مطبوعاتو به د هغه د دی کار نامی ستاینه کوله او بالاخره ټوله نړی به ورباندی مهربانه وی .

دی جمهور رئیس ته په ماته ورکولو ډیر خوښ ؤ او اوس یې د جنرال اختر عبدالرحمن او ځنو نورو پر خلاف د اقدام طرحی جوړولی د ده باور ؤ چی له دی وروسته به د هیواد تر ټولو سترو د سترو صلاحیتونو او اختیاراتو څښتن واکمن وی . هغه د صدرات د ماڼی په بڼ کی ؤ چی د برطرفی خبر ورکړل شو د هغه هیڅ

باور نہ کیدہ چنی داسی ہم کیدای شی پہ واروارا پی پوینت چنی ایا جنرال ضیاء الحق او اختر عبدالرحمن تہ دا نہ دہ معلومہ چنی پہ ہیواد کی دنتہ او بہر پہ لہ خومرہ ستر مخالفت سرہ مخامخ کیزی چنی دا اقدام بی کچی دی ؟

دا د خو میاشتر وواندی خبرہ دہ جنرال اختر عبدالرحمن د گائف لوبہ کولہ ناخاپہ ودرید او خپل زوی ہارون خان تہ بی سمدستی وویل : « موز چنی خہ باید کچی وای وموکل خو هغوی اوس موز نہ پریدی »

لہ راز ونو نہ کی د دی لٹھی جملی لہ ویلو وروستہ بی بیرتہ پہ خفاستہ پیل وکی ، دا کیہ دفکر ، او سپورت وخت و چنی پہ خبرو بی لہ لاسہ نہ ورکاوہ ، ہفہ پہ ٲول ژوند کی لہ ٲاکل شوی پروگرام سرہ سم گام پورته کاروہ او ہیخلگہ بی لہ هفی نہ تیری نہ کاوہ ، او اوس بی پہ دی حساس وخت کی ہم خپل پروگرام نہ بدلاوہ تر یوی لسیزی پوری بی یوہ سترہ جگہ کچی وہ ، د دینمن پوری ادا کچی و بریالیتیونہ بی گپلی وو او راتلونکو سترو فتحو د تاداو ٲبری بی ہم ایبنی وی چنی کہ بی وگپلی نو هفہ پاکستان بہ چنی د قاید اعظم لہ وختہ تر نتہ د بی ثباتی سرہ مع و د یوہ ستر او ٲاٲہ خرواک پہ حیث مطرح کیری او اسلامی امت تہ بہ د یوہ نوی عهد او د روان بنیاد اپردی ، ہیا بہ نو دہ خپلہ لارہ ولی بدللوہ دا ینکارہ خبرہ وہ چی ستونزی او خٹلونہ پہ دی لارہ کی ٲیر ووخو دی خو کوم تاجر نہ و چنی د گتی او تاوان پہ حساب بی چاری ستجولی هفہ یو جنرال و او پہ تاریخ کی بی ایدی نوم گاتہ ، هفہ یو مسلمان و چنی د خپل پروردگار پہ لوری بی ورتگ و ، د امید ٲیوی د دی سپری

پہ زہہ کی تل پلی وی ، هفہ بہ بی پہ خپلہ خہ ورگل کولی ، د هفہ لیہر ضیاء الحق و . چی دمصیبت او ازموینت پہ سختو لحظہ کی بی بی گوتی د اسمان لوگر نہ اوچتی کچی او دہ تہ بہ بی ویل :

« اخترہ ! غم مہ کوہ اللہ لہ موز سرہ مل دی » جنیجو د خپلی ہر طرفی پہ رابطہ پہ لومپی ورخ هیش عکس العمل ونہ بنود هفہ حیران او ویریدلی و ، پہ دوہمہ ورخ د خپلو ملگرو پہ اصرار او تاکید لہ ژورنالتانو سرہ مرکی تہ حاضر شو ، هفہ د دی اقدام تائید ونہ کی خو

جنرال اختر عبدالرحمن

لہجہ بی ٲیرہ لہ تفاهم وکہ او محظاطانہ وہ هفہ لہ دی اٲکل نہ عاجز و چنی خہ ٲببندونکی دی او دی باید خہ وکی . د می د میاشتی وروستی ماہنام پہ سختہ تودوخہ کی هفہ جاکت اغوستی و او لہ جمہور رئیس سرہ بی وکتل ، جنیجو شکایت وکی ، خو احتجاج بی ونہ کی ، هفہ یو لیہر نہ و او دخطر منلو تیار نہ و .

مطبوعاتو او سیاسی گوندونو د دی اقدام پر خلاف د مخالفت یو ستر توپان پہ لارہ وٲاوہ ، جمہور رئیس د جنیجو پر حکومت د ناٲوہ گتی پورته کولو ، امن او سلامتی گٲوٲول او د شرعی قوانینو د نافذولو لہ مسولیت خٹخہ د انحراف تورونہ ولگول ، هفہ پہ توندی

سرہ د بی وزلو د حالت د غورہ والی او د اسلامی عدالتونو د قیام وعدہ ورکیہ خو پہ خپلہ وینا کی بی د اوچی کیمپ او افغان مسئلہ پہ رابطہ د ٲتوساز شونو پہ باب خہ ونہ ویل ، جمہور رئیس د جنیجو د ذاتی رویی ستاینہ وکیہ او زر تر زرہ بی د انتخاباتو د ترسہ کولو اعلان ہم وکی .

جمہور رئیس د راتلونکی لپارہ د بنیادی طرحو پہ جوٲولو پہ توازن سرہ لاس پہ کار شو ، لہ خپلو دوستانو ، پوهانو ، سیاستمدارانو او جنرالانو سرہ بی اویدی مشوری اومجلسونہ وکچل ، هفہ قوم تہ وویل چنی راتلونکی انتخابات بہ غیر گوندی وی او پہ یوہ بیانیہ کی د بی وزلو د حالت د بیان پہ وخت کی د هفہ غر خٲ شو کلہ چی خلکو پرده پوری ملنوی پیل کچی نو د لاهور یو فاضل چنی فعلاً د خلکو گوند غی دی لہ لیکو ال « ہارون رشید » سرہ د یوی اویدی مرکی پہ ترخ کی وویل چنی هفہ پخپلہ یو ژغونی انسان دی او پہ دی ہم پوہیزی چنی د جمہور رئیس لہ زہہ نہ اوس وینی خاشی ، هفہ وویل دا خومرہ عجیبہ خبرہ دہ دغہ سپی چنی اوس د روس امریکا او هند مقابلی تہ راوتلی نو قوم یوازی پرینی دی .

جمہور رئیس ٲلاتونہ جوٲول خو پہ هیش ٲول نہ ٲاو من کیدہ ، هفہ د متناسبی نمایندگی پہ ٲیرو صورتونو باندی مشوری وکی ، د انتخاباتو طریقہ بی اعلان کرہ اوڈ ضروری قوانینو د جوٲولو پہ باب بی فکر کاوہ ، هفہ ینکارہ غنجن او مایوس و چی غیر گوندی پارلمان تہ بی د گوندی شوری اجازہ ولی ورکی و کہ خہ ہم هفہ تل دا ویل چی خلک د دہ مجبوریتونہ نشی

درك كولى خو اوس يې د بې وزلو د ملاتړ او د اسلام د انقلابي قوانينو د تغير خطر ته ملا تړلې وه هغه اوس هم ولس د خلكو گوند له واكمنۍ نه د خلاصولو پوځ غزم كړى ؤ .

هغه په جنرال اختر عبدالرحمن د شورى لپاره په وارو واورولغوښت او په دې خبره يې افسوس كاوه چې ملكرى يې په طرحه كړى پلان كې همكارى نشى ورسره كولى او هغوى د حالاتو د چلنج په حساسيت نه پوهيږي . د جولای په وروستيو كې جمهور رئيس جنرال اختر په اشاره وپوهاوه چې د څه گېرې نڅېښى او اثار محسوسوم بيا يې د يوه سپى نوم ورته واخيست او ويې ويل چې د هغه چال چلند شكمن دى . يوه ورځ جنرال اختر جمهور رئيس د هغه سپى سره د گالف په لوبه كې وليد له لوبې نه وروسته جمهور رئيس جنرال اختر پوى گوبښى ته بوت او ورته ويې ويل چې زه د دې سپى د ذهن لوستلو هڅه كوم .

بيا يې زياته كړه چې زما شك دى چې څه پېښدونكى دى تاسو هوښيار اوسى .

جنرال اختر د جولای دمياشتې په يوه ورځ د رياست ارکان . حرب ته ولاړ او د خپل دفتر مشر تورن جنرال امتياز ورائچ يې را وغوښت او ورته ويې ويل چې كه فرضاً كوم وخت پر دې دفتر داپه ماران حمله وكړي د مقابلې لپاره څه ترتيبات نيول شوى دى ، جنرال ورا پچ پر دې مهم دفتر د حملې په مقابل كې د تيارى او لازمو ترتيباتو له نيولو نه اختر ته معلومات وركړل خو هغه په دې واړمن نه شو د هغه خبره دا وه چې دا خو معمولى تيارى دى او كه چيرې كوم غير معمولى حالت پېښيږي دا تيارى بيا

كاڼى نه دى . تر دې چې له ډير بحث څخه وروسته د دفتر د ساتنې انتظامات نور هم كلك شول . جمهور رئيس له ډيرو ورځو را په دې خوا پردې ټينگار كاوه چې د افغانستان د رپړې په رابطه له «اى اس اې» څخه بېله او په رئيس ارکان پورې يې وتړي او

نشواى ويلې د هغه شخصى نظر هم داسې ؤ چې نظامى حكومت مناسب نه دى . جنرال اختر د حالاتو په رابطه انديښمن ؤ ، هغه په همدې اړه په فكر او چاره لټولو كې سر گردان ؤ ، د اگست په ۱۵ مه هغه د شپې تر دووونيمو بجو پورې د «اى ،ايس ،اي» له ډگرمن امتياز

له پېښور نه په موټر كې جنرال فضل الحق غونډۍ ته ناوخته راوړسيد ، د هغه غوښتنه او ټينگار دا ؤ چې د راولپنډۍ د قول اردو قوماندان جنرال عمارالله خان بايد د پوځ اعلى قوماندان او جنرال اسلم بېگ د رئيس ارکان په منصب بايد وټاكل شى خو د هغه خبره چا وانه وريده ،هيواد او س په نويو لاسونو كې ليدلى ؤ ، وروسته يې بيا ژړل او ويل يې : «كاشكى اختر خوابتى شوى واى» .

سره په سلا او مشوره بوخت ؤ ، دا ډيره غير معمولى خبره وه ځكه هغه به د شپې په ۱۲ بجو د خوب عاډى ؤ او هغه په خپل ژوند كې ډير لږ له خپل دى معمول نه خلاف كار كړى ؤ . هغه د بهاولپور تگ ته تيار نه ؤ ، د يوه ټانگ د ازموينې له نندارې سره يې څه دلچسپى نه وه ،هسې هم هغه د وخت ضايع كيدلو له مراسمو څخه ډډه كوله ، دگروال امتياز مشوره وركړه چې د بهاولپور په تگ كې تذبذب مه كوه ځكه د پوځ ټول مشران هلته روان دى ، ډگرمن امتياز له څه مودې را په دې خوا د هغه مرستيال و ، هغه د «اى ،ايس ،آي» د كراچى د څانگې مسول ؤ او د گروالى رتبه يې له لاسه وتلې وه ، جنرال اختر دغه زحمتكش انسان اسلام اباد ته راوست او له جمهور رئيس څخه يې د هغه د رتبې د لوړولو غوښتنه وكړه چې جمهور رئيس د هغه د روغتيا د خرابۍ په وجه

جنرال اختر يو ځل بيا دغه پروگرام په لاس كې واخلى ، كه څه هم جمهور رئيس جنرال حميد گل يو وطن دوسته ، د اعتماد وړ او ذهين شخصيت گناه خو هغه په پوځ او «اى ،اس ،آي» كې په لوړه سطحه دبدلونونو راوستلو پرېكړه كړې وه هغه پرېكړه كړې وه چې غلام مصطفى جتوئې په يې صدر اعظم وي او هغه به دا گست په ۲۶ مه د دغې منصب لوړه پورته كړى .

جنرال اختر په لومړۍ سر كې د افغانستان د مسئلې په لاس كې اخستلو په اړه دوه زړى ؤ خو د بهاولپور له تگ نه مخكې چې جمهور رئيس يو ځل بيا په دې خبره ټينگار وكړ نو ورته تيار شو ، په يوه پړاو كې د هغه ذهن ته ولويده چې جمهور رئيس د نظامى حكومت د قيام اراده هم كولى شى جمهور رئيس هغه ته دا ويلې نه وو ، اشاره يې هم نه وه كړې او په خپله جمهور رئيس په دې باب

خندولی وه ، هغه د هیواد دننه د اطلاعاتی شبکی مسؤل پاتی شوی و چی د رئیس ارکان لپاره یی معلومات ډیر گټور ثابتیدل د جنرال اختر او امتیاز تر منځ تړیوه وخته ډیری نږدی اړیکی وی ، کله چی د ۱۹۸۷ په مارچ کی جنرال اختر له «آی، ایس، آی» څخه لری او د پوځ رئیس ارکان وټاکل شو نو امتیاز وژول او سربیی د اختر په لاسونو ورکیښود ،نو د داسی سپی مشوری له پامه نشوای غورځیدلای د اگست په ۱۶ م ماښام جنرال اختر یو ځل بیا له امتیاز سره په دی اړه مشوره وکړه ، د هغه په نظر په پوځ کی بدلونونه راوستل کیدل ، او له دی خبرو اترو وروسته هغه وروستی پریکړه وکړه پخپله جمهور رئیس هم بهاولپور ته په تگ کی دوه زوی و ، خو د برید جنرال محمود علی درانی د پرلپسی غوښتنی په سبب هغه تگ ته چمتو شو ، جنرال درانی د شهید جمهور رئیس د نظامی چارو منشی او باوری سړی و . جنرال اختر څه شی نا کراره کړی و ، هغه په امریکا کی له خپل زوی اکبر خان په کاناډا کی له غازی خان او په ډیر تاکید او اصرار پاکستان ته د څو شپو لپاره راوغوښتلیدو امانو هارون خان او همایون اختر سره د تلفونی تماسونو هڅه وکړه خو له یوه سره یی هم رابطه پټینگه نه کړای شوه ، دوی ورځی وپړاندی د هغه میرمنی دوه کفن اغوستونکی له خپل کور نه آسمان ته په الوتلو لیدلی وو ، که څه هم ده دغه ذهن پر خپلو مغزو قبض ته پرېښود او خپلی میرمنی ته یی هم تسلی او ډاډ ورکړ خو په بشپړ ډول یی دغه خیال له ککړی وړک نه کړای شو هلته د دیوال شاته د پوځی کور په انځر کی هم دا کومه معمولی شپه نه وه ، که څه هم

جمهور رئیس خپل کهرل ته څه ونه ویل چی د څه پېښی اندیښنه ورسره ده خو له خپل مشر زوی اعجازالحق سره یی چی د کاناډا په تور نتو پښار کی و د تلفونی تماس هڅه وکړه چی کامیاب نه شو ، هغه خپله میرمن د شپې په دری بجو له خویه راولیښه کړه او تر ډیره وخته یی د تیرو وختونو هغه کیسی سره وکړی چی دواړه پکی خوښ وو او له یو بل نه یی څه شکایت درلود .

سهار ته جنرال اختر له معمول سره سم له خویه پاڅید ، له معمول سره سم یی د چاپو یوه پپاله وڅښله ، اخبارونه یی وکتل ، غسل یی وکړ او دریشی یی واغوستله سبا ناری یی وکړ او بیا تگ ته تیار شو . تر ۱۹۸۲ کال پوری یی چی کله مور ژوندی وه نو پر زوی به یی له کوره تر رخصت د مخه آیت الکرسی چوف کوله او بیا به یی له کوره بهر ته وتلو ته اجازه ورکوله ، د مور له وفات نه وروسته یی د ژوند ملگری او میرمن دغه معمول ته دوام ورکړ ، نن هم باید همداسی شوی وای خو داسی ونه شول او کله چی جنرال اختر د کور له لویي دروازی نه وتلو نو هغی قرآن کریم راوړ او اختر ته یی لانندی د تیریدو او له کوره د وتلو وویل ، دا د څه لپاره وو ؟ هغه هیڅکله هم وهم پرسته نه وه نو دا بیا د

څه لپاره وو او څه لویه وه ؟ میرمن رښیدی هغه ته ونه ویل چی نن شپه یی بیا یو خوب لیدلی دی او د دی خوب په ویلو کی دومره بهیه څه په کار وه خوب هم ډیر سکلی و هغی په خوب کی پر خپل ملگری قیمتی غمی لیدلی وو .

د پاکستان «سی- ۱۳» ډوله الوتکه د چکلاله هوایی ډگر نه په پاریانندی اته بجو د بهاولپور په لوری پورته شوه ، له هغه ځایه د هلیکوپتر په واسطه جمهور رئیس او ورسره ملگری د پنځلسو دقیقو په فاصله د خیر پور تامیوالی ته ولاړل تر څو د M1-A1 ډوله امریکایی ټانگ د فعالیت ننداره وکړی په الوتکه کی له جنرال ضیاء الحق سره زیات لوړ رتبه پوځی افسران وو په وار وار دا پوښتنه کبیری چی تر اوسه پوری یی څوابه پاتی هم ده چی جمهور رئیس دومره زیات لوړ رتبه پوځی منصبداران له ځانه سره ولی بیول؟

د یوی باوری منبع په قول جمهور رئیس شکمن شوی و نو ځکه یی لوړ رتبه پوځی افسران له ځانه سره گرځول . دخیر پور په تامیوالی کی د ایم ون ای ون امریکایی ټانگ د فعالیت ننداره په زړه پوری نه وه خو جمهور رئیس وریانندی یی خونده نه و او بیرته بهاولپور ته راوگرځید دلته یی د ماسپیتین لومڅ ادا کړ او د غمی ډوډی یی وخوړله ، له پخوا نه د ټاکل شوی پروگرام په خلاف د جماعت لمانځه ځای تغیر شواود ډوډی خوړلو په وخت کی جمهور رئیس ډیر خوشحاله نه معلومیده .

دری بجی او ۴۶ دقیقې د جمهور رئیس الوتکه د بهاولپور له هوایی ډگر نه والوته د ده په بلنه د امریکا سفیر ارنلاد رافیل او په پاکستان کی د نظامی امورو

پېښور اولاهوره پوری د جمهور رئیس د الوتکی د راغورځیدو خبر رسیدلی ؤ .

د اگست په ۱۹ مه د جنرال اختر عبدالرحمن لاش د هغه کورنی ته وراوړل شو ، ورته وویل شول چی لاش ټول سکور گرځیدلی او د هیچا څیره روغه نه ده پاتی نو لځکه ماتم ځپلی کورنی د هغه مری له وروستی دین پرته د مزار په لوری رخصت کړ خو د یادونو او خاطر و په هنداره کی هر چا ته د هغه څیره همغسې خندا نه ، تازه او له سرو ره ډکه پاتی شوه . په زرگونو ماتم ځپلیو په جنازه کی گډون وکړ خویواری څوسره تنه به په دی پوهیدل چی دا نن دوی په کوم چا خاوری اړولی څوک او څه وړ انسان ؟ د اگست په ۲۰ مه په اسلام آباد کی د جمهوری ریاست له مافی نه د شهید

هغه یی د کتلو لپاره تللی ؤ خو هیڅوک د اور وژلو لپاره رانه غلل ، هغوی پری واچول او سیمه یی کلانده کړه ، خلک د اوبو له ډکو لوبو سره ورغلل خو چا ته د دی اجازه ور نکړای شوه چی الوتکی ته نږدی شی .

د جنرال اسلم بیگ الوتکه تر دی وخته پوری د بها ولیور په هوايي ډگر وه ، او غالباً به د هغه جیب الوتکی دسی ۱۳۰ الوتکی سگنال هم تر لاسه کړی وی ، هغه له هوايي ډگر نه پورته شوه په فضا کی یی دوری وځوړی او نیغه راولپندی ته ورسیده دلته یی د لوړ رتبه پوځی افسرانو غونډه راولبله ، دسنا مشر ښاغلی غلام اسحق خان ته یی د جمهوری ریاست د عهدی د اشغال بلنه ورکړه چی اسحق خان بیا سمدستی د پوځ اعلی

مشر هیرت واسم هم په همدی الوتکه کی سپاره شول خو جنرال اسلم بیگ د جمهور رئیس بلنه ونه منله ،هغه وویل چی په لاره کی یوی پوځی جلسی ته ښکته کیږی ،جمهور رئیس ورته وویل هو استا الوتکه هم درمیځی ده ، د بها ولیور له هوايي ډگر نه د جمهور رئیس د الوتکی له الوتلو نه دوی نیمی دقیقی وروسته د الوتکی او د هوايي ډگر د کنترول برج ترمنځ رابطه وشلیده ، څو شیبی وروسته د ساجد چودری غږ واوریدل شو چی ویل یی «عاجله مرسته ا » او بیا چوپه چوپتیا خوره شوه د کنترول برج مسول د بیا رابطی هڅه وکړه بیا یی هم (دعاچلی مرستی) لپراوچت غوندی تکرار واورید ، څو شیبی وروسته نور هم په کمزوری او ټپت آواز د «مشهود مشهود» غږ واوریدل شو فکر کیږی چی دا د جمهور رئیس د خاص منشی نجیب احمد غږ ؤ آیا د الوتکی په کابین کی ناست کسان بی هوشه شوی وو ؟ په دری بجو او ۴۹ دقیقو الوتکه په فضا کی دټالونو خوړل په حال کی ولیدل شوه او په دوو دقیقو کی نیغه د ځمکی په لور په رالویدو شوه ، دا د بها ولیور له هوايي ډگر څخه «۹۰ کیلومتره لری د ستلج ددریاب په غاړه د لال کمال کلی سیمه وه او په کوم ځای چی الوتکه را وغوځیده د څلورو خړا و شتو فصلونو په منځ کی لږ غوندی شاړه ټوټه وه .

الوتکه اوس د اور یوه لمبه گرځیدلی وه او هیڅوک هم نه پوهیږی چی د الوتکی د اور د وژلو تدبیر ولی ونه نیول شو هلته چی د ژوند یو نا معلوم امید هم ځلکونو کړل .

د ضیاء د میرمنی په قول هلته هغه قوماندانی او پوځی قطعه موجوده وه چی

د پاکستان «سی-۱۳۰» ډوله الوتکه د چکلاډه هوايي ډگر نه په پایبندی اته بجو د بها ولیور په لوری پورته شوه ، له هغه ځایه د هلیکوپتر په واسطه جمهور رئیس او ورسره ملگری د پنځلسو دقیقو په فاصله د خیر پور نامیوالی ته ولاړل تر څو د Mi-Al ډوله امریکایی ټانک د فعالیت ننداره وکړی په الوتکه کی له جنرال ضیاء الحق سره زیات لوی رتبه پوځی افسران وو په وار وار د پوښتنه کیږی چی تر اوسه پوری بی ځوانه پاتی هم ده چی جمهور رئیس دومره زیات لوی رتبه پوځی متصداران له ځانه سره ولی پوړل ؟

ضیاء الحق جنازه اوچته شوه ، د هغه پر نامقبولیت متفق ژورنالستانو ، سیاستمدارانو ، پوهانو او د سیاسی گوندونو لیبرانو ته دا یوه حیرانوونکی ورځ وه قول حیران او په تعجب کی پاتی وو ، هغوی لیدل چی په ژپیدونکو خلکو کی معیوب ، فلج ، کمزوری او بی وزلی څومره زیات خلک جنازی ته حاضر شوی وو ،پیشمانو ، کونډو اوبی وزلو ټولی او بیا د دوعا یو تویان را اوچت شو د نړی زیاتو هسی پوهانو ،جنرالانو عاقلانو ، واکمنو ، ادیبانو ، شاعرانو ورباندی ټول

قوماندان جنرال اسلم بیگ وټاکه ، له پېښور نه په موثر کی جنرال فضل الحق غونډوی ته ناوخته راورسید ، د هغه غوښتنه او ټینگار دا ؤ چی د راولپندی د قول اردو قوماندان جنرال عمرالله خان باید د پوځ اعلی قوماندان او جنرال اسلم بیگ د رئیس ارکان په منصب باید وټاکل شی خو د هغه خبره چا وانه وریده ،هیواد او س په نویو لاسونو کی لیدلی ؤ ، وروسته یی بیا ټول او ویل یی : «کاشکی اختر خویاتی شوی وای .» تر څلورو نیمو بجو پوری تر کراچی ،

چی تر ۱۱ کلونو پوری بی کنٹولی ورته کولی .

یوآزی زیگنو برزنسکی نه ډیرو نورو له حالاتو نه خبرو پوهانو او سیاسو نو هم دنیا ته ویل چی د تاریخ پر پاور به د دی شخصیت نوم ابدی وی .

د پاکستان ولس ته دا خبر بی بی سی ، نیوزیک او لندن ټایمز ورکی چی د جنرال ضیاء الحق پر ځای راتلونکی واکمن جنرال اختر عبدالرحمن و، سل ملیونه خلک له دغه سړی نه ناخبره وو ، که بی نه وای وژلی نو د دینمن پروگرام نه شوی کامیابیدی ، د بی خبری له گردونو څخه یو بی ساری او بی مثاله تصویر راووت ، ایا هغه د اسدالله غالب شاعرغوندی وو،خواسدالله غالب پر شخصیت خو پوشمیر خلکو اعتراف کاوه ، دا خو عجیب سړی را ووت ایا په تاریخ کی داسی هم پېښې چی د دغرو دوگرېوزورواشل دی له مرگ وروسته نه پوال وپېژنی ؟

د شهید جمهور رئیس پر قبر د گلونو باران جاری شو ، جنرال اسلم پیگ اعلان وکړ چی پوځی کور د « ضیاء شهید کور » به د قومی یادگار په حیث ساتی د تلویزیون له لاری د جنازی مراسم ټول ملت ته وپنډول شول ، شاعرانو شعرونه له سلگیو او اهنو سره ډیرگ زمزمه کول ، د اوشکو بهیر په څیرو روان ؤ او بیا د ا پوښتنه را ولاړه شوه چی د اسلام او وطن د لاری ددغو نومیالیو سپاهیانو قاتل څوک دی ؟

لاشونه له طبی معاینی پرته خاورو ته وسپارل شول د امریکا د بهرنیو چارو په دفتر پوری مربوطو مامورینو ژو رنالسټانو ته غلی غلی داویل چی دغه پېښه د تخریب کاری یوه دسیسه کیدی

شی د پېښی د تحقیق او پلټنی لپاره تعین شوی هیئت پاکستان ته له راتگ څخه منعه کړای شو ، اود پاکستان د هوايي قواو قوماندان د پېښی د پلټنی لپاره یو هیئت ټاکه .

دوی اونی وروسته له رادیو اوتلویزیون څخه دجمهور رئیس نوم ورک شونی جمهور رئیس اسحاق خان د صدر اعظم له ټاکلو نه انکار وکړ او پرگوندی بنسټ یی دبیا انتخاباتو اعلان وکړ ، د لاهور ایالتی محکمې (هایکورټ) چی د اگست په اولسمه د مرکزی او ایالتی شوراکانو د منحل کیدو په باب چی کوم درخواست تر لاسه کړی ؤ د شوراکانو انحلال او د صدر اعظم برطرفی غیر قانونی وگڼل خو د صدر اعظم او شو راگانو د بیرته بر حال کیدو پریکړه یی ونه کړه . د پاکستان ستری محکمې هم دغه حکم تائید کړ د ځنو معلوماتو له مخی ویل کیږی چی جونجو کوټ او واسکت اوغوستی وو او هیله من ؤ چی له محکمې نه په نیغ د صدارت ماڼی ته درومی ، د پوځ اعلی قوماندان اسلم پیگ له سیاسی مشرانو سره پټو ملاقاتونو ته دوام ورکړ ، بی نظیر یوټو هم له پوځ سره د لیک لیدلو رالیږلو لړی ته دوام ورکاوه اسلامی جمهوری اتحاد جوړ شو ، او جونجو له کوچو څخه د وېښتلاخیر په

هوا شو ، کله چی انتخاباتی مبارزی او فعالیتونه پیل شول نصرت یوټو په یوه جلسه کی وویل چی د پاکستان اتومی تاسیسات به د نړیوالو د معاینی لپاره وړاندی کړی ، په دی خبره د مخالفت پر تویان راولاوت نو بی نظیری د سپاچین په لویکی د وژل شویو پوځیانو مسئلی ته زور ورکړ او له دی لاری یی د پخوانیو واکمنو پر خلاف د بهتان او تومتونو زور واچاوه خو د فیصل جومات په لن کی په ابدی خوب ویده اتل یوکیل هم نه درلود چی دفاع یی وکړی په اسلامی جمهوری اتحاد کی د افغان جهاد د حمایتی ډلوروی ډیری په زور وغزول شوی خوددغه جهاد د یوازیښو ملاتی کوونکو یادونه چارونه کړه ، کوم چی د غرونو په څیر د ستونزو له توبانونو سره یی یوازی د غری وهلی . د بی نظیر یوټو اقتدار تر لاسه کولو نه څو ورځی وړاندی تحقیقاتی ټیم خپل رپورټ وړاندی کړ چی په هغی کی ویل شوی وو چی دا کومه ناڅاپی حادثه نه بلکی د تخریب کاری دسیسه وه ، خو قاتل څوک دی ؟ دغه هیئت د قاتل موندلو پلټنی ته د ځانگړی بل هیئت د تشکیل غوښتنه وکړه ، چی بیا د جمهور رئیس غلام اسحق خان پر حکم د «آی، ایس، آی» اود «ایف ، آر، ای» د افسرانو په گډون یو هیئت ټاکل شو ، وروسته بیا نړیوالو مطبوعاتو په دی رابطه ویل چی دغه هیئت اصلاً هیڅ ډول تحقیقات تر سره نه کړل په دی مطبوعاتو کی په نړی کی تر ټولو ډیر لوستونکو لرونکی څېړونه «ریپورز ډایجست» هم وه «ریپورز ډایجست» ته د دغه ټیم مشر د ۱۹۸۹ په جون کی په بنایسته انگریزی بولیک واستاوه چی د ده ټیم د پېښی گړندی پلټنی ته دوام ورکوي، دغه لیک

پہ پاکستانیو مطبوعاتو کی د خورامہم خبر» پہ حیث چاپ شو سبا ته اعجاز الحق د دی لیک متن رد کی او بیا حکومت بہرته چوپ پاتی شو دوه نیم کالہ پوره شول خو تر اوسہ چا ته دا نہ ده معلومہ چی دغه پلټنی په کومه ځمکه او کوم آسمان کی تر سره کیږی ، معلومہ نه ده چی د اطلاعاتی اداری « ایف آی » ای « او « ای ، ایس ، ای » په دو سبوکی څه لیکل شویدی ، خو د دی لیکوالی د څو میاشتو نتیجه داد :

د هوايي قواوو تحقیقاتی ټیم دعادی پېښی د شواهدو نه موندلو په نتیجه کی دغه پېښه د تخریب کاری دسیسه بللی ده . د راپور الفاظ داوول دی : « د داسی تخنیکي علتونو نشتوالی چی د الوتکی د لویدو سبب شی هیث په دی مطمئن کوی چی دغه پېښه یوه مجرمانه دسیسه وه » د یوی با خبره او باوری منبع وینا ده چی دغه د پلټنی هیث د الوتکی پارچی په لابراتور کی له دقیقی څېړنی وروسته دا نظر ورکړ چی د الوتکی د راغور ځولو لپاره زهر جن گاز استعمال شوی ؤ خو په راپور کی یی د دی خبری د برلاویلو پرځای یوازی تخریب کاری ته اشاره کړی وه او پس ، د همدغه باوری منبع په قول د دغه ټیم څو غړو غوښتل چی پېښه د تخنیکي څرابی په وجه ونیږی ، خو ځنو نورو دا خبره بلکل له حقیقت سره ملنوی ویلی دانظر یی ډیر احمقانه باله ، او ویل یی چی هیڅوک هم دا خبره نه شی منلی خو د فشار له امله بالاخره په راپور کی د گاز له برالاکړ څخه صرفنظر وشو ، ترڅو تحقیقات په اصلی لوری گړندی پر مخ ولاړ نه شی .

* کراچی کی د جمعیت العلمای پاکستان دمشر ظهور الحسن بهرپالی او

په لاهور کی د مسلم لیگ ممتاز مشر چوډری ظهور الهی قاتل ترورست تنظیم الذولفقار له ۲۵ تنو څخه زیات غړی د اگست له دوهمی نیټی څخه وروسته په بهاولپور کی اوسیدل ، په هغو کی ځنی کسان د پنجاب د ایالتی شوری د یوه اوسنی غړی په کور کی اوسیدل او ځنی نور یی په مختلفو هوټلونو کی اوسیدل د پنجاب د شوری د دغه غړی ورور د ویری اچونی او ترور په ډیرو پېښو کی ککچ دی .

* د شورا د دغه غړی ورور چی اوس د یوه لوړ پست خاوند دی د یوه رسمی افسر په کور کی ؤ چی هغه یی باجه کیږی .

* دا هغه افسر دی چی د الوتکی له راغورځیدو وروسته د هغی د ساتنی ماموریت ورسپارل شوی ؤ او د الوتکی ویجاړه تنه یی په کنترول کی وه ، ده شاوخوا کلا بند کړل او څوک یی د اور وژلو او له ا الوتکی نه دتصویرونو اخستلو ته نه پرېښودل ، هغه په بهاولپور کی په روغتون کی هم د لاشونو د لابراتواری معاینی د درولو امر ورکړی ؤ او بیا یی هغه جسد ونه د لرگیو په تابوتونو کی واچول او تختی یی ورپسی میخ کړی او خپلو خپلو ځایونو ته یی له دی حکم سره واستول چی هیڅوک هم تابوتونه نشی خلاصولی اومړی نشی لیدلای او د همدغه افسر ځنی خپلوان د الذولفقار تنظیم غړی دی .

* د الذولفقار تنظیم دوه تنه غړی د اگست په ۱۴ مه د بهاولپور د هند لوری په سرحد کی په داسی حال کی ونیول شول چی بهاولپور ته یی د ننوتلو زیار یوست کومانندو گزمی هغو ی یوی اطلاعاتی پتی شبکی ته په لاس ورکړل

بیا دا معلومه نه شوه چی دغه دوه تنه چیرته ولاړل ، هغه منبع سل په سلو کی باوری او د اعتماد وړ ده چی د دغه دوو تنو د نیول کیدو او پتی شبکی ته د سپارلو اطلاع یی ورکړی .

* د دوو ځانگړو او باوری منابعو په قول د الذولفقار تنظیم مشر مرتضی بوټو د اگست په ۱۷ مه په ډیلی کی په مشهور اشکانو می هوټل کی ؤ ، د همدی منبع په قول هغه د ۱۹۸۹ کال د اپریل په میاشت کی د سند له سرحد څخه پاکستان ته ننوت او بهاولپور ته راغی له هغه سره یو هندي پاسپورت هم لیدل شویدی .

* که څه هم الوتکه د زهرجن گاز په واسطه له منځه ولاړه خو له الذولفقار سره دوی نوری متبادلی لاری هم وی چی ضرورت ورته محسوس نه شو یو دا چی پر الوتکه پر هوايي ډگر د کوزیدوبه وخت حمله وشي اوله منځه ولاړه شی او بله دا چی په شهید جمهور رئیس او ملگرو یی په جومات کی دلمانځه په وخت کی حمله وشي خو جمهور رئیس لمونځ د جومات پر ځای د پخوانی ټاکلی شوی پروگرام پر خلاف د پوځ د تعلیمی میدان په یوه گوښه کی ادا کړی .

* هغه وخت چی « سی ۱۳۰۰ » الوتکه په هوايي ډگر ولاړه وه په هغی کی د زهر جن گاز یو ډیلی ځای پر ځای شویدی ، دغه ډیلی د کومی پرزی په سایز او کچه جوړ شویدی او بیا د پرزی پر ځای هلته ایښودل شویدی رنگ او شکل یی بشپړ د هغی پرزی په څیر دی ، دا کار د قیسی رتبی یو صاحب منصب د یوه فنی سړی په مرسته کړیدی ، هغه تحقیقاتی ټیم چی په چوپه خوله د پېښی پلټنه کوی په دی باور دی چی دغه ډیلی

چې په غالب گومان وروسته بيا د ريوټ كنټرول په واسطه سره چاودول شويدي د كومي غواكمنې جاسوسۍ ادارې خوا ته به شويدي دغه د بلي د الذولفقار په واسطه بهاولپور ته رسول شويدي او په الوتكه كې نصبوونكو ته په واك كې وركړل شويدي .

* په دغه دسيسه كې دهند د جاسوسۍ شبكه رايگيون سل په سلو كې باوري دي د يوي بلكل اعتمادي منبج په حواله له دي پېښي نه لږ موده وروسته د دراهڅلور تنه اجنتان ونيول شول ، له دي څلور و تنو څخه دوه تنه د چكاله له هوايي ډگر سره او دوه تنه د بهاولپور د هوايي ميدان په شاو خوا كې ، د چكلا په شاو خوا كې نيول شويو كسانو د الوتكي له راغورځولو او د خپل ماموريت د ترسره كولو نه وروسته د مخابراتي له لاري نورو

چې دغه كسان وژل شويدي خو وروسته بيا معلومه شويده چې تر اوسه پوري ژوندي دي .

كه څه هم د پېښي په رابطه د سي آي اي د لاس درلودلو كوم برالايتوت نه دي تر لاسه شوي خو وروسته بيا د الوتكي د ويجاړيدو په رابطه د امريكا حكومت تر ممكنه حده د حقايقو په پتولو كې لاس په كار دي . په دغه پېښه كې دوه تنه امريكايان وژل شوي دي چې د امريكا د قانون له مخي بايد د پېښي تحقيقات پخپله د امريكا د حكومت له خوا تر سره شوي واي خو د تحقيقاتو لپاره ټاكل شوي ټيم ته يي پاکستان ته د راتگ اجازه ورنكړه .

* د هوايي قواو او د اطلاعاتي ادارې د متخصصينو پر ځاي يي چې مجرمان يي پېژندلای شواي فني ماهرين

د ضياء د ميرمنې په قول هلته هغه قومانداني او پوځي قطعه موجوده وه چې هغه يي د كتلو لپاره تللي ؤ خو هيڅوك د اور وژلو لپاره رانه غلغل ، هغوي پري واچول او سيمه يي كلاينده كړه ، خلك د اوبو له ډكو لوبښو سره ورغلل خو چا ته د دي اجازه ورنكړاي شوه چې الوتكي ته نږدې شي .

دوو تنو ته د خپل ماموريت دموفق ترسره كيدو اشاره هم وركړې وه .

دغو څلورو تنويبا په خپل جرم اعتراف هم كړي دي ، هغوي كوم نامعلوم ځاي ته وړل شويدي ، د هغوي پرخلاف نه څه قانوني اقدامات شويدي او نه څه لازمه جزا وركړه شوي ده ، څلور واړه د هند د يوه پټار اوسيدونكي دي د دغه كتاب د ليكلو په وخت كې دوه ځله خبر راغي

راواستول ، هغوي يوازي دا معلومه كړه چې پېښه كومه تصادفي او د فني خرابي په وجه نه بلكي د تخريبكارۍ نتيجه وه ، په افغانستان كې له «سي» اي «اي» سره د كار تجربه كارو خلكو وينا ده چې كه سي اي اي غوښتي واي نو د اگست د ۱۷ مي نيتي تر شپي پوري يي د ثبت شويو سگنالو نو په واسطه زيات شواهد او اسناد تر لاسه كولي شواي

* د ځنو امريكايي اخبارونو او كانگريس د غړو د فشار په نتيجه كې له دغې حادثي نه لس مياشتي وروسته د «F.B.I» ټيم اسلام اباد ته راغي ، د دغه ټيم غړي د پاکستان ميلمانه وو ، هغوي يوازي يو ځل له اسلام آباد څخه بهر ته وتلل كله چې هغوي له حكومتي مامورينو سره يو ځاي د ټيڪسلا موزيم او كنډوالو سيل ته ولاړل ، د جنرال اسلم بيگ د پلورټ او نورو زياتو عيني شاهدانو له قوله د شهيد جمهور رئيس زوي اعجاز الحق له دغه تحقيقاتي ټيم سره د ملاقات پېشنهاد وكې خو له هغوي سره په ملاقات بريالي نه شو .

* رابرټ اوكلې چې د اگست په ۱۷ مه يي د دغه ټيم د پاکستان ته نه راتگ په لار كې مهم رول لوبولي ؤ سمدستي په پاکستان كې د امريكا سفير مقرر شو . كله چې دكانگريس دجرايډتحقيقاتو دكميټي له خواله هغه څخه پوښتنه وشوه چې د «F.B.I» ټيم يي ولي پاکستان ته وانه استاوه ، هغه ځواب وركړه دي ته دچاپام هم نه وو» پداسي حال كې چې دكوم قانون له مخي چې بايدد «F.B.I» تحقيقاتي ټيم پاکستان ته راغلي واي ، دهغې دنافذولو لپاره ترټولو زياتي هلي ځلي ښاغلي «اوكلې» كړي وي . يوبل وخت بيا هغه وويل :پاكستاني پوځ هغه يوازيني اداره وه چې . دغه اداره دي دبې ثباتي ښكارشي .

* د اگست په ۱۳ مه په بهاولپور كې يوه امريكا يي راهبه په مرموز ډول ووژل شوه قاتل د الذولفقار غوي ؤ چې نور كسان يي هم په دي پټار كې وو ، د وژني په دغه درنده حادثه د امريكا حكومت

هيڅ ځان ونه خوځاوه او دا يې د لوڅقاري يوه فقره وبلله او معامله يې پټه کړه .

* د دی پوښتنی هيڅ ځواب نه موندلی کيږی چی د «راء الذلوفقار او په بهاولپور کی د سر کاری افسرانو ترمنځ رابطه چا څینگه کړی ده» دا يوه ځواکمنه جاسوسی اداره کيدای شی .

* د ۱۹۸۹ په ستمبر کی د جنرال اختر زوی هارون اختر امریکا ته ولاړ ، هغه د کانگرس د جرايو د تحقیقاتو کمیټی ته ترېنځو ساعتونو پوری د پښی په باب توضیحات ورکړل هغه د دغی دسیسی د ځنو برالا نښانو په باب د کانگرس غړو ته معلومات ورکړل هغوی ظاهراً له دی معاملی سره زیاته دلچسپی وښودله خو وروسته بیا هيڅ معلوم نه شول چی امریکا یانو د هغو معلوماتو په رڼا کی کوم گام پورته کړ .

* ظاهراً داسی ښکاری چی له دی وضعیت څخه تر ټولو زیاته گټه پورته کوونکی امریکا دپښی له ټولو جزیاتو څخه با خبره وی کوم چی نبیوز ویک «زوی اوتیاره راز» نوم ورباندی ایښی ، هغوی نه غواړی دغه راز بهر ته راووزی چی په نتیجه کی به یی ښایي په سیمه کی د خپلی خوښی پالیسی ته دوام نه شی ورکولی .

* په شخصی ډول د دغه حادثی د یوه پلټونکی په نظر امریکا ته سمدستی د پښی حقایق ټول معلوم شول او هر وخت یی چی غوښتلی وای د یوی اونی په اویډ دو کی یی ټول راز بهرته راویستلی شواي ، خو د دوی د قومی گټو تقاضا دا ده چی په د پښه داسرار او رموز وېرده پرته پاتی وی ، ځکه خو یی هره اداره له څو گامه اخستلو وروسته دریدلی . د پورتنیو حقایقو په رڼا کی د

کتاب د لیکوال پخه رایه داده چی په دی دسیسه کی لاندینی شبکی یقینی لاس لری :

- ۱- د هند جاسوسی شبکه «را»
- ۲- ویره اچوونکی ترورست تنظیم الذلوفقار .
- ۳- څو تنه سر کاری افسران خامخا ورسره شامل دی .

۴- د پښی د مجرمینو د ساتنی مسؤلیت د امریکا په غاړه دی ځکه چی هند او بل کوم هیواد په پاکستان کی د راز ټولو قضا نشی جوړولی .

۵- یو یادوه تنه افسران په غالب گومان شعوری په کار اچول شویدی .

دحادثی نه وروسته په ملتان کی د پوځی قرار گاه دقوماندان برید جنرال محمود علی درانی نوم هم اخستل کيږي ، ځکه هغه د اگست د ۱۷ می نیټی د ټانگ د تطبیقاتو پروگرام تر تیب کړی ؤ او له جمهور رئیس څخه یی په وار وار په دغه محفل کی د گډون غوښتنه کوله ، درانی جمهور رئیس او جنرال اختر ته ډیرنږدی ؤ داسی سپند په لاس کی نشته چی هغه دی کله له دوی څخه خفه شوی وی ، هغه ته له دی حادثی نه څه گټه هم تر لاسه نه شوه هغه تراوسه پوری په دی پیښه ډیر خفه دی ، د دی امکان هم شته چی ځنی کسانو دی هغه ته جمهور رئیس راوستلو ویلی وی او دی د هغوی په مقصد نه وی پوهیدلی .

ایا د گرمین امتیاز د دی پښی د مسولانو په لست کی شامل دی ؟

پر دی سر بیره چی هغه جنرال اختر په الوتکه کی سپور کړی دا لازمی نه بریښی چی له دسیسی څخه دی خبر وی ، د اگست په ۱۷ مه چی هغه له حادثی نه وروسته مخ پر ځپي وواهه او ټپل یی د

دی گومان کيږی چی هغه دی بی خبره په دی دسیسه کی استعمال شوی وی بیا هم په دی اړه سم او ژور تحقیقات په دی باب اصلی حقیقت معلوم لوی شی له پښی نه وروسته د دی ذهنیت لپاره ډیر گرم کار روان ؤ چی د پښی مسؤلیت پر شعیه گانو ورواچوی کوم چی یو ستر لیبر یی د ۸۸ کال په ورستیو کی شهید کړای شو په دی رابطه دوه شواهدوړاندی کيږی .

لومړی دا چی د الوتکی پیلوټ مشهود حسن شعیه ؤ ، له لندن څخه دالذوفقار یوه اعلامیه خپره شوه چی په هغی کی دغه حادثه د مشهود حسن کارنامه وگڼل شوه اوهرکال یی د کلیدی دفتاخلو اعلان وکړ خو ډیر ژر دا معلومه شوه چی د مشهود حسین تر اوو نسلونو پوری څوک شعیه ثابت نه شول ، او هغه د مشهور ژورنالست «الطاف حسین قریشی» خپلوان ؤ ، وروسته بیا یوه بله کیسه را منځ ته شوه . ځنو مناوې دعوې وکړه چی د هوایي قواوو یو پل پیلوټ د ټولی قوماندان رمیض له شعیه مذهب سره اړوند ؤ څرنګه چی هغه د الوتکو له انجنیر ساجد سره نږدی اړیکی درلودی ورو ورو یی د هغه فکر ځانته واړاوه چی په نتیجه کی د پرواز په وخت کی ساجد الوتکه د کنترول سیستم خراب کړ او الوتکه را وغورځیده ، د دی شک په وجه رمیض ونیول شو ، شپږ ، اوه اونی تر تحقیق لاندی ؤ هغه ته په دی موده کی سختی شکنجی هم ورکړل شوی تر دی چی د هوایي قواوو لوی رتبه افسران د ده مرستی ته ور ورسیدل د هغوی د لیل دا ؤ چی که چیری پیلوټ غوښتل هم چی الوتکه را وغورځوی په دی نه شواي توانیدلی .

د شعیه گانو رول درلودلو په رابطه

ہنگامہ جو رہا ہو وہ اس بات د پنجاب د پولیسو مشر سلمان قریشی دغہ خبر ۶۰ پر پہ سختی سرہ رد کی .

ہفہ خبر یالاتو تہ پہ دی ہکلہ وویل چی د پنجاب پولیس د مجرمینو پیدا کولو خو پڑھای پریوہہ تر اوسہ اصلاً د دی حادثی پہ باب تحقیق ہم نہ دی کری . پہ ہمدی ورج د مرکزی حکومت یوہ ترجمان ہم یوہ اعلامیہ خبرہ کہہ چی پہ ہفی کی د پبسنی د مجرمینو د پیدا کولو خبرہ د اسلامی دیوکراتیک اتحاد د خولی یوہ پروپاگنڈی حربہ وبللہ نوموی ترجمان وویل : موجودہ حکومت د ۱۹۸۸ کال پہ اگست کی اقتدار نہ درلود او نہ بی پہ واک کی دومرہ وسایل او اختیارات وو چی د پبسنی تحقیق بی کری وای ، پر دی سر بیرہ کہ د مرحوم جمہور رئیس جنرال ضیاء الحق او جنرال اختر عبدالرحمن لہ زامنو سرہ داسی کوم اسناد او شواہد وی لکہ پہ نوموی راپور کی بی چی یادونہ شوی دہ نو بیا د اوسنی حکومت نہ مخکی ہفہ وخت چی نواز شریف د پنجاب نگران اعلی وزیر و باید ہفہ تہ ورکړل شوی وای دا دومرہ خُند پکی د خہ پہ خاطر و ؟ کہ لہ چا سرہ خہ شک وی چی د دی پبسنی پر تحقیقاتو پردہ اچول کبیری نو مسؤلیت بی د پنجاب حکومت تہ متوجہ دی او باید لہ ہفوی نہ پوښتنہ وشي . د پنجاب د پولیسو د عمومی قوماندان او د مرکزی حکومت لخوا لہ دغہ تر دیدی اعلان نہ وروستہ تر اوسہ پوری د دی حادثی پہ باب ہیخ ۶۰ ول تحقیقات نہ دی شوی د نومبر بہ ۳۰ مہ ہفہ خبریال تہ چی نوموی خبر بی نشر تہ سپارلی و قانونی خبر ورکړل شو چی د دغہ خبر د چاپ او صحت پہ باب قضایی محکمی تہ قناعت ورکړی ،

نوموی خبر یال د معلوماتو ورکولو لہ اصلی منبع سرہ رابطہ ونبولہ د ہفہ ماموریت ترخطر لاندی راغی و .

پہ رالونکی ورج پہ منہو منہو ہفہ ہوایی وگر تہ خُان ورساوہ ہلتہ اعلی وزیر پہ کومو مراسمو کی د گھون لپارہ مخکی موجود و یوازی یوہ شی د ہفہ ماموریت تہ نجات ورکولی شواو ہفہ دا چی وزیر اعلی د راپور تصدیق وکړی ، لہ دی نہ پرتہ ہفہ باید لہ ہمدی وگر نہ نیخ د دفتر پر حای خپل کور تہ ستون شوی وای او ہفہ وخت د نوموی خبریال ساه پر حای شوی چی وزیر علی بر الا وویل چی د ۸۸ کال د اگست د ۱۷ می نیقی د پبسنی تحقیقات د پنجاب د پولیسو لخواہدا اوس ہم روان دی او پہ دی رابطہ خہ پرمختگ ہم شوی د ، د دی پبسنی پہ رابطہ د لاہور ایالتی محکمی ہم د پنجاب لہ حکومت خخہ را پور غوښتی دی چی موپہ بہ بی محکمی تہ وواندی کړو وروستہ بہ ۶۰ ول حقایق خلکو تہ پرالا شی .

کلہ چی لہ اعلی وزیر نواز شریف خخہ پوښتنہ وشوہ چی د پولیسو قوماندان خولہ تحقیق خخہ خُان منکر کړی دی ہفہ پہ خُواب کی وویل چی د پنجاب پولیس د داسی پبسنی لہ پلہنی خخہ غافل نہ شی پاتی کیدای دا د پولیسو فرض دی چی دلته ہر ۶۰ ول پبسنہ منخ تہ راخی کہ بی نوری شبکی تحقیق کوی کہ نہ د دوی فرض دی چی تحقیق وکړی .

د نوموی خبریالی رنگ تہ وینہ راغلہ د ہفہ ماموریت لہ گواہی خخہ خوندی شو ، خو پوښتنہ دا وہ چی د پولیسو قوماندان سلمان قریشی ولی انکار کاوہ ؟ اخبارونو پر دی راز د

پوہیدو ہتہ ونہ کیہ البتہ پہ ہمدغہ ورج د پولیسو د قوماندان یو بیان پہ اخبارونو کی راغلی وچی پہ پنجاب کی ہم د سند پہ خبر بد امنی را روانہ دہ .

د ۱۹۸۹ د دسمبر پہ لومری نیٹو د پنجاب اعلی وزیر پہ ۶۰ ولہ قیک سنگ کی پہ یوہ عامہ غونہہ کی خپل دغہ اعلان بیا تکرار کی چی د پنجاب حکومت د بہارپور د پبسنی تحقیقات کری او بشپہ راپور بہ دولس پہ وواندی افشا کوی ، د اعلی وزیر الفاظ خہ داسی وو :

د شہید جنرال محمد ضیا الحق د الوتکی پبسنہ یوہ سترہ تخریبکاری وہ چی پہ ہفی کی د ہیواد جمہور رئیس او خُنی لوہرتبہ جنرالان شہیدان شول اوسنی مرکزی حکومت پہ دی رابطہ ہیخ تحقیقات ونہ کړل ، اطلاعاتی ادارہ بی آرامہ کینینولہ چی پلہنی تہ بی ضرورت نشتہ د پنجاب حکومت لہ اطلاعاتی اداری خخہ وغوښتل چی د دی پبسنی پہ رابطہ خپل راپور شوی معلومات د پنجاب حکومت تہ وسپاری تر خو تحقیقات تکمیل کړی خو ہفوی داسی ونہ کړل ، آیا تر دی ستر جرم شتہ ؟

د اعلی وزیر لہ وینا نہ دری ورخی وروستہ د پولیسو عمومی قوماندان سلمان قریشی د ملتان د پولیسو قوماندان تہ امر وکړ چی د ۲۵۲ غیر دوسی بہارپور د پبسنی تحقیقات تر ہفہ وختہ پوری د دروی ترخو د قانون د وزارت قانونی رایہ تر لاسہ نہ شی .

د پولیسو عمومی قوماندان دغہ امر ہفہ وخت صادر کړ چی اعلی وزیر دری ساعتہ وړاندی د عمری داداکولو لپارہ سعودی عرب تہ روان شوی و د تیلگرام پہ واسطہ د دی پیغام خبر خبر یالاتو تہ پہ لاس ورخی او د دسمبر پہ ۶ مہ

میں نے اس شخص کو دیکھا ہے جو کہ ایک اور شخص کے ساتھ
 ایک دوسرے کے ساتھ ہے۔

[illegible][illegible]

၃၂၂ နှစ်အတွက် အောက်ပါ အချက်များကို
 ၃၂၂ နှစ်အတွက် အောက်ပါ အချက်များကို
 ၃၂၂ နှစ်အတွက် အောက်ပါ အချက်များကို
 ၃၂၂ နှစ်အတွက် အောက်ပါ အချက်များကို

[illegible][illegible]

دا پنځيله د امريكا يي اخبارونو رايه ده ، د بى نظير بڼو په وړاندې چې پلار يې د جمهور رئيس ضيا الحق د واکمنۍ په موده کې په دار وځړول شو ، دا يوالهې عدالت و .

د الذولفقار مشر مير مرتضى بڼو په سوريه کې پناه اخستې هلته يې چې په ۱۹۸۱ کال کې د پاکستان يو PIA «الوتکه تېښتولی و .

که په هيواد کې يوه ځواکمن گوند او يا ځواکمن د حکومت مخالف اتحاد په پوره اخلاص او زور دا پوښتنه راولاړه کړې وای نو حکومت ته ستونزې رامنځ ته کيدې ، خو سياسي گوندونو ولې داسې پوښتنه راپورته کړې وای؟ هغوی ته به له دې نه څه گټه په لاس ورشي ؟ په ايالتي شوراگانو ملي شورې اوسنا کې چې د هر چا پر شخصي پيشنهاد ونو هم بحث کيدای شى چا د دې پېښې پوښتنه ونه کړه او په دې باب يوه معقوله هڅه ونه شوه ، خبر يالان ، پوهان او سياسي مشران د اگست په ۱۷ مې نېټې دردناکه پيښه هيرول غواړي .. ځواکمنې ادارې

د ۱۹۸۹ په نوامبر کې د چپ لاس گوندونو يوټن پاکستانى خبريال نيول شوى کشمير ته د تگ زمينه برابره شوه کله چې را وگرځيدلى يې ليکل د کشمير په هر کورکې د آمر ضيا الحق تصويرونه دى چې سړى ته ځاندى له افغانستان څخه راغلى کسان وايي چې د مجاهدينو تر زورياتو جبهو کې هر ځاى د هغوى تصويرونه ليدل کېږي ، هغوى چې خپل ولس يې د هيرولو کوشش کوي

واکمن او د پردې شاته خوځيدلى مرموز لاسونه ټول لگيا دى چې دغه پيښه هيره شى خود هغوى کاميابى هم

نيمگړې ده

ضيا الحق شاته کوم گوند پرى ننېود خو په ډيرو زړونو کې هغه ارس هم ژوندى دى . د ۱۹۸۹ د اگست په ۱۷ مه دومره زيات خلک په اسلام آباد کې راتول شوى وو چې دغه ښار په خپل عمر دومره ستره غونډه نه وه ليدلې ، اعجاز الحق ښايي د دى هيواد يوازينى مشر وى چې له تيارى تبليغ او د پيسو مصر نولو پرته په هر يو ښار کې په زرگونو تنه خلک ځان ته وړتولولى شي.

هغه يوه عجيبه جگړه وه چې په افغانستان کې وشوه د انساني تاريخ تر ټولو ستره چريکې جگړه وه ، د تاريخ تر ټولو پټ جنگ ، دوو جنرالانو دغه جنگ له خپل ولس پرته وکړ او له خپلو پوځيانو پرته هم ، د يوې پټې شبکې لخوا د جگړو په تاريخ کې بل ځاى کله هم داسې نه دى شوى او ښايي په راتلونکې کې هم هيڅکله بيا داسې تکرار نه شى . کله چې هغه شيبه را ورسيدې چې وړاندې نور د تاريخ ابدیت د نو هغه دواړه ووژل شول ، له بشپړ شوى يوه خوب سره هغوى ډير نور خوبونه هم ليدل له افغانستان څخه وروسته د کشمير د آزادۍ خوب ، او له افغانستان څخه په ماته او رسوايې د تېښتيدلىو له زنجيرونو څخه دمحکومو اسلامى رياستونو د آزادولو خوب د آزاد افغانستان د پاکستان ، ترکيې او ايران د يوه اسلامى اتحاد خوب چې د مسلمانانو آزادۍ تکميل کړې او د نورو له ذلت او اسارت څخه يې وژغورې .

د هغوى قوم خو د دوى د خوب په عظمت ونه پرهيده خو دښمن پيژندلى و هندوانو هغوى پيژندلى وو چې له لاسونو څخه يې پنجاب او کشمير تلونکى و روسانو هغوى وپيژندل ، کوم

چې دتاريخ ترټولو دردناکه ماته يې خوړلې وه ، او امريکا يانو خو هغه جنرالان ډير ښه پيژندل چې له هر ډول هڅو سره يې بيا هم په اتومي پروگرام او افغان پاليسى له سازش څخه انکار وکړ . آيا اوس به دغه خوب هيڅکله هم پوره نه شى ؟ او زموږ آزادۍ به نيمگړې پاتې شى د ۱۹۸۹ په نيميايي کې يو پاکستانى زلمى امريکا ته ولاړ هغه په نوى کې تر ټولو د زياتو لوستونکى لرونکى جريدې له يوه خبريال سره خبرې وکړې د هغه په کوټه کې د افغانى ټيپيانو ماشومانو عکسونه وو ، د هغوى ترڅنگ د يوه پاکستانى جنرال ، د جنرال اختر عبدالرحمن تصوير ،هغه ويلی وو چې کله زه مايوس او خفه وم نودغه تصوير ونو ته گورم او ډاډ او خوښۍ پرى حاصلوم د ۱۹۸۹ په نوامبر کې د چپ لاس گوندونو يوټن پاکستانى خبريال نيول شوى کشمير ته د تگ زمينه برابره شوه کله چې را وگرځيدلى يې ليکل د کشمير په هر کورکې د آمر ضيا الحق تصويرونه دى چې سړى ته ځاندى له افغانستان څخه راغلى کسان وايي چې د مجاهدينو تر زورياتو جبهو کې هر ځاى د هغوى تصويرونه ليدل کېږي ، هغوى چې خپل ولس يې د هيرولو کوشش کوي . وخت اوس هم په حرکت کې دى ، دځمکې او آسمانونو واک اوس هم د هغه «چ» په واک کې دى چې انسان ته يې د ادارې او عمل اختيار ورکړى او د خوب ليدل يې ور زده کړى دى څوک چې شهيدان شول هغوى شهيدان شول اوس خبره هغه چا ته تکیه ده چې ژوندى دى او هيلې لرى ايا دوى به هيلې وروزي که د تاريخ په څلور لارى کې به اوږده وغځيږي او ويده به شى ؟

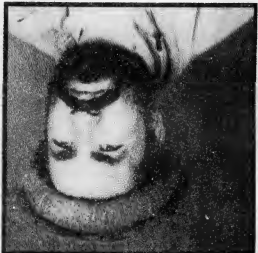
توضیح

این تصویرها به ترتیب از بالا به پایین در یک خط عمودی قرار گرفته‌اند. این تصاویر به منظور نشان دادن تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان تهیه شده‌اند. در این تصویرها، تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان به وضوح دیده می‌شود.

توضیح

این تصویرها به ترتیب از بالا به پایین در یک خط عمودی قرار گرفته‌اند. این تصاویر به منظور نشان دادن تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان تهیه شده‌اند. در این تصویرها، تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان به وضوح دیده می‌شود.

این تصویرها به ترتیب از بالا به پایین در یک خط عمودی قرار گرفته‌اند. این تصاویر به منظور نشان دادن تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان تهیه شده‌اند. در این تصویرها، تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان به وضوح دیده می‌شود.

این تصویرها به ترتیب از بالا به پایین در یک خط عمودی قرار گرفته‌اند. این تصاویر به منظور نشان دادن تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان تهیه شده‌اند. در این تصویرها، تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان به وضوح دیده می‌شود.

این تصویرها به ترتیب از بالا به پایین در یک خط عمودی قرار گرفته‌اند. این تصاویر به منظور نشان دادن تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان تهیه شده‌اند. در این تصویرها، تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان به وضوح دیده می‌شود.

این تصویرها به ترتیب از بالا به پایین در یک خط عمودی قرار گرفته‌اند. این تصاویر به منظور نشان دادن تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان تهیه شده‌اند. در این تصویرها، تغییرات در شکل و اندازه یک عضو خاص در طول زمان به وضوح دیده می‌شود.

توضیح

توضیح، توضیح، توضیح

«لنین» و «ستالین» دودزد حرفه ای !!

ترجمه از احمد نور نفیر

تفصیلات ملاقات های خود با لنین را بیان می دارد می نویسد :

«سوسیالیست ها دیگر لنین را بد معاش می دانند ، که بخاطر رسیدن به هدف خود ، از استعمال هر گونه حربه ای دریغ نمی ورزد ، ولی بر عکس آن حقیقت این است که لنین يك شخص مخلص و بی غرض است ، وی به خاطر نظریه سیاسی خود برای انجام دادن هرگونه کاری آماده است ، لنین تنها شخصی است که می تواند در روسیه انقلاب بپیاورد .

جاپانی ها سرمایه فراوانی برای لنین فراهم نمودند ، به اساس خواهش و موافقه جاپان بود که لنین پلان کودتا علیه حکومت تزاری ها در سال ۱۹۰۵ را ساخت ولی با ناکامی مواجه گردید . بعد از ناکامی پلان کودتا وقتی حکومت تزاری از شدت کار گرفت ، و هزاران تن از انقلابیون را گرفتار نموده و به سزا های مختلف محکوم کرد ، کمک مالی از جانب مامورین حکومتی ، تجاران و سرمایه داران بکلی قطع گردید ، جاپان نیز از کمک باحزب کمونیست دست برداشت ، در چنین موقعی حزب کمونیست تحت رهبری لنین فیصله بعمل آورد که جهت کسب سرمایه از استعمال هیچ گونه خدعه و نیرنگی دریغ نورزند . در ابتدا این پلان تحت غور قرار گرفت که اعضای مقبول چهره و نوجوانان حزب بابویه های ساخورد و ولی سرمایه دار ازدواج نمایند و به این ترتیب

کمونیستی می نویسد : «من نمی دانم که سرمایه دار ها چرا برای خاتمه دادن به نظام سرمایه داری با ما کمک می کنند ، و برای ما پول فراوان فراهم می آورند .»

اگر از يك سو با کمونیست ها این همه کمک داخلی صورت می گرفت از جانب دیگر لنین و رفقایش کمک پولی از جاپان

نیز بدست می آوردند .

در فبروری ۱۹۰۴ بین روسیه و جاپان جنگ در گرفت . جاپانی ها بخاطر ضعیف ساختن ، و پریشان نمودن حکومت روسیه پلان اجیر ساختن لنین را روی دست گرفتند ، اتشه نظامی سفارت جاپان در روسیه تورن «اکاشی» با کمونیست ها رابطه گرفت ، پلی خانوف رهبر گروه منشویک از آلله کار گردیدن جاپان انکار نمود ولی لنین با آن موافقه کرد .

تورن اکاشی در راهپوری که برای دفتر خود تهیه نموده بود در جایی که

هنگامیکه حزب کمونیست روسیه به پول احتیاج پیدا کرد ، آنگاه برخلاف راه های معمول همه احزاب سیاسی جهان ، گروهی از دزدان را منظم ساخت ، که در سراسر کشور طوفانی از وحشت و دهشت را برپا نمودند ، و حزب کمونیست توسط آنها از تجاران و دوکانداران پول بدست می آورد ،

این عمل بعد از ناکامی کودتای نظامی ۱۹۰۵ آغاز گردید که قبل از آن حزب کمونیست از جمله ثروتمند ترین احزاب روسیه به شمار می آمد ، مامورین دولتی از آن حمایت می کردند ، و حکومت آن وقت هم این حزب را نسبت به مسلمانان ترجیح می داد ، سرمایه داران یهودی به آن پول میدادند . تجار مسلمانان از جمهوریت های ترکستان بخارا و خیوه به این فکر بودند که بلشویک ها (کمونیست ها) آنها را در نجات از ظلم و جبر تزار ها یاری خواهند داد . در بین جامعه روسیه طبقه روشنفکری وجود داشت که از سیاست و طریق کار تزار ها سخت شکایت داشتند ، افراد شامل این گروه را سرمایه داران ، افراد خاندان شاهی و مردم خواهان بیروکراسی تشکیل می داد که همه آنها متواتراً به حزب کمونیست سرمایه فراهم می کردند . چنانچه مارکسیم گورکی نویسنده معروف و دانشمند مشهور

١٩٤٢
 ٨٠٦١
 ١٩٤٢

این از آن عملیات است که در این کشور
در جریان جنگ جهانی دوم و پس از آن
در ایران انجام شده است.

[illegible][illegible][illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

[illegible]

1. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 2. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 3. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 4. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 5. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 6. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 7. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 8. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 9. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים
 10. **התאחדות העובדים** - התאחדות העובדים

[illegible][illegible]

معینہ را ہوی نہدند افراد وی آنها را خواهند کشت .
ویہ این ترتیب آنها ماهانہ صد ہا ہزار ریل بدست می آوردند .

رہزنانہ براہ می اندازیم ، و مردم آنچه جمع نمودہ اند، آنرا می ربایم .» حزب کمونیست بخاطر فراہم نمودن پول برای حزب و انقلاب حملات رہزنانہ را منظم

بدون کمک ہمسایہ گان لینن دو سال دیگر ہم نمی توانست زمام اقتدار روسیہ را در دست گیرد ، و ملاقات لینن با ہمسایگان تنها حادثہ اتفاقی نبود ، بلکہ در عقب این ہمہ دست ارت زمرمن وزیر خارجہ آلمان کار می کرد حکومت آلمان پلان وسیع تخریب کاری را در روسیہ روی دست داشت ، و صد ہا ہزار مارک را بخاطر این کار اختصاص دادہ بود

حملات رہزنانہ آنقدر افزایش یافت کہ تنها در دو برج اول سال ۱۹۰۶ دو صد حملہ بر بانک ہا ستیشن ہای ریل ، و موتر ہا انجام گرفت . ہر مقدار پولی کہ در طی این عملیات بدست می آمد . مقداری معین (فیصدی) آنرا بہ طور کمیشن یا اجرت بہ دزدان و قطاع الطریقان می پرداختند .

رہبر گروہ منشویک پلیخانوف در سال ۱۹۱۱ اسناد و دستاویزات این گونہ عملیات ہا را بہ نشر سپرد کہ بہ این ترتیب چہرہ ہای لینن و ہمراناش ہی نقاب گردید . یک مصنف روس ولیری شازر در کتاب خود می نویسد :

رہبران کمونیست از ہمہ اولتر طرفدار غارتگری و تشدد بودند ، چنانچہ بخاطر بدست آوردن پول آنها از بد معاش ہای حزب خویش استفادہ نمودند تا ہنگامیکہ انقلاب بہ پیروزی نرسیدہ بود لینن با افتخار در مقابل ہمہ مردم اظہار مینداشت کہ : ہلی ! ما دزدی می کنیم ، و حملات

ساختہ و بہ پیمانہ وسیع سرمایہ مردم را غارت کردند ، رہبر این گروہ دزدان شخصی بنام «سمعون ترپتروسایہ» بود کہ اصلاً مسکونہ امریکا بودہ و با نام مستعار کامو بہ ہدایت مستقیم ستالین سرقت ہای بزرگی را انجام داد . از مہترین حملات آن حملہ بر موتر پوستہ خانہ درشہر تفلیسی در سال ۱۹۰۲ بود . گرچہ از این حملہ ہا حزب هیچ گونہ مفادی بدست نیاورد .

کامو طی این حملہ پول زیادی بدست آورد ، ولی در نصیب حزب یک روئل آن ہم نبود . ماکسیم لوتینوف و نکولای سیماشکو دو تن از اعضای حزب کہ بعد از انقلاب کمونیستی بہ عہدہ وزارت ہم رسیدند ، ہنگامیکہ روئل ہای دزدی شدہ را می خواستند بہ پول خارجی تبدیل نمایند ، بالفعل توسط پولیس گرفتار شدند .

ہنگامیکہ حزب کمونیست بہ قدرت رسید احساس کرد کہ واقعات رہزنی

حیثیت داغ ننگینی بر پرستیو بین المللی آنها را دارد ، لہذا تصمیم گرفتند تا این واقعات را از اذہان عامہ مردم دور سازند و بہ همین اسامی را نمودند تا در آثار و کتب شوروی هیچ گونہ ذکری از آن واقعات در آن بسمل نہ آید . ستالین بطور خاص تلاش نمود تا ذکری از نام وی در این سلسلہ بعمل نہ آید . یک نویسنده دیگری روسی ہیرسن می نویسد «گروپ دزدان لینن بر بانک ہا حملہ و می شدند ، ہر چہ آنها می دزدیدند بہ خزانہ مخفی انتقال می یافت ، و لینن پول مذکور را برای منافع کمونیست ہا بہ مصرف می رسانید .

یکتن از رفقای زمان طفلی ستالین کامو سر پرست گروہ دزدان بود ، ہنگامیکہ این گروہ دزدان بانک دولتی شہر تفلیسی را دزدیدند گر وہ منشویکها در داخل حزب کمونیست عکس العمل جدی در مقابل آن نشان داد ، کہ یکبار دیگر باعث بروز اختلاف میان گروہ بلشویک ہا و منشویک ہا در داخل حزب کمونیست گردید .

«سوسو» برادر ستالین نیز در این حملات راہزنی شامل بود ، یک تن از نویسندگان در مورد سوسو می نویسد : ستالین و سوسو باری پروگرام سرقت بانک دو چت را ساختند ، یکی از روز ہا در روز روشن گروہی از دزدان تحت رہبری سوسو و ستالین بر بانک مذکور حملہ نمودند ، رفقای ستالین بانک را تحت محاصرہ قرار دادند و سوسو داخل تعمیر بانک گردید ، و تقریباً پول و طلاہی بہ ارزش یک صد ہزار روئل را بدست آورد ، و بعداً فرار نمودہ ، صحیح و سالم بہ پناہ گاہ مخفی خویش رسید ، گرچہ ستالین ہدایت نمودہ بود کہ ہمہ طلا و پول موجود در بانک

په دغه زېږو خبرو کې خومره سترې تجربې پټې وې چې وخت برالا کړې ، خومره درنې ستې وې ، موږ به د عصر له نړاکتونواو سياستونو نه ناخبره گڼل خو اوس مې هم بڼه ياد شې چې په هغو لومړيو شپو ورځو کې يې د نننۍ کاميابۍ او ننيو فتحو زيری ورکول .

هغه وخت چې زه سم ورسره روان يم ، د دوی خبرو ته مې غوږ نيولی ؤ ، دوی په خبرو هسې ځانته کاذب ډاډ ورکوم ، خو نن وينم چې هر څه رښتيا دي . خدای «ج» خبر دی چې نن به «مکې» او «خيال» مدين «ژوندی وي که نه ؟ خو موږ دا دی لله الحمد د روسی امپراتوری د درې درې کيدو شاهدان يو ، په هيواد کې د الحاد او فساد د وروستيو څالو د ړنگيدو انتظار پاسو .

هغه وخت چې «مکې» به خپل دښتگ ملگری ته مخ ورواړاوه او د ډغر به يې اوچت شو .

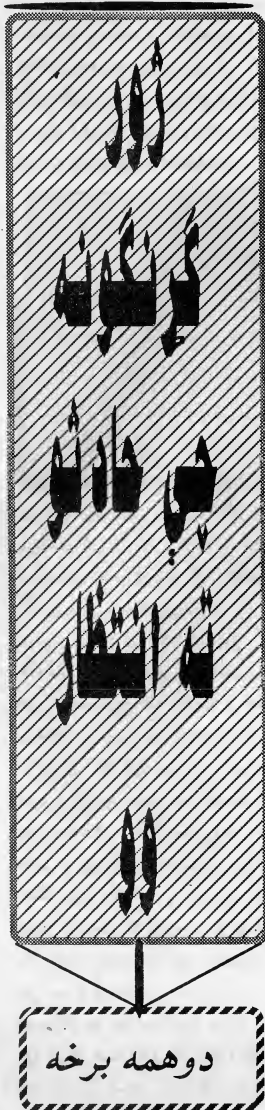
خيال مدينه ! که سهار نشي لږوختی ورسېږو نو که خدای کړی وو په «شهرنو» ورځيږو .

يې ! په شرنو «شهرنو» کې څه نشته ! شرنو «شهرنو» د يوې منډې کار دی .

په شهرنو «حکمنيو» کې يو تقويه شوی غونډ پروت دی خو دوی وايي هلته څه نشته د يوې منډې کار يې گڼي ، هغه وخت خو ما د دوی په خبرو پټ پټ خندل خو زمانې ثابته کړه چې هغوی رښتيا ويل ، ما ته اوس معلومه شوه چې هغوی رښتيا هم ډير تجربه کاراو د لوړو و حوصلو او ارادو خاوندان سپين بيزی و ، همداسې پخې ککړی وی چې هم مو مرکي او جرگي ښې ورباندې ښکارېدې او هم مو موږ چلونه او د ننګونو او ډغرو ډګرونه .... يو وخت يو نوی احساس را

سره پيدا شې ، فضا بدله وه ډيره بدله وه چې پام مې شى د کتلو سر ته ختلې يو ، زه يې پيژنم نه چې داکوډ ځای دی ، اوس مو سترگې له تيارو سره څه ناڅه آشنا شويدي ، د گټورنو په منځ کې واورى سپينې ښکاری ، د شمال سرې څپې هډوکو ته رسېږي ،او موږ بيرته مخ په ځوړ روان يو ، زما د پوښتنې په ځواب کې د جهاد د امير مرستيال محمد حکيم وايي چې دا زمونږ د هيواد خاوره ده . نور موږ په خپل وطن کې يو خو داسې نه لکه پخوا به چې وو ، پخوا به وطن د کور په معنی ؤ ، او کور د امن او سلامتی تعبير ، خو اوس خبره معکوسه وه ، موږ په خپله خاوره کې وو ، په خپل وطن کې وو ، دا راته د خطر اعلان ؤ ، نو ر مو دلته دم او قدم دواړه بايد په حساب وي ، له لږ مزله وروسته د دمی اوساه نيولی غروشو ټولو ډډی واچولې ، خواره واړه يو بل ته لنډ ټول و اوښتل .

د گټورنو په منځ کې ځمکه سپينو واورو پوښلې وه ، لږ وخت وروسته په دغه واورې ويليدلې ، خو د لږ په تودوخه ته ، د پسرلې په ملايمه هوا ته ، د تودووينو څاخکو په اوبولې ، په دغه واورو به د وينو گلان غوږ بدل ، او دغه شاو خوا ولاړی ونی او هسک لږې لږې گڼگونه ټول همدی ته انتظار وو د توپان راتگ ته سترگې په لار وو او دلته به د پسرلې له غاټولونه پومبې د وينو گلان غوږ بدل ، دغه شاوخوا چوپ چوپ گڼگونه ، دا په شنونو پټ غرونه او غونډې به ديوې تاريخي معرکې ډگر وي ، د تيارو پردی پرتی دی ، شپه پخپلې او لاسې درنيرې ، په درنه شپه کې زمونږ د کاروان د گټو پلرونو ترپ تروپ د شپې سکوت په حريم ورو ورو وارونه کوي ، احسان الله ،

بښو سترگو په وړاندې هم او د هغه چا په نظر هم چې تر ظاهر او ښکاره حقيقتونو پر معنوي اړخښتونو زيات باور لري ، موږ پرون بيل خلک وو ، بيل نوم را باندې ايښودل شوی ؤ . او نن بيا بيل کسان وو ، پروني خلک نه وو ، نور څوک وو ، د نورو القابو او نومونو خاوندان . پرون موږ مهاجرين وو ، د يوه گاونډي هيواد په غيږ کې پراته مظلومان چې له وطن نه هجرت ته مجبور شوي وو . چې د دين دښمنانو د کور او کلي پريښودو ته اړويستی وو ، خو نن موږ مجاهدين ياد يډو هغه څوک چې د انساني تاريخ ترټولو ستر وياړونه او اړخښتونه ورته

الله «ج» په ملتونو داسې ورځې شپې هم راوړلې چې په هغو کې د يوې شپې او يا ورځې مزل دکلونو کلونو اړخښت لري ، همدغسې د يوې شپې سکوت خاموشي او لټې هم د کلونوکلونو د ماتې پيښمنۍ او ذلت سبب شې ، خدای «ج» زموږ پر ملت داسې وخت راوستلی ؤ چې ملت موږ په يوه شپه کې د مظلوم نه پورته شو او بالاخره د نړيوالو د قيام او پاڅون سالار شو . همدا سي وه که نه ؟

لکه د ځمکنيو په ونو پټ غرونه چې هم په دې حقيقت پوه شوي وو نن يې پر گڼگونو توندې سيلې نه را لوتلې ، غيږه يې په مينه خلاصه کړې وه ، وطن

موږ پرون بيل خلک وو ، بيل نوم را باندې ايښودل شوی ؤ . او نن بيا بيل کسان وو ، پروني خلک نه وو ، نور څوک وو ، د نورو القابو او نومونو خاوندان . پرون موږ مهاجرين وو ، د يوه گاونډي هيواد په غيږ کې پراته مظلومان چې له وطن نه هجرت ته مجبور شوي وو . چې د دين دښمنانو د کور او کلي پريښودو ته اړويستی وو ، خو نن موږ مجاهدين ياد يډو هغه څوک چې د انساني تاريخ ترټولو ستر وياړونه او اړخښتونه ورته منسوب دي .

سپينو واروږو پوسنيلی ؤ خو د يخني اثر پکې نه ؤ ، واورې خپل هميشني خاصيت له لاسه ورکړي ؤ . د لمر تودو وړانگو ته وليدلې لکه چې ټول يې ، د کوم لوی ماتم په ويري ، لکه چې ابراهيم يې ليدلی ؤ ، ظابط عارف يې ليدلی ؤ حاجي رحيمي او حاجي غالب يې ليدل او په دې راز هم پوهيدلی وه چې دغه نوراني بشری ، دغه چپه خوانی او دغه د غيرت او ايمان په څپو کې مستی تنی به سبا ته تر خاورو لاندې کيږي لاتدي ، دوه نيم درې کيلومتره وړاندې يوه ستره څره کلاوه د همدې سترې کلا نه شا وخوړل نوري ډيري آبادی وی ستره کلا د ځمکنیو

منسوب دی ، دژوند يو لاری رښتيا هم سوری وی ، موږ په يوه شپه کې بل څوک شوی وو څومره ستر واټن مو وهلی ؤ ، اټکل يې په مادی وسايلو امکان نه لري . پرون موږ . هغه څوک وو چې د نړۍ ضميرونه په مويه درد او غم ځړويدل او وښيدل ، پرون د مظلوميت سمبول وو پرون به پر موږ ظلم او بستم کيسی د تاريخ پاڼو خوندي کولی خونن !!! نن به د تاريخ په پاڼو کې زموږد اتلوليو داستانونه خوندي کيږي . نن به موږ خلک مظلومان نه د مظلومانو د حساميانو په نوم پيژني . دا زموږ ديوې شپې مزل ؤ کله کله لوی

«شهر نو غرونو» مرکزي قرار گاه وه هغه پوځی مرکز ؤ چې تيره شپه موږ بايد ورباندې ختلی وای کلا تر ډير ه حده له رعبه ډکه ښکاری ، تاريخي کلا ده ، د ډيرو پېښو او حادثو شاهد ، نن يې په برجونو کې داسې څوک پراته دی چې د کلا له برم او تاريخي حشيت سره اړخ نه لگوي ، اوس هلته يوه بله تاريخي معرکه هم پېښيږي هلته اوس داسې څوک اوسي چې ددی ولس اووددی هيواد دکلچر ، فرهنگ او دين پر خلاف يې قيام کړی ، له خدای «ج» نه باغيان پکې اوسي نو ځکه به اوس د دغه کلا ساتونکی او اصلي وارثان له مجبوريته دغه ستره تاريخي کلا د خپلو وسلو نخښه گرځوي .

xxx

د غره په ډوه او دگڼوونو په منځ کې هلته دلته څلور پنځه تنه سره ناست دی ، په خولو يې د موسکا څپې خوری دی . ته به وايي په ورا راغلی او دلته د کوم خواږه چای په انتظار ناست دی . ته به وايي اوس به له دې ځايه سره ډ ولی پورته کيږي او د ډولونو او ا تن په بدرگه به خوشحاله کاروان خوځيږي ، خو په څير وکې بيا بل ډول نخښی او احساسات موجوده وهی ، ټول خوښ دی خو خوښی يې کومې وراته نه پاته کيږي د هر چا په خوله يو رموز تبسم خور دی خو د لاهالی اوبی پروايي په وجه نه په همدغه تبسم کې يو ډول تقدس ښکاری ، يو ډول معتريت ښکاری ، دلته ناست خلک ټول ځانونه د مادی ژوندانه له خوښيو نه بې نيازه گڼي اصلاً ځانونه د دې دنيا د څو لحظو او څو شپو ميلمانه بولي او بس نو ځکه په دغو موسکا گانو کې د بې پروايي او مادی خوښی څه احساس او څرک نشته .

جاتی چیست و برصمت ما چه اثراتی دارد؟

دکتور فیض الله کاکړی

میرود .

دړك شحم است يا عضله ، لطفأ جلد او را كه عضله
پيش روى بازو را ميپوشاند در بين دو كلك خود بگيريد
. اگر شحم زياد باشد پوست خيلى ضميمه ميشاهد . و
اگر عضله باشد پوست مذكور نازك و باريك احساس
خراشد .

چگونه ميتوان از جاتی جلوگیری کرد ؟
در قدم اول باید غذاهای مصرف گردد که قیمت كالورى
آنها كم است و راز غذا هائیکه قيمت كالورى (كالورى
عبارتست از واحد مقياس حرارت و انرژی ناشی از
تغییرات متابوليك و سوخت و ساز و مواد غذایی در
بدن آنها بلند است كم خورده شود . غذاهائیکه كالورى
زياد دارند عبارت از آن غذا هاست كه مقدار شحم در
آنها زياد است . يك گرام شحم ۹ كالورى دارد . در
حاليكه يك گرام شكر و يا گوشت يكلى خالى از چربی ،
هر يك دارای ۴ كالورى اند .

مردم ما بخوردن برنج عادت و تقايل زيادی دارند . البته
برنج غذای خوبي است ولی ما در پختن برنج مقدار
زيادی روغن مصرف ميكنيم و هم آنها را چندين بار
ميشویم . غافل از ينكه شستن باعث از بين رفتن مواد
خيلى مفيد برنج میگردد .

مردم ما شكايات دردن كه برنج چاق كننده است . بايد
گفت كه برنج خود ، چاق كننده نبوده بلكه نحوه طبخ و
مصرف از برنج است كه خاصيت چاق كندگى بآن
ميدهد . دانه های برنج بر روى جلد خود مواد مفيدى
بصورت گرد دارد كه برای سوزاندن شحم در بدن يعنى
جلوگيرى از ذخيره شدن شحم ، تحريك اشتها و صحت
اعصاب فوق العاده مهم است . اين مواد را ویتامين
بي ه میگنيد .

ولی مردم ما برنج را چندین بار با آب و بعضاً با آب گرم
میشویند كه این شستن ، مواد خيلى مهم و مفيد برنج
را از بين ميبرد . بهتر است كه خاك و سنگ برنج را پاك

بر علاوه جاتی مشکلات عمده ای برای جهاز تنفسی
نيز بوجود آورده باعث اخلاخل در رسيدن اكسيجن به
عضلات و ديگر اعضاى بدن میگردد ، كمبود
اكسيجن در خون باعث احساس خستگى دوامدار و
ديگر امراض خرونى میگردد .

جاتی اكثرأ باعث بالا رفتن فشار خون گشته ، بلندی
این فشار به نوبه خود مشکلات متعدد صحی را بار
ميآورد .

جاتی ميتواند كولسترول خون را بالا ببرد كه اين
افزايش باعث امراض شرياني و ورید های خون و امراض
قلبی میگردد .

اكثون باید سالی نزد شما خواننده محترم مطرح شده
باشد و ان اينكه جاتی چیست ؟

بايد دانست كه جاتی درجات مختلفی دارد كه تعيين
درجه دقيق آن توسط لابراتوار های خاصى صورت
ميگيرد . ولی خود شما نيز ميتوانيد با يك اندازه گيرى
خيلى آسان و ساده بدن خود يا كسى ديگرى ، سوال
خود را جواب دهيد : رسمانى برداشته ومثل خطاط
دور كمر و سپس دور سينه خود را اندازه كنيد . اگر
اندازه دور سينه شما بيشتر از دور كمر تان باشد در
اينصورت شكر خاج را بجا آوريد كه چاق نيسيتيد .

نبايد غلط تعبير كرد كه جاتی عبارت از بزرگى
جسامت بدن است . درست است كه اشخاص چاق بزرگ
و جسيم ميگردند ولی هر فرد جسيم و عظيم الجثه چاق
محبوب نميگردد . بلكه جاتی عبارت از زيادى شحم
در بدن است ، پس اگر كسى در اثر سپورت عضلات
خود را بزرگ و جسيم ساخته باشد ، چاق محسوب
نميشود . زيرا در بدن او عضله زياد و شحم كم بوده و
نسبت به اشخاص چاق صحتمند است .

براى اينكه امتحان كنيد كه مثلاً بزرگى بازوى كسى از

لله الحمد شيوع امراض ناشى از جاتی بدن ، نسبت به
غريبها در مردم ما كم است ، اما مثليكه بيلد ميگفت
وصفت بالين و بستر خاقل را بيمار كرد و آمدن وسايل
غريبى چون موتر كه پناه : كردى ما را كم ساخته و
فابريكه های توليد شكر و روغن كه اين دو ماده را
فراوان و ارزان به بازار عرضه مينمايند ، زندگى مردمان
شهرى ما را نيز آهسته آهسته همانند شيوع زندگى در
جوامع غريبه ميسازد .

سكنه جوامع غريبه كه نغيدانستند اين نوع راحت چه
بلاماى صحى را براى آنها بيار خواهد آورد ، اكثون علما
و مجربان دانفته اند كه امراض سرطانى ، قلبى ، شكر و
... ارتباط نزديكى به نوع زندگى آنها دارند . دول غريبى
بودجه هاى سر شارى جيت وارد آوردن تغييراتى در
بعضى از عاداتهاى مردم خود اختصاص داده اند كه
درين زمينه تا حال موفقيتهاى چندان زيادى بدست
نياورده اند .

با آگاهى از هدايات وقايرى اسلام نبايد اجازه داد كه
جامعه ما مخطوط حركت جوامع غريبه را تعقيب كند .
اينكه كه مشاهده و درك ميكنيم راه و روش زندگى آنها
در بعضى موارد باعث پديد آمدن مشكلات عديده
صحى گرديده نبايد غلط روى آنها را پيشه خود ساخته
و به سر نوشت آنها دچار گرديم .

ما مخالف مصرف و داشتن فابريكه توليد شكر و
روغن نيسيم . ولی لازم به تذكر است كه زياده روى در
مصرف آنها باعث جاتی گشته و جاتی ارتباط نزديكى
با تعداد بيشتر امراض دارد . براى مثال شيوع مرض
شكر در بين اشخاص چاق نسبت اشخاص لاغر ۲۸۲
فيصد بلند ميروند . همچنان مرض جگر ۲۴۹ مرض
سنگ كيسه صفرا ۲۰۹ امراض گرده ۱۹۱
خونريزى مغزى ۱۵۹ مرض كيسه مثانه ۱۵۲
امراض قلبى ۱۴۲ و خود كسى ۱۱۱ فيصد بلند

پرده را تا اندازه ای از اسرار پیری برداشته که چه تعاملاتی باعث تغییر نسبت شحم با عضله به بدن میگردد ماده ای که شحم را در بدن سوزانیده و در اعمار عضلات کمک میکند بنام هورمون رشد یاد میگردد . اکنون تاثیر دیگر این هورمون نیز واضح گردیده است . در یک تجربه ای که این هورمون روی انسانهای پیر تطبیق گردیده ثابت شد که این هورمون باعث یک سلسله تغییرات دیگری چون چستی و چالاکي نیز میگردد ، از آنست که این هورمون را اکنون بحیث یک هورمون جوان کننده تحت تحقیقات بیشتر گرفته اند . هورمون رشد همچنان غده تائیس را که در سینه انسان واقع بوده و سلولهای خیلی مهم دفاعی خون را میسازد ، جوان نگه میدارد . این سلولها در سیستم دفاعی بدن ما در مقابل امراض ، مصروف فعالیت اند .

چندی قبل یکی از برادران مجاهد و گرانقدر که موضوع هورمون جوانی را شنیده بود از من سوال کرد که چه چیز های میتوانند این هورمون را

مفز واقع است ترشح میگردد . در اطفالیکه ترشح این هورمون کم و غیر طبیعی باشد قد آنها خیلی کوتاه بار میآید و از آنست که اکنون برای اطفالی که غر نمیکشند این هورمون تزریق میگردد ، مثلیکه گفته شد ترشح این هورمون بعد از بلوغ بصورت طبیعی رویه کسی میباشد .

اکنون که تاثیر هورمون رشد برای جوان نگهداشتن عضلات بدن و خود کلاستالان مطرح گردید ، بهجاست بهرسم فکتور هاییکه میتوانند ترشح این هورمون را در بدن افزایش بخشند کدامها اند ؟

در مواد غذایی ماده ای وجود دارد بنام ارجنن که مصرف آن بعد از یک سلسله تعاملات کیمیای در بدن ، باعث ترشح بیشتر هورمون رشد میگردد ، این ماده در انواع کثیری از غذا ها وجود دارد

یکی از ارکان دین مبین اسلام روزه است . روزه بر علاوه منفعتهای متعدد معنوی ای که دارد یکی از بهترین طرق جلوگیری از جاقی است . حدیث مبارک پیامبر «ص» است که میفرماید :

«صومو تصحوا» . روزه بگیرید تا صحت شما خوب باشد

در بدن کلاستالان تحریک برای ترشح بیشتر کنند ؟ درینجا ازینکه هورمون رشد ارتباطی به موضوع جاقی دارد و برای آنکه جواب سوال خیلی خوب مجاهد عزیز ما را تهیه دیده باشیم ، نیجه مطالعه و تحقیق الحین تحقیقات را در دسترس خوانندگان گرانقدر میگذاریم .

هورمون رشد توسط یک غده فوق العاده مهم بنام PITUITARY که در بین

در بدن کلاستالان تحریک برای ترشح بیشتر کنند ؟ درینجا ازینکه هورمون رشد ارتباطی به موضوع جاقی دارد و برای آنکه جواب سوال خیلی خوب مجاهد عزیز ما را تهیه دیده باشیم ، نیجه مطالعه و تحقیق الحین تحقیقات را در دسترس خوانندگان گرانقدر میگذاریم . هورمون رشد توسط یک غده فوق العاده مهم بنام PITUITARY که در بین

- ۲۰۶۹ د
۶- د آرد گنم د ۰۰۰۸ د
گوش:

۱- يك پاو گوشت كيك درى داراى ۰۲۴ گرام ارجنن است .

۲- د كيك ۰۱۹ د د

۳- فيل مرغ ۰۲۰۷۴ د

۴- د مرغ خانگی ۰۱۰۸۶ د

در حالیکه ارجنن باعث ترشح بیشتر هورمون رشد میگردد ، بر عکس خوردن زیاد شکر و دیگر شیرینیجات باعث تخفیف ترشح این هورمون میگردد . بر علاوه ارجنن ، فعالیت جسمی یعنی سپورت که سود های متعددی برای بدن انسان دارد ، نیز ترشح هورمون رشد را بلند میبرد و بالاخره روزه یکی از ارکان پنجگانه اسلام نیز باعث ازدیاد ترشح این هورمون مهم بدن میگردد . سالها قبل فهمیده شده بود که روزه در جمله سود های متعدد معنوی و صحی ، سلولهای خاصی از خون مار را که برای دفاع از بدن در مقابل حملات امراض افریده شده تقویه نموده و بیدار نگه میدارد . اکنون که بن راز واضح گردیده که هورمون رشد باعث تقویه سلولهای دفاعی خون میگردد و روزه نیز باعث ترشح این هورمون میگردد ، گوشه ای از ارتباط بین روزه و تقویت دفاعی بدن واضح تر گردیده است ، بدون شک ذات خبیر بکه «ج» سلولهای مارا خود آفریده ، خوب آگاهست که برای این سلولها وصحت روحی و جسمی بشر چه چیزی مضر و چه چیزی خوب و مفید است .

کورنی خزارلس خزان د زوړوتيا او غيرت په پښو کی وژلی شول د فخره د که مړينه د هغوی په برخه شوه خو دا قبر زمردلپاره يو لعنت او شرم دی ... دا دظلم انجام دی !! ..... هغی ژول او په کمزورو لاسونو يې رڼا غاښه شوه ، هغه له موقوف استفاده وکړه خپل گريوان يې خلاص کړ او وتښتيد ، له نژدی سيمو د گټورو چغی او د سپيو د غيا غږونه راټلل د قبرونو ترڅنگ د سپوږمۍ تنی رڼا د خزان بادونو وهلی زېری پاتې او څه هواکی دوه ښځی او يو ماشوم ناست و !!

*****

وخت د ژوند د کتاب پاڼه واپړله هغه د ۱۹۸۰ کال په پری ورځی کی د کابل سیند تر غاړه دڅارور پر یو حلی ناست و او فکر يې کاوه خزانوی مخکی يې هغه دلته راوړی و ، تراورو لاندي شوی د الوتکو د ښی کرښه ، پل په پل الوتکی ، او د الوتکو څخه د راوتونکو پر تخیانو لیکي چی دی هم د هغوی له جملی ښی و ، د راتگ په وخت ورته ویل شوی و چی د نویو جنگی تاکتیکونو د زده کړی په خاطر لیرل کپړی خو دا یواځی جنگی قربان نه و دا هرڅه و ، چیټ الوتکو به هره ورځ پر وازو نه کول خو دراتگ په وخت به يې بیا شمیر کم و اکثره به د گولوی ښکاریش وی او هره ورځ په سلگونو تابوتونه الوتکو کی دشال خواته سفر کاوه ، ورو هره څه معلوم شول د انقلاب وحشت او د تش په نوم جمهوریت وینی تویول په دی وخت کی هم ده پرهمدی مسایلو فکر کاوه ، ضد او تقیضو پښو هغه لېونی کړ ، په همدی وخت کی ناڅاپه څوک پری راغلل ، داسی ورته ښکاره شوه چی لکه د کوم غره د زامری خولی ته ولوید چی مخ يې واپاروه یو همگه کورنکی ولید ، د توری لنگی څخه لږ لاندي دوانگو په شمیر سترگی ، توره او سپینه رڼه او څه کالی د ا د انتقام د اور یوه گرلی وه چی پوره راولویده وارخطا ش

خوځان يې سنپال کړ او د ځان د خلاصولو کوښښ يې پیل کړ . هغه ښه کراته زده وه ، ورو ، ورو د سپین ږیری افغان په ډیځی کی نرمی ښکاره شوه او د ستړی څرگوش په ډول يې اسرولی پیل کړل ، حمله کورنکی افغان د څارور څپلی ته و ډه وهلی او اسرولی يې کړل خو په سترگو کی يې د نفرت اور له مخکی څخه زيات و ، هغه ته داسی ښکاریده چی له منگولو يې نشی خلاصیدی .

«روسی سپیه ا ختیره ا» کنځلی يې پر غږزو ولگیدی ، خړه هغه په شونډو د دوستی او ملگرتیا ځنځا خوره شوه د هغه حمل حمل کورنکی افغان حیران کړ او هغه ورو ورو خپله رويه نرموله . بیا يې وپوښتل : له انقلاب څخه د مخی څه کار کاوه ؟

« ... مزدوروم .... »

« ... له تاسره نور څلک ؟! .... »

« زياتره مزدوران او بزگران .... »

« دا انقلاب خو د مزدور او بزگرو ملگری دی ..... »

هغه په زړه کی وویل « د نړی تر ټولو غټ دروغ » دا خبره يې ښی ته راننوه ، بیا يې ځان سنپال کړ او وی ویل :

« ... دی انقلاب خو تاسو ته زیاتی گټی دوروسولی » افغان په کرکه او غصه ورته وویل :

« .... پس کړه » هغه له افغان څخه وپوښتل :

« ... څه وپوهیدی ؟ »

« ... دا دی ته ورته دی چی یو نفر خپل سپی ته ویل زما گرانه سپیه دلته راشه ته ډیځی يې ، دلته راشه چی زه درباندي گرمه غوښته وخورم او بیا هغه د سپی لکی غوڅه کړی او د سپی په خوله کی يې وړکړی او ورته ووايې راځله زما گرانه سپیه ا گرمه ، گرمه غوښته وخوره ، ته ډیځی يې کته .... »

تردی څایه يې چی ویل افغان د یوی دقیقې لپاره

چوپ شو او بیا يې وویل : « .... د تاسو د انقلاب ظلم او ستم تر دی به دی .... »

چی خبره ختمه شوه په کرکه يې لاری ورتو کړی ، د هغه « سینی په توره کوټه کی د پلارنی وراثت کلنوزنا يې دا زغو په شان رگونو باندي چوسیدله یو ښو دقیقې ودرید فکر يې وکړ او بیا يې وویل : « .... ته تللی شی .... » د هغه غټ غټ د داسی لکه چی دشپی یوه کمزوره کشتی د سیند له تویان سره مخامخ شی قوتی شی او سهار وختی يې قوتی له ساحل سره ټکری خوری او غمگیری کړی :

افغان پورته شو لنگی يې واخیسته او د غرونو شاته ورک شو ..

د افغان ترتیښتی وروسته هغه داسی محسوسه کړه چی له ولویي یو غټ بار را کوژ شوی وی حیران دیران دریدلی وخو د فکر او سوچونو حملی هغه نیمه مړاندي کړ .

قرمانان انالی تاف ورته غږ کړ :

« د گرمین جوزف ا .... پر پښخان باندي حملی ته ځان چمتو کړه ، پوځیان د سټا انتظار کوی .... »

په شتمپو گامزنو د ټولی خواته روان شو ... په دوهه ورځ د کابل په هوايي ډگر کی ترانسپورتي الوتکو کی د راورو مرو پر یوه تابوت لیکل شوی و « ... د گرمین جوزف یا خرموف د ۴۲ تعرض غونډا صاحب منصب چی دملی فرض پوره کولو په ترڅ کی ووژل شو »

*****

د خزان وهلو زونو باندي د یوی عمر خړولی ونی په شان په سلگو ، سلگو شمکی ته رالویدی ، د پاخوموف د پلارنی هدیری د یوه نوی قبر ترڅنگ یوی سپین سری ښځی د څارور نوی څپلی خوا ته لیدل ، چی د دی ځوان او ښایسته زوی يې تر لاندي پروت و ، د ښځی سترگی په اوښیکو لری دی ، د سر سپین وښښه به يې

تاکتیک و استراتیژی در مذاکرات دیپلماتیک

فصل پنجم

ایجاد اعتماد و فراهم ساختن موجبات توافق

اتریش ، پیش از آنکه موافقت حاصل شود ، مذاکره کنندگان غربی و شوروی ۴۰۰ بار با یکدیگر ملاقات کردند و روشن بود که جز در چند ملاقات آخر ، حکومت شوروی مایل نبود به توافق برسد با اهدافش رانسیست به اتریش تغییر دهد بلکه تمایل داشت آن کشور را در وضعیت اشغال نگاه دارد . در حقیقت مذاکرات برای چانه زدن و معامله نبود ، بلکه جنبه دفع الوقت را داشت . بحث در مورد موضوعات دیگر ، تبلیغ و ایجاد این تاثیر بود که مذاکرات جدی در جریان است . تنها پس از آنکه تحولات دیگری در حکومت شوروی و در سرتاسر اروپا رخ داد ، حکومت شوروی با وجود اعتراضهای مولوتف وزیر امور خارجه این کشور تصمیم گرفت که برای مسئله اتریش به راه حل دائم دست یابد . به محض آنکه تصمیم مزبور اتخاذ گردید ، مذاکرات در عرض چند هفته به اتمام رسید .

ایجاد اعتماد

ایجاد اعتماد یکی از عواملی موثر در یک مذاکره موفقیت آمیز است . کنت راش معاون وزیر خارجه و نماینده امریکا در مورد مذاکره مربوط به معاهده چهار جانبه مربوط به برلن می گوید .

بین دو کشور به امضا رسید . ولی در حالتی که مقاصد به طور اساسی با یکدیگر ناسازگار بوده و هر دو طرف بشدت نسبت به موضع گیری های خود پایبند هستند ، مسئله تاثیر بر رفتار ، اعمال و اهداف از راه چانه زنی بسیار پیچیده می شود . در چنین شرایطی رسیدن به توافق دو مرحله دارد : نخست آنکه یک طرف باید در طرف دیگر احساس نیاز به نوعی توافق را به وجود آورد وی باید به طرف دیگر بقولاند که هرتوافقی یا راه حلی بر موضع گیری های ناسازگار و یا عدم توافق موجود مرجع است یا برعکس ، عواقب عدم توافق برای او نامطلوبتر از نتایج توافق می باشد . مرحله دوم آنکه به محض آنکه دو طرف در آستانه توافق برای رسیدن به موافقت نامه قرار بگیرند ، باید در مورد شرایط مشخص موافقت نهایی چانه بزنند .

از دو مرحله مزبور ، در حالتی که پایبندی به هدفهای ناسازگار شدید باشد ، طی مرحله نخست احتمالاً مشکلاتی خواهد بود . تا زمانی که یک طرف و یا هر دو طرف باور دارند که می توانند از راههایی غیر از مذاکره به هدفهای خود دست یابند ، مذاکرات دیپلماتیک غی توانند به راه حل بینجامد . در مذاکرات پس از جنگ جهانی دوم راجع به وضعیت

برگزیدن استراتژی ها و تاکتیکهایی که در مذاکره دیپلماتیک به کار می روند ، به درجه ناسازگاری میان اهداف و منافع دو یا چند ملت و میزان پایبندی آن ملل به منافع مزبور و میزان تمایل طرفها برای رسیدن به توافق بستگی دارد . مذاکرات میان دوستان و متحدان بندرت همان ویژگی هایی را دارد که مذاکرات میان حکومتهای متخاصم . در موردی که از قبل در باره اصول یک مسئله توافق قابل ملاحظه ای وجود دارد ، مذاکره ممکن است تنها مشخص کردن جزئیات ، یا نتیجه گیری از آن اصول را شامل شود ،

هنگامی که در مارچ ۱۹۷۵ بین شاه سابق ایران و صدام حسین ، معاون آن وقت رئیس جمهور عراق ، تفاهم الجزیره با وساطت حواری بومدین ، رئیس کشور الجزایر ، به امضا رسید ، مذاکرات بعدی بین وزرای خارجه دو کشور ظرف مدت کوتاهی که از چند ماه تجاوز نکرده به نتیجه رسید و در جون همان سال سه معاهد به صورت یک مجموعه به هم پیوسته در بغداد امضا شد و ظرف ماههای باقی مانده سال ۱۹۷۵ ، پنج توافق نامه در مورد مسایل مختلف مرزی و مسایل مطروحه فی مابین منتهی به موافقت نامه ۲۶ دسامبر ۱۹۷۵ در خصوص اداره و ود خانه مرزی مشترک

نبوي لارښوونې

له حضرت ابو هريره «رض» څخه روايت دى چې رسول الله «ص» وفرمايل : د بنى آدم د هر عمل اجر څوچنده زياتيداسى شى او د نيکى بيا له لس چنده څخه تر اوه سوه چنده پورې زيات اجر دى يوازې له روژې پرته چې الله «ج» فرمايى بيشکه چې روژه يوازې زما له پاره ده او زه به يې بدله ورکوم ځکه چې زما بنده زما د رضا لپاره خوراک او څښاک او نفسى غوښتنې پريږدى . د روژه ماتې لپاره دوي خوښى دى يوه د روژه ماتې په وخت او بله له خپل پروردگار سره د ملاقات په وخت او بې شکه چې د روژه ماتې د خولې بوى د لوى الله «ج» په وړاندې د موشکو له بوى څخه هم سپيڅلې او غوره دى .

« متفق عليه »

١٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦

٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦
٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦
٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦
٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦
٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦
٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦ ٢٠٠٦

